

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА**

**ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА
ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
ИЗГРАДЊЕ И РЕКОНСТРУКЦИЈЕ БИЦИКЛИСТИЧКЕ СТАЗЕ
У ЗОНИ ДП IIA РЕДА бр. 100 НА ДЕОНИЦИ НОВИ САД –
СТАРА ПАЗОВА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ**

**ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА УРБАНИЗАМ
И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ**

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР

Немања Ерцег

Нови Сад, 2026. године

НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ:

АГЕНЦИЈА ЗА ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ И УРБАНИЗАМ

РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ПРИВРЕМЕНИ ДИРЕКТОР

мр Ђорђе Милић

ОБРАЂИВАЧ:

ЈП „ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ“ НОВИ САД

Е – 2949/1

РУКОВОДИЛАЦ ТИМА

мр Рита Влаовић, дипл.биол.

ДИРЕКТОР

Предраг Кнежевић, дипл.правник

РУКОВОДИЛАЦ ТИМА:

мр Рита Влаовић, дипл.биол.

СТРУЧНИ ТИМ:

Зоран Кордић, дипл.инж.саобр.
Наташа Симичић, маст.простор.план.
мр Драгана Дунчић, дипл. прос. планер
Марија Зец, маст.инж.саобр.
Тања Ковачевић, маст.инж.арх.
Милан Жижић, дипл.инж.маш.
Бранко Миловановић, дипл.инж.пољ.-мелио.
Маринко Гиздавић, струк.маст.инж.електр. и рачун.
Мирољуб Љешњак, дипл.инж.пољ.
Марина Митровић, мастер проф.геогр.
Милко Бошњачић, маст.инж.геод.
Бане Свитлица, маст.инж.геод.
Теодора Томин Рутар, дипл.прав.
Дејан Илић, техн.грађ.
Ђорђе Кљаић, геод.тех.
Драгана Митић, техн.екон.

САДРЖАЈ

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОД	1
I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	3
1. ПОВОД, ПРЕДМЕТ И РАЗЛОГ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	3
ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	3
1.1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ	4
1.1.1. Правни основ	4
1.1.2. Плански основ	5
1.1.2.1 ПРОСТОРНИ ПЛАН РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ	5
ЗАКОН О ПРОСТОРНОМ ПЛАНУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ОД 2010. ДО 2020	
ГОДИНЕ („СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС", број 88/10)	5
1.1.2.2. СМЕРНИЦЕ ИЗ РЕГИОНАЛНОГ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА АП ВОЈВОДИНЕ	
(„Службени лист АПВ", бр. 22/11)	6
1.2. ОСТАЛИ ПЛАНОВИ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ	6
2. КРАТАК ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА И ЦИЉЕВА ПЛАНА	7
2.1. САДРЖАЈ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	7
2.2. ОПШТИ И ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ ИЗГРАДЊЕ БИЦИКЛИСТИЧКЕ СТАЗЕ	9
3. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦА ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА СА	10
ГРАНИЦАМА ЗАШТИТНОГ ПОЈАСА	10
3.1. ОБУХВАТ ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	10
3.2. ОПИС ГРАНИЦА ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	10
3.2.1. Опис границе Просторног плана	10
3.2.2. Списак катастарских парцела у обухвату плана	11
4. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА И КВАЛИТЕТА ЧИНИЛАЦА ЖИВОТНЕ	13
СРЕДИНЕ У ОКВИРУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	13
4.1. ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ	13
4.1.1. Природни услови	13
4.1.2. Природне вредности	15
4.1.2.1. Природна добра	15
4.1.3. Непокретна културна добра	15
4.1.4. Становништво, мрежа и функције насеља, привреда	16
4.1.4.1. Становништво	16
4.1.4.2. Мрежа и функције насеља	17
4.1.4.3. Привреда	18
4.1.5. Инфраструктура	18
4.1.5.1. Саобраћајна инфраструктура	18
4.1.5.2. Водна инфраструктура	21
4.1.5.3. Енергетска инфраструктура	22
4.1.5.4. Електронска комуникациона инфраструктура	22
4.1.5.5. Термоенергетска инфраструктура	23
4.1.6. Стање животне средине	23
5. КАРАКТЕРИСТИКЕ ПОДРУЧЈА НА КОЈЕМ СЕ МОГУ ОЧЕКИВАТИ ЗНАЧАЈНИ	25
УТИЦАЈИ У ОКВИРУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	25
6. РАЗМАТРАНА ПИТАЊА И ПРОБЛЕМИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	26
(УКЉУЧУЈУЋИ ЕКОЛОШКУ МРЕЖУ) У ОКВИРУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	26
7. РАЗЛОЗИ ЗА ИЗОСТАВЉАЊЕ ОДРЕЂЕНИХ ПИТАЊА ИЗ ПОСТУПКА	27
ПРОЦЕНЕ У ОКВИРУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	27
8. ИНФОРМАЦИЈЕ И ПОДАЦИ ИЗ РАНИЈЕ СПРОВЕДЕНИХ СТРАТЕШКИХ	27
ПРОЦЕНА НА ИСТОМ ХИЈЕРАРХИЈСКОМ НИВОУ	27
9. ПРЕГЛЕД УТВРЂЕНИХ И ПРОЦЕЊЕНИХ ЗНАЧАЈНИХ УТИЦАЈА НА	29
СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	29

10. РАЗМАТРАНА РАЗУМНА ВАРИЈАНТНА РЕШЕЊА И ПРЕДЛОЖЕНЕ МЕРЕ ЗА СМАЊЕЊЕ УТИЦАЈА У ОКВИРУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	30
11. РЕЗУЛТАТИ ПРЕТХОДНИХ КОНСУЛТАЦИЈА СА ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА ЗА ПРОЦЕНУ МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	32
II ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	34
1. ИЗБОР ИНДИКАТОРА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА.....	34
2. ПОВЕЗАНОСТ ЦИЉЕВА И ИНДИКАТОРА	35
3. КОМПАТИБИЛНОСТ ЦИЉЕВА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ СА ЦИЉЕВИМА ПЛАНА.....	36
III ПРОЦЕНА МОГУЋИХ ЗНАЧАЈНИХ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	38
1. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ ЗНАЧАЈНИХ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	38
1.1. ОПИС, ВРЕДНОВАЊЕ И ПРОЦЕНА ЗНАЧАЈНИХ УТИЦАЈА СПРОВОЂЕЊА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЧИНИОЦЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ.....	39
1.2. ПРИКАЗ ВЕРОВАТНИХ ЗНАЧАЈНИХ УТИЦАЈА РАЗУМНИХ ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА КОЈА ЈЕ РАЗМАТРАО НАДЛЕЖНИ ОРГАН ЗА ПРИПРЕМУ ПЛАНА.....	41
1.3. ПОРЕЂЕЊЕ РАЗУМНИХ ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА И ПРИКАЗ РАЗЛОГА ЗА ИЗБОР НАЈПОВОЉНИЈЕГ РЕШЕЊА	41
1.4. НАЧИН НА КОЈИ СУ ЧИНИОЦИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ УЗЕТИ У ОБЗИР	42
1.5. НАЧИН НА КОЈИ СУ ПРИ ПРОЦЕНИ УЗЕТЕ У ОБЗИР КАРАКТЕРИСТИКЕ УТИЦАЈА: ВЕРОВАТНОЋА, ИНТЕНЗИТЕТ, СЛОЖЕНОСТ / РЕВЕРЗИБИЛНОСТ, ВРЕМЕНСКА ДИМЕНЗИЈА (ТРАЈАЊЕ, УЧЕСТАЛОСТ, ПОНАВЉАЊЕ), ПРОСТОРНА ДИМЕНЗИЈА (ЛОКАЦИЈА, ГЕОГРАФСКА ОБЛАСТ, БРОЈ ИЗЛОЖЕНИХ СТАНОВНИКА, ПРЕКОГРАНИЧНА ПРИРОДА УТИЦАЈА), КАО И КУМУЛАТИВНА И ЗАЈЕДНИЧКА ПРИРОДА УТИЦАЈА.....	43
1.6. ПРИКАЗ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋА, ТЕХНИЧКИХ НЕМОГУЋНОСТИ ИЛИ НЕДОСТАТКА ОДРЕЂЕНИХ ЗНАЊА СА КОЈИМА СЕ ОРГАН НАДЛЕЖАН ЗА ПРИПРЕМУ ПЛАНА И ПРОГРАМА СУСРЕО КАКО БИ СПРОВЕО ПРОЦЕНУ РАЗУМНИХ ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА	46
2. ПРЕДЛОГ МЕРА ПРЕДВИЂЕНИХ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ И/ИЛИ СМАЊЕЊЕ ПРОЦЕЊЕНИХ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ.....	47
2.1. ОПШТЕ МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ	48
2.2. ПОСЕБНЕ МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА.....	52
2.2.1. Мере заштите ваздуха	52
2.2.2. Мере заштите вода	53
2.2.3. Мере заштите земљишта	53
2.2.4. Мере заштите од буке	53
2.6. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И АКЦИДЕНАТА	54
2.10. МЕРЕ ЗА УВЕЋАЊЕ ПОЗИТИВНИХ ЕФЕКТА У ОКВИРУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ...	57
2.11. НАЧИН СПРОВОЂЕЊА МЕРА ЗА УВЕЋАЊЕ ПОЗИТИВНИХ ЕФЕКТА У ОКВИРУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	58
2.12. ПРОЦЕНА ЕФИКАСНОСТИ МЕРА ЗА УВЕЋАЊЕ ПОЗИТИВНИХ ЕФЕКТА У ОКВИРУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	59
2.13. РАНА ИДЕНТИФИКАЦИЈА И ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ НЕОЧЕКИВАНИХ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА У ОКВИРУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА..	60
3. СМЕРНИЦЕ ЗА НИЖЕ ХИЈЕРАРХИЈСКЕ НИВОЕ.....	61
3.1 СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА	61
3.1.1. Директно спровођење просторног плана.....	61
3.1.2. Смернице за спровођење у другим планским документима	62
3.2. ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОЈЕКТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	63
4. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	63
4.1. ОПИС ЦИЉЕВА ПЛАНА	64

4.2. ИНДИКАТОРИ ЗА ПРАЋЕЊЕ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	64
4.3. МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА	65
4.4. МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ВОДЕ.....	66
4.5. МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ЗЕМЉИШТА	67
5. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА.....	68
5.1. МЕРЕ РАНЕ ИДЕНТИФИКАЦИЈЕ И ПОСТУПАЊА У СЛУЧАЈУ ПОЈАВЕ НЕОЧЕКИВАНИХ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА СПРОВОЂЕЊА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА У ЦИЉУ ОТКЛАЊАЊА ТАКВИХ УТИЦАЈА.....	70
6. МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ ИЗВЕШТАЈА О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА И ТЕХНИЧКЕ ТЕШКОЋЕ	71
6.1. КОРИШЋЕНЕ МЕТОДЕ У ПРОЦЕСУ ВРШЕЊА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА.....	72
6.2. ОГРАНИЧЕЊА И НЕДОСТАТАК ПОДАТАКА У ТОКИ ИЗРАДЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	73
7. НЕТЕХНИЧКИ РЕЗИМЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА.....	74

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

1. ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА
ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ИЗГРАДЊЕ И РЕКОНСТРУКЦИЈЕ БИЦИКЛИСТИЧКЕ СТАЗЕ У ЗОНИ
ДП IIa РЕДА бр. 100 НА ДЕОНИЦИ НОВИ САД – СТАРА ПАЗОВАНА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

СПИСАК ТАБЕЛА И СЛИКА

ТАБЕЛЕ

Табела 1. Преклапање Просторног плана са ППППН саобраћајне и остале инфраструктуре.....	6
Табела 2. Преклапање Просторног плана са ППППН заштићених природних добара.....	7
Табела 3. Преклапање Просторног плана са Просторним плановима јединица локалне самоуправе.....	7
Табела 4. Укупан број становника.....	17
Табела 5. Укупан број домаћинстава	17
Табела 6. Поређење разматраних варијантних решења	31
Табела 7. Групе утицаја, мере ублажавања/компензације, фазе примене и процена ризика	31
Табела 8. Табела органа и институција од значаја за израду Просторног плана	33
Табела 9. Преглед посебних циљева и индикатора стратешке процене утицаја Просторног плана на животну средину	35
Табела 10. Везе између фаза израде Просторног плана и Стратешке процене	36
Табела 11. Опис, вредновање и процена значајних утицаја	40
Табела 12. Скала за процену вероватноће утицаја	43
Табела 13. Скала за процену интензитета утицаја.....	44
Табела 14. Скала за процену реверзибилности	44
Табела 15. Критеријуми за оцењивање временских размера утицаја	44
Табела 16. Критеријуми за оцењивање просторних размера утицаја.....	44
Табела 17. Критеријуми за вредновање природе утицаја	44
Табела 18. Планска решења обухваћена проценом утицаја.....	44
Табела 19. Процена утицаја планских решења по областима животне средине	45
Табела 20. Преглед посебних циљева и индикатора стратешке процене утицаја Просторног плана на животну средину	65

СЛИКЕ

- Слика 1. Положај ДП бр. 100 у односу на АП Војводине и границе општина.....

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОД

Изради Просторног плана подручја посебне намене изградње и реконструкције бициклистичке стазе у зони државног пута IIa реда бр. 100 на деоници Нови Сад – Стара Пазова приступило се на основу Покрајинске скупштинске Одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене изградње и реконструкције бициклистичке стазе у зони државног пута IIa реда бр. 100 на деоници Нови Сад – Стара Пазова („Службени лист АПВ”, број 22/25) и Покрајинске скупштинске Одлуке о Измени Одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене изградње и реконструкције бициклистичке стазе у зони државног пута IIa реда бр. 100 на деоници Нови Сад – Стара Пазова („Службени лист АПВ”, број 49/25), у даљем тексту: Просторни план.

Обухваћени простор се елиминично преклапа са донетим ППППН државног пута IIa реда бр. 100 за потребе реконструкције и модернизације пута и изградње бициклистичке стазе на деоници Нови Сад – Стара Пазова (до границе са административним подручјем Града Београда) са детаљном разрадом („Службени лист АПВ”, број 54/19) односно са трасом ДП IIa реда бр.100. С обзиром да је интенција да се формира издвојена бициклистичка стаза (изузев потеза где то не дозвољавају просторна ограничења - траса кроз грађевинска подручја насеља) што је и потврђено кроз наведену Одлуку о изради, приступило се изради новог планског документа.

У складу са Одлуком о изради Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене изградње и реконструкције бициклистичке стазе у зони ДП IIa реда бр. 100 на деоници Нови Сад – Стара Пазова („Службени гласник АПВ”, број 22/25), приступа се изради Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину.

Носилац израде Просторног плана је Агенција за просторно планирање и урбанизам Републике Србије у координацији са Покрајинским секретаријатом за урбанизам и заштиту животне средине.

Обрађивач Просторног плана је ЈП „Завод за урбанизам Војводине“ Нови Сад.

Просторни план обухвата сегменте трасе државног пута¹ IIa реда бр. 100 на потезу Нови Сад (Петроварадин) - Стара Пазова, део планираног коридора државног пута бр. 21 („Фрушкогорски коридор”), сегменте категорисане и некатегорисане путне мреже обухваћеног простора као и деонице насипа и трасе напуштених железничких пруга.

ППППН државног пута IIa реда бр. 100 за потребе реконструкције и модернизације пута и изградње бициклистичке стазе на деоници Нови Сад – Стара Пазова (до границе са административним подручјем Града Београда) са детаљном разрадом („Службени лист АПВ”, број 54/19) ће се примењивати и даље у делу који се односи на ДП бр.100 у смислу утврђених парцела пута (издавање локацијских услова у регулацији ДП), док се у делу изградње и реконструкције бициклистичке стазе ставља ван снаге.

Концептуални оквир планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја заснива се на обезбеђењу услова за изградњу и планском коришћењу простора.

¹ У даљем тексту: ДП.

Просторни план садржаи детаљну разраду за планирану намену. Просторним планом утврђен је плански основ у смислу директног спровођења.

На основу чл. 45а Закона о планирању и изградњи, након доношења Одлуке о изради плана приступило се изради Материјала за рани јавни увид, ради упознавања јавности са општим циљевима и сврхом израде Просторног плана, планираном претежном наменом површина и очекиваним ефектима планирања.

Рани јавни увид у Материјал за израду Просторног плана одржан је у периоду од 27.10.2025. до 10.11.2025. године, у трајању од 15 дана, након чега је сачињен Извештај о обављеном раном јавном увиду.

Овај Просторни план се ради у ГИС-у, технологији намењеној управљању просторно оријентисаним подацима, што ће омогућити размену просторних података, формирање информационог система планских докумената и стања у простору, као и ефикаснију контролу спровођења Просторног плана.

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

1. ПОВОД, ПРЕДМЕТ И РАЗЛОГ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Основ за израду Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене на животну средину представља Одлука о изради Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене изградње и реконструкције бициклистичке стазе у зони ДП IIa реда бр. 100 на деоници Нови Сад – Стара Пазова („Службени гласник АПВ”, број 22/25).

Повод за израду Просторног плана бициклистичке стазе је потреба за унапређењем саобраћајне инфраструктуре и развојем одрживих видова мобилности, као и обезбеђивање безбедних и функционалних услова за кретање бициклиста.

Постојеће стање карактерише недовољно развијена и неповезана бициклистичка инфраструктура, што указује на потребу за дефинисањем континуиране и безбедне трасе. Истовремено, неопходно је ускладити различите намене простора, спречити потенцијалне конфликте и обезбедити заштиту животне средине.

Израда плана има за циљ стварање планског основа за реализацију бициклистичке стазе, у складу са принципима одрживог развоја и важећом планском документацијом.

Извештај о стратешкој процени је документ којим се утврђују, описују, вреднују и процењују значајни утицаји на чиниоце животне средине до којих може да дође спровођењем плана и програма, разумне варијанте које је орган надлежан за припрему плана и програма разматрао узимајући у обзир циљеве и географски обухват плана и програма и одређују мере за спречавање и/или смањење процењених негативних утицаја на животну средину.

Непосредан повод за израду Извештаја о стратешкој процени утицаја је обавеза произашла из претходно поменуте Одлуке да се израђује стратешка процена утицаја Просторног плана подручја посебне намене на животну средину.

У складу са законским одредбама, Извештај о стратешкој процени утицаја Плана на животну средину структурално обрађује:

- 1) полазне основе стратешке процене;
- 2) опште и посебне циљеве стратешке процене и избор индикатора;
- 3) процену могућих непосредних, посредних, кумулативних, прекограничних, краткорочних, средњорочних и дугорочних, трајних и привремених, позитивних и негативних утицаја спровођења плана и програма на чиниоце животне средине на предметном подручју;
- 4) предлог мера предвиђених за спречавање и/или смањење процењених негативних утицаја на животну средину;
- 5) одлуку надлежног органа донету у поступку главне оцене прихватљивости за планове и програме који самостално или заједно са другим планом и програмом, пројектом, радовима или активностима, могу да имају утицаја на циљеве очувања и целовитост подручја еколошке мреже;
- 6) смернице за спровођење стратешких процена на нижим хијерархијским нивоима и процене утицаја пројеката на животну средину;
- 7) програм праћења стања животне средине у току спровођења плана и програма (мониторинг);
- 8) приказ коришћене методологије и тешкоће у изради извештаја о стратешкој процени;
- 9) приказ начина одлучивања, опис разлога одлучујућих за избор датог плана и програма са аспекта разматраних варијантних решења и приказ начина на који су питања животне средине укључена у план и програм;
- 10) нетехнички резиме информација и закључке до којих се дошло током израде извештаја о стратешкој процени, представљене на начин разумљив јавности.

1.1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ

1.1.1. Правни основ

Изради Просторног плана подручја посебне намене изградње и реконструкције бициклистичке стазе у зони ДП IIa реда бр. 100 на деоници Нови Сад – Стара Пазова приступило се на основу Покрајинске скупштинске одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене изградње и реконструкције бициклистичке стазе у зони ДП IIa реда бр. 100 на деоници Нови Сад – Стара Пазова („Службени лист АПВ”, број 22/25) и Покрајинске скупштинске одлуке о измени Одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене изградње и реконструкције бициклистичке стазе у зони ДП IIa реда бр. 100 на деоници Нови Сад – Стара Пазова („Службени лист АПВ”, број 49/25), у даљем тексту: Просторни план.

У складу са Одлуком о изради Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене изградње и реконструкције бициклистичке стазе у зони ДП IIa реда бр. 100 на деоници Нови Сад – Стара Пазова („Службени гласник АПВ”, број 22/25), приступа се изради Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину.

Садржина и начин израде Просторног плана регулисани су Законом о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др. закон, 9/20, 52/21, 62/23 и 91/25) и Правилником о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС”, број 32/19, 47/25 и 40/26).

Релевантни законски и подзаконски акти који регулишу ову област су:

- Закон о државном премеру и катастру („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 18/10, 65/13, 15/15-УС, 96/15, 113/17-др. закон, 27/18-др. закон, 41/18-др. закон, 9/20-др. закон, 92/23 и 91/25);
- Закон о водама („Службени гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18-др. закон);
- Закон о путевима („Службени гласник РС”, бр. 41/18, 95/18-др. закон и 92/23-др. закон);
- Закон о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС”, бр. 41/09, 53/10, 101/11, 32/13-УС, 55/14, 96/15-др. закон, 9/16-УС, 24/18, 41/18, 41/18-др. закон, 87/18, 23/19, 128/20-др. закон, 76/23 и 19/25);
- Закон о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС”, бр. 62/06, 65/08-др. закон, 41/09, 112/15, 80/17 и 95/18-др. закон);
- Закон о електронским комуникацијама („Службени гласник РС”, број 35/23);
- Закон о заштити од нејонизујућих зрачења („Службени гласник РС”, број 36/09);
- Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС”, бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др. закон, 43/11-УС, 14/16, 76/18, 95/18-др. закон и 94/24-др. закон);
- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, број 94/24);
- Закон о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, 94/24);
- Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС”, бр. 109/25);
- Закон о заштити ваздуха („Службени гласник РС”, број 51/25);
- Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС”, број 96/21);
- Закон о заштити земљишта („Службени гласник РС”, број 112/15);
- Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Службени гласник РС”, број 87/18);

- Закон о културним добрима („Службени гласник РС”, бр. 71/94, 52/11-др. закон, 52/11-др. закон, 99/11-др. закон, 6/20, 35/21-др. пропис, 129/21-др. пропис, 76/23-др. пропис);
- Закон о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10-исправка, 14/16, 95/18-др. закон и 71/21);
- Уредба о еколошкој мрежи („Службени гласник РС”, број 102/10);
- Уредба о режимима заштите („Службени гласник РС”, број 31/12) и др.

1.1.2. Плански основ

1.1.2.1 ПРОСТОРНИ ПЛАН РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ЗАКОН О ПРОСТОРНОМ ПЛАНУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ОД 2010. ДО 2020 ГОДИНЕ („СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС”, број 88/10)

Законом о Просторном плану Републике Србије за период од 2010. до 2020. године утврђене су дугорочне основе организације, уређења, коришћења и заштите простора Републике Србије у циљу усаглашавања економског и социјалног развоја са природним, еколошким и културним потенцијалима и ограничењима на њеној територији.

Основни циљ развоја путног саобраћаја и путне инфраструктуре у Просторном плану Републике Србије је: остваривање и развој саобраћајног система Републике Србије, који омогућава одрживу мобилност становништва, пружа подршку убрзаном развоју Републике Србије и њеној конкурентности у региону и шире на подручју Југоисточне Европе.

У области **саобраћајне инфраструктуре**, Просторни план Републике Србије је утврдио саобраћајне капацитете који се односе на простор у обухвату Измена и допуна Просторног плана.

Планска решења обухватају активности на путним правцима и путној инфраструктури регионалног или интеррегионалног значаја и могу представљати приоритетну активност у оквиру тих територијалних целина, уз сагласност надлежних републичких институција.

На већ изграђеним деоницама наведених путних праваца биће спроведена рехабилитација и реконструкција, у циљу подизања нивоа квалитета саобраћајнице и подизања нивоа саобраћајне услуге, у складу са утврђеним рангом пута. На планираним трасама (коридорима) извршиће се доградња и изградња.

У оквиру концепта развоја *железничке мреже* Србије на подручју обухвата Просторног плана егзистираће следеће железничке пруге:

- Е 70 коридор Х: Београд - Стара Пазова - Нови Сад - Суботица - држ. граница.

Планира се ревитализација ових пруга (приоритет коридор Х), у циљу повећања доступности овим просторима и задржавање коридора свих раније укинутих пруга са циљем обнове уз претходно утврђену оправданост.

Просторним планом Републике Србије од 2010. до 2020. године као стратешки приоритет је утврђена израда одговарајућих студија, којом ће се дефинисати бициклистичке руте на читавом подручју Републике Србије основним правцем север-југ и бочним везама) и систем центара развоја бициклизма у циљу остваривања међудржавне сарадње (руте 6 и 11 EuroVelo - европска мрежа бициклистичких рута), уз то градови ће обезбедити услове за кретање бицикала.

1.1.2.2. СМЕРНИЦЕ ИЗ РЕГИОНАЛНОГ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА АП ВОЈВОДИНЕ („Службени лист АПВ“, бр. 22/11)

Саобраћајну мрежу државних путева на предметном подручју потребно је третирали као јединствен систем, у којој приоритет на државним путевима има транзит (измештање транзитног саобраћаја из насељених места).

У складу с тим предвиђене су активности на:

- реализацији (пројектовање и изградња) обилазнице око насеља Петроварадин, Сремски Карловци, Инђија, Стара Пазова, као сегмената постојећег путног правца.

У оквиру концепта развоја **железничке мреже** АП Војводине први приоритет је реконструкција магистралне пруге Е 70 коридор Х: Београд - Стара Пазова - Нови Сад - Суботица - државна граница.

Регионалним просторним планом Аутономне покрајине Војводине дефинисано је да ће се одрживи развој саобраћаја и путне инфраструктуре у АП Војводини, између осталог, заснивати на стимулисању развоја мреже сигурних бициклических саобраћајница у градовима, насељима, туристичким и ванградским подручјима. Реализација одрживог развоја саобраћаја према дефинисаним циљевима и принципима захтева, спроводиће се кроз обавезну израду саобраћајних студија или других саобраћајних анализа, у складу са законском регулативом, које ће показати оправданост предложених решења (планирање нових коридора, локацијско одређивање траса, потребне капацитете, просторну, саобраћајну, функционалну и економску оправданост).

Регионалним просторним планом АП Војводине, осим већ дефинисаних међународних бициклических стаза (EuroVelo - европска мрежа бициклических рута: руте 6² (уз Дунав) и 11³ (уз Тису), утврђене су и бициклическе стазе уз основну каналску мрежу Хидросистема Дунав-Тиса-Дунав. За развој бициклическог саобраћаја посебно су погодна подручја у заштићеним природним целинама (национални парк, специјални резервати природе и др).

1.2. ОСТАЛИ ПЛАНОВИ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Граница Просторног плана се преклапа, тангира или је у функционалној вези са просторним плановима подручја посебне намене који су наведени у наредним табелама.

Табела 1. Преклапање Просторног плана са ПППН саобраћајне и остале инфраструктуре

Р.б.	Назив планског документа
1.	Просторни план подручја инфраструктурног коридора аутопута Е-75 Суботица-Београд (Батајница) („Службени гласник РС“, број 69/03, 36/10, 143/14, 81/15 и 113/22)
2.	Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора државног пута I реда број 21 Нови Сад – Рума – Шабац и државног пута I реда број 19 Шабац – Лозница („Службени гласник РС“, бр. 40/11 и 39/19);
3.	Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора железничке пруге Београд – Шид – граница Хрватске („Службени гласник РС“, бр. 32/25)
4.	Просторни план подручја посебне намене међународног водног пута Е80 - Дунав („Службени гласник РС“, број 14/15, 85/18 – др. пропис)
5.	Просторни план подручја посебне намене система за наводњавање Срема („Службени лист АПВ“, број 57/17);
6.	Просторни план подручја посебне намене система за водоснабдевање „Источни Срем“ („Службени лист АПВ“, број 57/17);
7.	Просторни план подручја посебне намене магистралног гасовода граница Бугарске - граница Мађарске („Службени гласник РС“, број 119/12, 98/13, 52/18 и 36/19)

² Nant - Tours - Orleans - Nevers - Chalon sur Saone - Bale - Passau - Ybbs - Linz - Vienna - Bratislava - Budapest - Belgrade - Bucarest - Constanta.

³ Cap du nord - Les lacs finlandais - Helsinki - Tallin - Tartu - Vilnius - Varsovie - Cracovie - Kosice - Belgrade - Skopje - Thessaloniki - Athens

Табела 2. Преклапање Просторног плана са ПППН заштићених природних добара

Р.б.	Назив планског документа
1.	Просторни план подручја посебне намене „Фрушка гора“ („Службени лист АПВ“, број 8/19);
2.	Просторни план подручја посебне намене културног предела Сремски Карловци („Службени лист АПВ“, број 57/17);
3.	Просторни план подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Ковиљско Петроварадински рит“ („Службени лист АПВ“, број 3/12).

Приликом израде Просторног плана консултовани су и други документи релевантни за планско подручје, а посебно просторни планови јединица локалних самоуправа са којима се преклапа обухват овог Просторног плана.

Табела 3. Преклапање Просторног плана са Просторним плановима јединица локалне самоуправе

Р.б.	Назив планског документа
1.	Просторни план града Новог Сада („Службени лист Града Новог Сада“, број 11/12, 42/20, 9/21 и 35/24)
2.	Просторни план општине Сремски Карловци („Службени лист општине Сремски Карловци“, 15/14, 28/25)
3.	Просторни план општине Инђија („Службени лист општине Инђија“, број 7/12, 27/18 и 5/22);
4.	Просторни план општине Стара Пазова до 2025. године („Службени лист општина Срема“, број 12/2009, 17/2012, 38/2013, 7/2019, 40/2019 и 12/2024).

У случајевима преклапања са Просторним плановима посебне намене који су тематски опредељени за заштиту (природе, културних предела, добара и др.) утицај планских решења из овог плана је минималан или га нема, што значи да су планска решења уклопљена у оквире посебне намене заштите простора. У случајевима преклапања са планови посебне намене линијске инфраструктуре утицај планских решења овог плана је различит и решавање конфликта је утврђено кроз усаглашавање са хијерархијским статусом линијске инфраструктуре (међународни, магистрални и национални коридори) и прилагођавање посебне намене бициклическе стазе посебној намени инфраструктурног коридора (правила укрштања и паралелног вођења).

2. КРАТАК ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА И ЦИЉЕВА ПЛАНА

2.1. САДРЖАЈ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОД

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

1. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦА ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА СА ГРАНИЦАМА ЗАШТИТНОГ ПОЈАСА

1.1. ОБУХВАТ ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

1.2. ОПИС ГРАНИЦА ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

1.2.1. Опис границе Просторног плана

1.2.2. Списак катастарских парцела у обухвату плана

2. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ДРУГИХ РАЗВОЈНИХ ДОКУМЕНТА

2.1. ПРОСТОРНИ ПЛАН РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

- 2.2. СМЕРНИЦЕ ИЗ РЕГИОНАЛНОГ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА АП ВОЈВОДИНЕ („СЛУЖБЕНИ ЛИСТ АПВ“, БР. 22/11)
- 2.3. ОСТАЛИ ПЛАНОВИ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
- 3. ЕКОНОМСКА, ДРУШТВЕНА И ЕКОЛОШКА ОПРАВДАНOST ИЗГРАДЊЕ СИСТЕМА У СЛУЧАЈУ КАДА СЕ НЕ ИЗРАЂУЈЕ ПРЕТХОДНА СТУДИЈА ОПРАВДАНOSTИ
- II ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И КОНЦЕПЦИЈА ПЛАНИРАЊА, ИЗГРАДЊЕ И ФУНКЦИОНИСАЊА СИСТЕМА
 - 1. ПРИНЦИПИ ПЛАНИРАЊА, ИЗГРАДЊЕ И ФУНКЦИОНИСАЊА БИЦИКЛИСТИЧКЕ СТАЗЕ
 - 2. ОПШТИ И ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ
 - 3. РЕГИОНАЛНИ ЗНАЧАЈ СИСТЕМА И ФУНКЦИОНАЛНЕ ВЕЗЕ СА ОКРУЖЕЊЕМ
 - 4. КОНЦЕПЦИЈА ПЛАНСКИХ РЕШЕЊА
- III ПЛАНСКА РЕШЕЊА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ СА УТИЦАЈЕМ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА РАЗВОЈ ПОЈЕДИНИХ ОБЛАСТИ
 - 1. ПОЛОЖАЈ КОРИДОРА БИЦИКЛИСТИЧКЕ СТАЗЕ И ПЛАН РАЗМЕШТАЈА ПРАТЕЋИХ САДРЖАЈА
 - 1.1. ПОЛОЖАЈ КОРИДОРА БИЦИКЛИСТИЧКЕ СТАЗЕ
 - 1.2. РАЗМЕШТАЈ ПРАТЕЋИХ САДРЖАЈА У КОРИДОРУ БИЦИКЛИСТИЧКЕ СТАЗЕ
 - 1.2.1. Бициклистичке станице / Одморишта
 - 2. ТЕХНИЧКО РЕШЕЊЕ ИЗГРАДЊЕ И РЕКОНСТРУКЦИЈЕ БИЦИКЛИСТИЧКЕ СТАЗЕ
 - 2.1. ОБЈЕКТИ НА ТРАСИ БИЦИКЛИСТИЧКЕ СТАЗЕ
 - 2.2. ЧОРТАНОВАЧКИ ТУНЕЛ – СПИРАЛНИ ОБЈЕКАТ
 - 2.3. СПИРАЛНИ ОБЈЕКАТ СА ОДМОРИШТЕМ
 - 3. УТИЦАЈ БИЦИКЛИСТИЧКЕ СТАЗЕ НА ПРИРОДУ, ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И НЕПОКРЕТНА КУЛТУРНА ДОБРА И МЕРЕ ЗАШТИТЕ
 - 3.1. ПРИРОДНИ РЕСУРСИ
 - 3.2. ЗАШТИТА ПРИРОДЕ И ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ
 - 3.3. НЕПОКРЕТНА КУЛТУРНА ДОБРА
 - 3.4. ЖИВОТНА СРЕДИНА
 - 3.5. ЗАШТИТА ОД ВЕЛИКИХ УДЕСА, ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ
 - 4. УТИЦАЈ НА ФУНКЦИОНИСАЊЕ НАСЕЉА
 - 4.1. ДЕМОГРАФСКО-СОЦИЈАЛНИ И ЕКОНОМСКИ АСПЕКТИ
 - 4.2. ТЕХНИЧКИ АСПЕКТИ
 - 5. ОДНОС ПРЕМА ДРУГИМ ТЕХНИЧКИМ СИСТЕМИМА
 - 5.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА
 - 5.2. ВОДНА ИНФРАСТРУКТУРА
 - 5.3. ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА
 - 5.4. ТЕРМОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА
 - 5.5. ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА
 - 6. УПОТРЕБА ЗЕМЉИШТА
- IV ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА
 - 1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗЕМЉИШТА
 - 1.1. ОСНОВНА НАМЕНА ПРОСТОРА
 - 1.1.1. Грађевинско земљиште
 - 1.1.2. Пољопривредно земљиште
 - 1.1.3. Шуме и шумско земљиште
 - 1.1.4. Водно земљиште
 - 1.2. ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ
 - 1.2.1. План регулације
 - 1.2.2. План нивелације
 - 1.2.3. План парцелације
 - 1.3. БИЛАНС ПОВРШИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
 - 2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА
 - 2.1. ПРАВИЛА ЗАШТИТЕ, ГРАЂЕЊА И УРЕЂЕЊА БИЦИКЛИСТИЧКЕ СТАЗЕ
 - 2.2. УКРШТАЊЕ БИЦИКЛИСТИЧКЕ СТАЗЕ СА ИНФРАСТРУКТУРНИМ ОБЈЕКТИМА
 - 2.2.1. Саобраћајна инфраструктура

- 2.2.2. Водна и комунална инфраструктура
- 2.2.3. Електроенергетска инфраструктура
- 2.2.4. Електронска комуникациона (ЕК) инфраструктура
- 2.2.5. Термоенергетска инфраструктура

V ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА

- 1. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ И УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ
 - 2. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА
 - 2.1. ДИРЕКТНО СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА
 - 2.2. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ У ДРУГИМ ПЛАНСКИМ ДОКУМЕНТИМА
 - 3. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТИ
 - 4. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ
- Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

Редни број	Рефералне карте	Размера
1.	Граница Просторног плана са планираном претежном наменом површина	1:50000
2.	Инфраструктурни системи, природни ресурси, заштита животне средине и културна добра	1:50000
3.	Спровођење Плана	1:50000
		-
4.	Детаљна разрада просторног плана – Синхрон план	1:2500
5.	Детаљна разрада просторног плана – Регулациони план са елементима спровођења	1:2500
6.	Попречни профили	-

2.2. ОПШТИ И ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ ИЗГРАДЊЕ БИЦИКЛИСТИЧКЕ СТАЗЕ

Основни циљ израде Просторног плана је дефинисање планског основа и обезбеђење просторних услова за утврђивање регулационе ширине и/или диспозиције бициклистичке стазе унутар регулационе ширине категорисаних путева, као и преиспитивање појединих намена и правила уређења и грађења, чиме ће се омогућити спровођење предметног планског документа и реализација планираних садржаја.

Циљ доношења Просторног плана је дефинисање оптималног решења вођења бициклистичке стазе као пута⁴ и бициклистичке стазе у оквиру постојећих регулација путева, пруга где год је то могуће.

Циљеви израде Просторног плана су:

- утврђивање планских решења којима се резервише простор за дефинисање регулације и изградњу/реконструкцију бициклистичке стазе, утврђивање режима заштите бициклистичке стазе и контактних подручја, као и обезбеђење услова за укрштање и паралелно вођење са осталом инфраструктуром;
- обезбеђење веће интегрисаности подручја и повећање мобилности становништва рационалним инфраструктурним повезивањем, реконструкцијом постојећих инфраструктурних система, побољшањем њиховог функционисања и изградњом нових делова мреже и објеката;

⁴ Бициклистичка стаза је у оквиру законске регулативе дефинисана као пут (ЗОБС „Службени гласник РС“, бр. 41/09, 53/10, 101/11, 32/13-УС, 55/14, 96/15-др. закон, 9/16-УС, 24/18, 41/18, 41/18-др. Закон, 87/18, 23/19, 128/20-др. закон и 76/23, члан 7. став 1. тачка 26) искључиво за кретање бицикала и лаких електричних возила.

- дефинисање односа са осталим наменама и инфраструктурним системима у непосредном контакту;
- усаглашавање и решавање потенцијалних конфликта везаних за пролазак бициклистичке стазе кроз грађевинско и пољопривредно земљиште;
- омогућавање остварења принципа одрживог развоја и очувања пољопривредног земљишта;
- контрола утицаја планираних активности на окружење;
- заштита и одрживо коришћење природних ресурса у складу са мерама заштите животне средине
- минимизација негативних утицаја и решавање просторних конфликта у складу са основним принципима одрживог развоја.

3. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦА ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА СА ГРАНИЦАМА ЗАШТИТНОГ ПОЈАСА

3.1. ОБУХВАТ ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Подручје обухвата Просторног плана, Одлуком о изради обухвата следеће целе катастарске општине у следећим јединицама локалне самоуправе:

- Град Нови Сад: КО Петроварадин,
- Општина Сремски Карловци: КО Сремски Карловци,
- Општина Инђија: КО Инђија, КО Чортановци, КО Марадик и КО Бешка,
- Општина Стара Пазова: КО Голубинци, КО Стара Пазова и КО Нова Пазова.

Површина подручја обухваћеног оквирном границом обухвата Просторног плана износи око 387 km². Обухват Просторног плана који је био предмет Материјала за рани јавни увид је допринео анализи и сагледавању ширег подручја и препознавању могућих утицаја као и дефинисању коначне границе. У току израде нацрта Просторног план дефинисана је коначна граница обухвата чија површина износи око 2,49 km². Траса планиране бициклистичке стазе једним делом иде по траси бивше железничке пруге, а другим делом у коридору ДП IIa реда бр. 100.

Укупна дужина бициклистичке стазе кроз све најбројане ЈЛС је 58 km од чега је 44,3 km нових стаза, а остатак од 13,7 km су постојеће стазе и сегменти постављени по општинској путној мрежи.

Граница Просторног плана се подудара са границом посебне намене.

3.2. ОПИС ГРАНИЦА ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

3.2.1. Опис границе Просторног плана

Подручје обухвата Просторног плана обухвата следеће делове катастарских општина у следећим јединицама локалне самоуправе:

- Град Нови Сад: КО Петроварадин,
- Општина Сремски Карловци: КО Сремски Карловци,
- Општина Инђија: КО Инђија, КО Чортановци и КО Бешка,
- Општина Стара Пазова: КО Стара Пазова и КО Нова Пазова.

Површина подручја обухваћеног границом обухвата Просторног плана износи око 2,49 km² (249 ha).

Граница Просторног плана се подудара са границом посебне намене.

3.2.2. Списак катастарских парцела у обухвату плана

Граница обухвата Просторног плана обухвата следеће катастарске парцеле:

Табела 4. Списак катастарских парцела у обухвату плана

Град/ Општина	Катастарска општина	Парцеле	
		Целе	Делови
Град Нови Сад	Петроварадин	5119, 5124, 5057/4, 5122, 6624, 5126/1, 5420, 5531/2, 5055/1, 5530/4, 5123, 5412, 5057/3, 6625/2, 5414/4, 5533/1, 3213/1, 6621, 5526/2, 5519/2, 6616, 5419, 5074/2, 6619, 5525/2, 5532/3, 6617, 5120, 5114/1, 5118, 5079/2, 6620, 5125, 5117, 5520/2, 5411, 5534, 6618, 5530/3, 5416, 5121, 3212/1, 3214, 6613/2, 6623, 5127, 5113/2, 5417, 6622, 5056/1, 5415/2, 5535/2, 5115/1, 5414/3, 5116/1, 5418/1	3201/2, 5398, 5397, 5393, 5039/2, 5040, 5039/1, 5392, 5040, 5382, 5042, 5383, 3216/3, 5038, 6614/1
		1/7, 3730/7, 3738/14, 3738/15, 3740/2, 3741/2, 3742/2, 179/1, 179/3, 179/5, 3757/4, 3757/5, 3757/6, 3759/2, 3760/2, 2057/2, 2057/3, 2059/1, 2059/2, 2060/1, 2088/1, 7723/2, 7730/2, 7730/3, 7738/2, 7738/3, 184/2, 184/3, 185/2, 185/3, 187/2, 187/3, 187/4, 188/2, 3470/2, 3472, 3473, 7747, 7745, 7746, 7748, 7749/2, 7753, 7774, 7784/1, 7785/1, 7829/2, 7830/2, 7902/2, 7904/2, 7907/2, 7907/3, 7907/4, 7731	2/2, 7785/2, 7829/1, 1/6, 3571/4, 3534, 3564/1, 3738/2, 7904/1, 3568/1, 3564/3, 7831/1, 3742/1, 3529, 3564/2, 3757/2, 3539/1, 3738/4, 3574/3, 3574/4, 3757/3, 3577/2, 3730/4, 190/18, 3577/4, 3568/2, 3577/1, 7903/1, 3536, 3535, 2115, 3531, 7758, 3694, 3740/1, 3571/3, 3759/1, 3533, 7784/2, 3570/1, 7786/2, 2057/1, 2113, 3575/1, 3573, 3760/1, 3565, 3760/1, 3741/1, 3693/1, 7756, 3575/2, 189/1, 3468, 3754, 7902/1, 3557/1, 184/1, 3469, 185/1, 7760, 7737, 2101/1, 187/1, 7806/1, 3712/1
Општина Сремски Карловци	Сремски Карловци	2786, 3347/1, 3342, 3339, 2837, 2897/3, 2959/2, 3344/3, 151/4, 153/46, 2812/3, 2897/1, 2952/3, 2953/1, 2954/2, 2955/1, 2956/1, 2956/3, 2957/1, 3118/9, 1017/8, 151/10, 151/11, 151/12, 151/13, 151/14, 151/15, 151/16, 151/2, 151/3, 151/5, 151/6, 151/7, 151/8, 151/9, 152/2, 152/3, 2770/4, 2836, 2954/1, 2956/2, 2958, 3100, 3107/1, 3114/13, 3118/10, 3338, 3343/1	3110/2, 3114/14, 3118/8, 3112/12, 3112/13, 3105/1, 3108, 198, 3114/12, 150/1, 3109/4, 3112/11, 3118/7, 3114/11, 3105/2, 149/32, 3119/9, 3114/10, 151/1, 3441, 3104/2, 3134/1, 3341, 3118/1, 145/2, 3135/19, 243/104, 153/1, 149/21, 2770/3, 2770/3, 2768, 3397, 3401
		2533/2, 3154, 2343/34, 3156, 2343/30, 2343/62, 2361/3, 2461/3, 2463/3, 2231/44, 2231/47, 2277/3, 2343/65, 2343/69, 2343/71, 2361/4, 2361/5, 2460/1, 2461/2, 2462/2, 2462/3, 2529/2, 2529/3, 2532, 3155	2464, 2277/1, 2231/41, 2231/20, 2231/35, 2231/32, 2231/29, 2352/1, 2231/38, 2231/26, 2231/23, 2231/16, 2231/18, 2231/9, 2302/1, 3225, 3324, 3324

ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
ИЗГРАДЊЕ И РЕКОНСТРУКЦИЈЕ БИЦИКЛИСТИЧКЕ СТАЗЕ У ЗОНИ ДП IIa РЕДА бр. 100
НА ДЕОНИЦИ НОВИ САД – СТАРА ПАЗОВАНА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Град/ Општина	Катастарска општина	Парцеле	
		Целе	Делови
	Инђија	5773/6, 7577/7, 5754, 7582/8, 7733/2, 5771/5, 5773/5, 1506/3, 5772/7, 4068/17, 7579/4, 7584/5, 7583/6, 7581/9, 7584/6, 7582/7, 5653/3, 5653/4	5731/2, 7596/2, 5732/2, 7585/2, 5733/2, 4448/3, 737/4, 5652/1, 5734/2, 4447/3, 1547, 753, 5730, 3687/1, 1551, 1568/1, 7642/2, 1568/2, 794, 737/2, 7674, 1550, 1524, 4363/13, 742/2, 741/2, 1582/2, 1582/1, 5705, 4456/3, 4455/3, 1523, 4453/3, 1532, 7628/2, 1548, 4445/4, 5737/2, 752, 5706, 5704, 5748/1, 3689/6, 3689/3, 5748/2, 4450/3, 5748/3, 3689/2, 5774/11, 3697/1, 1555, 4444/4, 749, 5748/4, 1543, 1561, 1534, 750, 1559, 1545, 1533, 1575, 1546, 1542, 1536, 1558, 1576, 1585, 1535, 1570, 1530, 735/1, 1553, 1557, 1566, 1537, 4452/3, 1544, 1508, 5738/4, 7664/1, 7664/2, 5707, 1529, 1522, 748, 1574, 1572, 1573, 1556, 1521, 1554, 1569, 4454/3, 1586, 1565, 1528, 1571, 1527, 1581, 8057, 3697/5, 1577, 1552, 1584, 747/1, 1579, 1540, 1580, 5708, 1560, 1578, 5775/6, 4451/3, 1531, 1538, 1563, 5653/1, 1525, 1583, 5774/13, 746, 1539, 7577/8, 7669, 5742/2, 7673, 1541, 744/2, 4457/3, 4449/3, 5738/5, 4442/4, 4446/3, 5703, 4443/3, 739, 5739/2, 5750/2, 7640/2, 7670, 5740/2, 1567, 5778/4, 5777/4, 5776/3, 3697/7, 5753/5, 1549, 7577/12, 7630, 5750/1, 5651/1, 1564, 1526, 4585/2, 3697/4, 1562, 5745/11, 5745/10, 5743, 7628/4, 5752/4, 795/6, 5746/2, 7640/1, 5741/2, 7672/2, 3695/2, 3695/1, 3694/2, 5774/5, 3696, 3693, 5747, 3692/2, 3692/1, 7589, 7590, 7592, 3688/1, 7591, 7676/1, 7639, 7671, 4584/2, 3687/2, 7668, 3689/7, 5751/2, 3691/2, 3701/11, 7632, 7633, 7631, 7675, 3690/1, 7580, 7626/3, 7629/3, 7733/1, 7635, 7629/2, 7577/11, 3701/12, 7641, 7667, 3632, 7634, 7672/1, 7636, 7643, 3645/1, 7597, 5709, 5774/17, 3597/1, 3597/1, 7642/1, 3700, 7637, 7628/1, 3597/2, 7586, 7638, 7627, 7645, 7625, 4068/9, 7644, 7724, 1509, 777, 7626/2, 7663, 7624, 4068/18, 7626/1, 7588, 7735/11, 3633, 7593, 7729/1, 7735/3, 4363/11, 4363/8, 8018

Град/ Општина	Катастарска општина	Парцеле	
		Целе	Делови
Општина Стара Пазова	Стара Пазова	5206/1, 9469/1, 2079/3, 2080, 601, 2078, 5432/3, 602, 600, 5207/1, 1255, 5062/1, 5063, 5252/6, 5250/17, 1256/12, 5209/9, 5252/5, 1254/3, 3086/193, 3086/34, 3144/3, 5054/4, 5062/3, 5238/11, 5250/7, 5250/8, 5252/9, 5469/2, 5470/2, 5472/2, 5474/5, 5250/14, 1254/16, 1254/19, 3129/10, 3129/12, 3129/6, 3129/8, 3141/2, 5062/4, 5238/13, 5238/15, 5238/9, 5474/3, 9469/2	3086/50, 3086/48, 1254/2, 3259/2, 3122/2, 5235, 3125, 3126, 3139, 5238/8, 5219, 3128, 3344, 5238/1, 9368/177, 3121/1, 1254/1, 3086/35, 5252/3, 1254/4, 5218/1, 5236, 9468, 5209/8, 5218/4, 5238/7, 455, 5233/2, 5248/7, 5199/4, 5234/2, 5238/3, 5234/1, 5251, 5209/1, 5218/3, 5443, 5202/1, 5475, 5218/2, 3142/2, 5209/6, 5234/3, 5263, 3142/1, 5238/2, 5233/1, 5232, 5231/2, 3105, 2079/6, 5249/7, 9467, 5237/1, 5239, 3095/1, 3099, 9368/18, 9583
	Нова Пазова	5409/1, 6526, 5408, 6460, 5407, 5398, 6528	1318, 716, 4405, 10625, 71427

4. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА И КВАЛИТЕТА ЧИНИЛАЦА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ОКВИРУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

4.1. ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ

4.1.1. Природни услови

Геолошке и геоморфолошке карактеристике

На подручју обухваћеном Просторним планом посматрано од севера (Нови Сад – Петроварадин) ка југу (Стара Пазова) сагласно простирању трасе државног пута IIa реда бр.100, трасама категорисаних и некатегорисаних путева, насипа и напуштених пружних коридора и планиране бицикличке стазе, издвајају се следеће геоморфолошке, целине: алувијална равн Дунава, сремска лесна зараван, Фрушка гора и сремска лесна тераса.

Алувијална равн Дунава је рељефна целина у којој се издвајају два морфолошка члана, алувијална тераса и инундациона равн. Алувијална тераса прати речни ток Дунава и нагнута је од северозапада (88 m а.н.в.) према југоистоку (79 а.н.в.). Инундациона равн представља најнижу површину коју Дунав редовно плави и чија висина такође опада од северозапада ка југоистоку (од 85 m до 65 m а.н.в.). Неповољан хидролошки режим алувијалне равни Дунава, плитка издан и угроженост високим водама делује као ограничавајући фактор.

Јужно од Петроварадина дуж трасе пута, простиру се обронци Фрушке горе или ткз. планинска подгорина са израженим одсецима на простору Сремских Карловаца. Посматрано на терену, она се јасно истиче изнад околног простора за стотину метара нижег земљишта.

Сремска лесна зараван пружа се у међуречју Дунава и Саве, окружујући било Фрушке горе. Формирана је у хетерогеној седиментној серији у којој се наслаге еолског леса смењују са фосилним педолошким хоризонтима, падинским седиментима, флувијалним шљунковима и песковима. У оквиру Сремске лесне заравни издваја се више микроцелина: лесни одсеци уз десну обалу Дунава, лесна зона северне подгорине Фрушке горе, северо-источни део лесне заравни.

Сремска лесна тераса се пружа јужно од фрушкогорске лесне заравни па све до близу алувијалне равни Саве.

На ширем обухваћеном подручју, сагласно издвојеним рељефним целинама (од севера према југу) смењују се алувијални седименти, формације леса, лесне глине и барског леса као и фрагменти кристаластих шкриљаца.

Преовлађујуће земљиште дуж обухваћеног подручја је чернозем, заступљен у својим раличитим варијантама: чернозем карбонатни, чернозем карбонатни и бескарбонатни, чернозем заруђени карбонатни и чернозем деградирани. Черноземи спадају у најплоднија и производно највреднија земљишта, која пружају могућност сваковрсне пољопривредне производње.

Осим овог земљишта у знатно мањем обиму, на деловима пута и планиране стазе, које прелази преко периферних делова била Фрушке горе, на делу трасе између Сремских Карловаца и Марадика, у значајнијем обиму јављају се гајњаче и смеђа карбонатна земљишта. Гајњаче су типична воћарско- виноградарска земљишта, која се обично и користе у ту сврху.

Климатске карактеристике

Анализа климатских елемената на посматраном подручју је извршена на основу добијених података са најближе метеоролошке станице у Сремској Митровици за период 1991-2020. године. Клима Срема је условљена географским положајем, рељефом и висином масива Фрушке горе. По свом географском положају припада области умерено-континенталне климе са просечно 80 ведрих дана у години. Просечна вредност средње годишње температуре ваздуха у овом периоду износи 11,8°C, док је средња месечна сума падавина 617 mm. На подручју Срема дувају умерени ветрови са преовлађујућим југоисточним ветром (кошава).

Сеизмичке карактеристике

На основу сеизмичке рејонизације Републике Србије за повратни период од 475 година, на подручју обухвата Плана могућ је земљотрес од VII-VIII степени макросеизмичког интензитета према MCS скали. На основу интензитета и очекиваних последица земљотреса, сматра се да ће се за VII степен манифестовати „силан земљотрес“, а за VIII степен „штетан земљотрес“.

Хидрогеолошке и хидролошке карактеристике

Сложеном геолошком (литостратиграфском, тектонском и геоморфолошком) грађом, каква је присутна на посматраном простору, предодређене су сложене хидрогеолошке и хидродинамичке одлике стенских маса и подземних вода и различите у појединим деловима коридора будућег магистралног пута. Према тим одликама у границама коридора могу се издвојити четири подручја:

- подручје Фрушке Горе и ободних терена,
- подручје сремске лесне заравни.

У сваком од ових подручја, до дубина релевантних за изградњу и експлоатацију овог пута, налази се једна до пет хидрогеолошких категорија стенских маса према водопропусности.

Генерални смерови кретања подземних вода на анализираном подручју Срема су усмерени ка нижим морфолошким јединицама, а у подручјима Фрушке горе и побрђа, локално и зонама поточних долина и јаруга.

Траса државног пута IIa реда бр.100 и планиране бициклических стаза, пресецају или тангирају већи број водотокова: поток Селиште, Ешиковачки, Липовац, Будовар, Инђијски, Новокарловачки, Голубиначки и Канал 137 из система за одводњавање „Галовица“.

На планираној траси бициклических стаза налазе се водни објекти:

- насипи прве одбрамбене линије реке Дунав,
- потоци северне падине Фрушке горе, чији је реципијент река Дунав,
- потоци и канали хидромелиорационог система (ХМС) Патка, чији је реципијент река Дунав,
- канали ХМС Галовица, чији је реципијент река Сава.

4.1.2. Природне вредности

4.1.2.1. Природна добра

Према условима заштите природе траса бициклических стаза пролази кроз делове заштићених подручја НП „Фрушка гора“ режим заштите II и III степена и СРП „Ковиљско-петроварадински рит“ режим заштите III степена. Наведена заштићена природна подручја су истовремено и еколошки значајна подручја као део еколошке мреже Републике Србије.

Емералд подручје „Ковиљско-петроварадински рит“ са кодом PC00000021, међународно значајно подручје за биљке IPA (Important Plant Area), међународно и национално значајно подручје за птице - IBA (Important Bird Area), под називом „Ковиљски рит“ (PC007IBA) и Рамсарско подручје под називом „Ковиљско-петроварадински рит“ (ЗРС010).

4.1.3. Непокретна културна добра

У обухвату Просторног плана налазе се непокретна културна добра, односно делови заштићене околине и непосредне близине:

Непокретна добра од изузетног значаја

1. непокретно културно добро – просторно културно-историјска целина од изузетног значаја

- Градско језгро Сремских Карловаца
- Фрушка гора са манастирима и другим споменицима

Непокретна добра од великог значаја

2. непокретна културна добра – споменици културе од великог значаја

- Зграда у Старој Пазови у улици ЈНА на адреси Светосавска 1 (к.п. број 1584 КО Стара Пазова) са непосредном близином коју чине делови к.п. број 1583/1, 1583/2, 1858/1, 1585/4, 1589, 2078 КО Стара Пазова, око спољних ивица парцеле 1584 КО Стара Пазова
- Зграда у Старој Пазови на углу улица ЈНА и Бориса Кидрича („Зграда хотела“) на адреси Светосавска 2 (к.п. број 603 КО стара Пазова) са непосредном близином (604, 605/1, 606/1, 602, 1594/1, 2078 КО Стара Пазова) око спољних ивица парцеле 603 КО Стара Пазова

Споменици културе

3. непокретна културна добра – споменици културе

- Римокатоличка црква Марије Снежне на Текијама, к.п. број 5041 КО Петроварадин

Добра која уживају претходну заштиту у складу са Законом о културном наслеђу:

- Спомен плоча на железничкој станици улица Железничка бб (к.п. број 3401 КО Чортановци)
- Спомен плоча на железничкој станици
- Спомен плоча на згради железничке станице, улица Бранка Радичевића 3 (к.п. број 2532, 2533/2 КО Бешка)
- Жупни двор Евангелистичке словачке цркве у Старој Пазови, Карађорђева 4 на парцели 4/1 КО стара Пазова са заштићеном околином коју чине парцеле 4/1, 2/1, 2/2, 4/2 и део улица на парцелама 6/1 и 600 наспрам наведених парцела све у КО Стара Пазова,
- Зграда Суда у Старој Пазови, Карађорђева 3 на парцели 606/1 са заштићеном околином коју чине парцеле 606/1, 606/2, 606/3, 608/2, 605/1, 603 и део парцеле улице 602 КО Стара Пазова наспрам наведених парцела
- Зграда културе („Соколски дом“) у Старој Пазови, Краља Петра Првог 7 на парцели 2453/3 КО Стара Пазова са заштићеном околином коју чине парцеле 2453/3, 2453/2, 2453/4, 2455/1, 2455/7, 2455/9 и део парцеле улице 2080 све у КО Стара Пазова наспрам наведених парцела
- Спомен плоча, на кући у улици Карађорђева 35 (к.п. број 1142/2 КО Стара Пазова)
- Споменик палим борцима и жртвама фашистичког терора, на зеленој површини испред броја 5 у улици Светосавска (к.п. број 1589 КО Стара Пазова)
- Споменик војницима погинулим током НАТО бомбардовања, на зеленој површини испред броја 5 у улици Светосавска (к.п. број 1589 КО Стара Пазова)

Непокретна културна добра – знаменита места

- Споменик народном хероју Јанку Чмелнику, код улаза у градски парк из Карађорђевог улице, к.п. број 2/1 КО Стара Пазова и његова заштићена околина коју чини део катастарске парцеле број 600 КО Стара Пазова који је у контакту са к.п. број 2/1 КО Стара Пазова

Археолошки локалитети

- Потес „КРЧЕВИНЕ I“, Инђија: Налази се на северној периферији Инђије, на два узвишења, некропола и вишеслојно насеље (праисторија/халштат, римски период и средњи век).

N	E
4990294	426424
4990987	426553
4990247	426766
4990087	426804
4990001	426653

4.1.4. Становништво, мрежа и функције насеља, привреда

4.1.4.1. Становништво

Анализа демографског развоја подручја обухваћеног израдом Просторног плана извршена је на основу званичних статистичких података пописа становништва у периоду 1991-2022. године. Посматрано подручје обухвата једно насеље Града Новог Сада, целу општину Сремски Карловци, четири насеља општине Инђија и три насеља општине Стара Пазова. Према попису становништва из 2022. године, у укупно 9 насеља живи 95752 становника, у 36444 домаћинстава.

Табела 4. Укупан број становника

Општина/град	Насеље	Број становника		
		2002.	2011.	2022.
Нови Сад-град	Петроварадин	13973	14810	15621
Сремски Карловци	Сремски Карловци	8839	8750	7872
Инђија	Чортановци	2308	2337	2002
	Марадик	2298	2095	1879
	Бешка	6239	5783	5116
	Инђија	26247	26025	24450
Стара Пазова	Стара Пазова	18645	18602	18522
	Голубинци	5129	4721	4175
	Нова Пазова	18214	17105	16115
Укупно		101892	100228	95752
Регион Војводине		2031992	1931809	1740230

Табела 5. Укупан број домаћинства

Општина/град	Насеље	Укупан број домаћинства		Просечна величина домаћинства
		2011.	2022.	2022.
Нови Сад-град	Петроварадин	5240	6313	2,5
Сремски Карловци	Сремски Карловци	3024	3149	2,5
Инђија	Чортановци	873	850	2,4
	Марадик	721	704	2,7
	Бешка	1865	1827	2,8
	Инђија	8634	9232	2,6
Стара Пазова	Стара Пазова	6012	7042	2,6
	Голубинци	1427	1419	2,9
	Нова Пазова	5442	5908	2,7
Укупно		33238	36444	2,6
Регион Војводине		696157	698452	2,5

У периоду 1991-2011. године, укупан број становника на посматраном подручју је порастао за 13,3% или 13336 лица. Механичка компонента значајно је утицала на кретање укупног броја становника у последњој декади XX века, тако да је 2002. године забележен пораст укупне популације у свим насељима (пораст од 15000 лица). Међутим, у периоду 2002-2011. године забележена је депопулација, што говори да је механичка компонента имала краткотрајан утицај на побољшање виталних карактеристика популације. У том периоду укупан број становника у обухвату Просторног плана смањен је за 1,6% или 1664 лица. Изузетак су насеља Петроварадин и Чортановци са мањим порастом становника. У периоду 2011-2022. године и даље је присутно опадање броја становника, за 4476 становника мање, односно 4,47%. Насеље Петроварадин бележи раст броја становника и домаћинства, док је у насељима Сремски Карловци, Инђија, Стара Пазова и Нова Пазова присутан пад броја становника, али пораст броја домаћинства.

4.1.4.2. Мрежа и функције насеља

Коридор постојећег државног пута, у ком је планирана и бициклистичка стаза, у подручју обухвата Просторног плана пролази кроз следећа насељена места:

- Нови Сад – Петроварадин;
- Сремски Карловци;
- Инђија;
- Стара Пазова;
- Нова Пазова.

Предметна траса обухвата:

- **ФУП-у међународног значаја:**
Град Нови Сад:
 - Петроварадин
- **подручје преклапања функционално урбаних подручја и то: ФУП центар у категорији европских МЕГА 3-град Београд и ФУП међународног значаја-Нови Сад:**
Општина Инђија:
 - Инђија,
 - Чортановци,
 - Марадик,
 - Бешка,
- **ФУП центар у категорији европских МЕГА 3-град Београд:**
Општина Стара Пазова:
 - Стара Пазова
 - Голубинци,
 - Нова Пазова.

Имајући у виду величину и карактер насељених места која се налазе на подручју обухвата Просторног плана, заступљеност јавних служби углавном задовољава потребе. Планским документима чије је доношење у надлежности јединица локалне самоуправе планирано је уређење и изградња недостајућих објеката и комплекса јавних служби (у зависности од потреба локалне заједнице). За потребе дефинисања посебне намене у посматраном подручју неопходно је сагледати постојеће стање и заступљеност јавних установа и предузећа које могу бити од утицаја на посебну намену.

4.1.4.3. Привреда

У просторној структури индустрије водећу улогу имају постојећи привредно индустријски центри и развојни коридори. Главни елементи просторне организације и структуре индустрије, у подручју обухваћеном Просторним планом, су близина коридора развоја међународног и националног значаја (некадашњи коридори X и VII), као и привредни центри III ранга (Инђија) и IV ранга (Стара Пазова).

4.1.5. Инфраструктура

4.1.5.1. Саобраћајна инфраструктура

Државни пут IIa реда бр.100 (М-22.1), Граница Мађарске – Хоргош- Суботица – Нови Сад – Београд представља један од основних алтернативних праваца аутопуту Е-75 (некадашњем друмском коридору X) и у функционалној класификацији представља везни пут међурегионалног нивоа (ВП-м). ДП бр.100 - „стари“ пут (М-22.1) међународног значаја који својом трасом пролази кроз насеља и својим манифестацијама ремети интернасељске токове и угрожава достигнути ниво урбаног живљења. Траса овог државног пута има дијаметрално пружање у односу на војвођански простор са елементима који лимитирају кретања дуж овог пута. Основна негативна одлика је што траса овог пута пролази кроз центре насеља и изазива угрожавање безбедности свих учесника у саобраћају. У циљу побољшања ситуације на појединим критичним местима уведена је светлосна сигнализација као и уређено вођење саобраћаја у оквиру раскрсница. Сва укрштања овог државног пута са железницом су решена у денивелацији тако нема сукоба и конфликтних тачака ова два вида саобраћаја.

Но и поред свих недостатака државни пут II реда бр.100 представља основну саобраћајну артерију свих насеља и простора кроз које пролази, односно кумулише и усмерава сва кретања до жељених одредишта. Постојећа изграђеност овог државног пута од две саобраћајне траке обезбеђује одговарајући капацитет до 10 000 возила /24 h.

У претходном периоду се континуирано обављало праћење обима и структуре саобраћаја помоћу аутоматских бројача. На основу бројања и израђених саобраћајних слика саобраћајног оптерећења долазимо до закључака да је дуж овог пута саобраћај врло интензиван са различитим структурама учесника у саобраћајним токовима (са знатним учешћем теретних возила).

Обим и структура саобраћајног тока се мењају током времена и сезоне тако да су саобраћајни токови већи током почетка и краја недеље а да су мањи током викенда. Обим саобраћаја је највећи током пролећа и јесени (због повећаних захтева за транспортом роба), а лети и током зиме је обим кретања нешто мањи.

С обзиром на евидентан негативан утицај на који моторни саобраћај има на све насељске односно урбане функције а посебно на најрањивије категорије учесника у саобраћају (пешаци, бициклисти) неопходно је дефинисати решења која ће тај ефекат умањити или га потпуно елиминисати. Савремена решења из области саобраћајне технике и технологије и нове тенденције урбане мобилности намећу као најбезбедније решење смањење интеракције/конфликата на најмању меру, односно потпуно физичко раздвајање (сегрегација моторног од немоторног саобраћаја), а на местима где то није могуће примену техника умирења и интеграције (режими, зоне и др.) и дислокацију моторног саобраћаја (обилазнице).

Са реализацијом обилазних саобраћајница (утврђених у важећој просторно планској документацији ЈЛС Суботица, Бачка Топола, Србобран, Нови Сад, Инђија, Стара Пазова) знатно ће се побољшати ниво безбедности и проточности саобраћаја као и постићи задовољавајући ниво саобраћајне услуге. У будућности треба рачунати и на координирано вођење и управљање саобраћаја дуж овог пута како би се и тим мерама створили услови за функционисање саобраћаја дуж овог путног правца и то на захтеваном нивоу стандарда безбедности одвијања саобраћаја. Одговарајућа саобраћајна сигнализација такође може допринети правилнијем и безбеднијем одвијању саобраћаја дуж овог пута.

Слика 1. Положај ДП бр. 100 у односу на АП Војводине и границе општина

Државни пут IIа реда бр.100 односно некадашњи магистрални пут М-22.1 изграђен је 30-тих година прошлог века на релацији Хоргош – Суботица - Нови Сад – Београд. Првобитно је изграђен од од бетонске коловозне конструкције са две коловозне траке.

Попречни профил постојећег пута је ширине 9-11,0 m и састоји се од две возне траке ширина од 3,25 -3,5 m, са ивичним тракама у ваннасељским деоницама са банкинама 1,0-1,5 m и путним каналима различитих димензија.

Траса пута протеже се изразито равничарским подручјем Бачке и Срема (изузетак је Фрушка гора са брдско-планинским карактеристикама терена) и има веома повољне кривинске карактеристике и елементе подужног профила са подужним нагибима који не прелазе 3%. Значајна карактеристика је и да траса пролази кроз све значајније урбане агломерација и рурална насеља и то у врло великој мери кроз централне зоне насеља и градова.

Укупна дужина пута на подручју Војводине, од почетне тачке на мађарској граници (гранични прелаз Хоргош 2) до петље Батајница на улазу у Београд, износи 185 km.

Простор обухваћен анализом (уз државни пут бр. 100, насип, железничку пругу и некатегорисану путну мрежу) је у оквиру обухвата Града Новог Сада и општина Сремски Карловци, Инђија и Стара Пазова у приближној дужини од ~ 50 km.

У оквиру предложеног обухвата Просторног плана дефинисане су следеће саобраћајне деонице у складу са Референтним системом мреже државних путева Р. Србије (верзија јул 2025. године):

1. Петроварадин (југ) - Марадик (Бешка) -	10018	Л=18,4 km
2. Инђија (Путинци) - Стара Пазова (центар)-	10022	Л=9,6 km
3. Стара Пазова (центар) - Граница АПВ (Нова Пазова)-	10023	Л=9,6 km

Постојеће стање ДП бр.100 не одговара променама обима, структуре и просторне расподеле саобраћајних токова које су се догодиле у претходном периоду. Будући да су у претходном периоду експлоатације пута предузимани парцијални инвестициони

захвати у погледу појачаног одржавања, постојећи коловозни застор није у задовољавајућем стању⁵. Поред тога евидентан је и проблем проласка пута кроз централне зоне насеља (Петроварадин, Сремски Карловци, Инђија, Стара Пазова), што директно утиче на повећање негативних трендова у безбедности одвијања саобраћаја, а такође и на повећање еколошких проблема.

Осим саме трасе ДП бр.100, у обухвату налазе се и коридор магистралне пруге ($V_{\max} = 160 - 200 \text{ km/h}$) Београд – Суботица – државна граница у оквиру које се налази стара траса демонтиране пруге на истом правцу, као и сегменти насипа, некатегорисане и насељске путне мреже. Све наведени саобраћајни капацитети ће бити основ за формирање трасе бициклистичке стазе на потезу Нови Сад – Стара Пазова – (Београд).

4.1.5.2. Водна инфраструктура

Водоснабдевање

Главни потрошачи воде су градски центри (Петроварадин, Сремски Карловци, Инђија, Стара и Нова Пазова). Као изворишта вода користе се подземне и површинске воде. Површинске воде се узимају из живог тока и из акумулације, а од подземних вода користе се алувијалне воде, воде из основне водоносне средине, воде из карста, воде издани у оквиру неогених наслага и издани пукотинске порозности.

Начин досадашњег снабдевања водом је био различит. Углавном је то било захватањем подземне, воде из основне водоносне издани у Војводини или алувијалне издани, као и површинске воде из речног тока Дунава са пречишћавањем или упуштањем у подземље и живи ток. Јавно водоснабдевање, у границама коридора, врши се захватањем подземних вода на следећим извориштима:

- Извориште регионалног водоснабдевања Новог Сада и суседних општина - „Петроварадинска ада“ средње дневног капацитета $Q = 600 \text{ l/s}$ (Петроварадин и Сремски Карловци);
- Извориште у Инђији $Q = 150 \text{ l/s}$;
- Изворишта Стара Пазова $Q = 40 \text{ l/s}$.

У осталим насељима водоснабдевање се одвија преко локалних изворишта у просечним количинама од 5 до 10 l/s, а квалитет захваћених вода углавном не задовољава нормативе за воду за пиће, због повишеног садржаја мангана, гвожђа и амонијака и хуминских материја и неопходан је третман ових вода.

Прва издан се користи и за наводњавање пољопривредних површина. О количинама подземних вода које се користе у ову сврху нема поузданих података.

Одвођење и пречишћавање вода

Стање одвођења и пречишћавања отпадних вода на територији обухваћеној Просторним планом је врло лоше. Врло мали број насеља има изведен канализациони систем, а постројење за пречишћавање отпадних вода, није изведено ни за једно насеље у обухвату Просторног плана. Проблем непостојања квалитетне канализационе мреже уско је повезан са производњом и дистрибуцијом воде, пошто коришћена вода преко септичких јама представља својеврстан загађивач подземних ресурса који се налазе на мањим дубинама и као такав представља сталну опасност за кориснике.

⁵ Крајем септембра 2018. године завршена је реконструкција пута на делу деонице ДП бр.100, Петроварадин (југ) - Марадик (Бешка) -10018, потез од Сремских Карловаца до превоја на Фрушкој Гори – Банстола.

4.1.5.3. Енергетска инфраструктура

Електроенергетска инфраструктура

Сви потрошачи у обухвату Просторног плана, како постојећи садржаји ван насеља, тако и насеља, покривени су дистрибутивном мрежом и објектима за снабдевање електричном енергијом.

Напајање електричном енергијом обезбеђено је из трансформаторске станице 110/20 kV „Нови Сад 6“, снаге 2x31,5 MVA, 110/20 kV „Инђија“, снаге 2x31,5 MVA, 110/20 kV „Инђија 2“, снаге 31,5 MVA, 110/20 kV „Инђија“, снаге 2x31,5 MVA, 110/20 kV „Стара Пазова“, снаге 2x31,5 MVA, 110/20 kV „Нова Пазова“, снаге 2x31,5 MVA.

Дистрибутивна мрежа обухвата електроенергетску мрежу напонског нивоа до 110 kV, односно мрежу 10 kV и 20 kV, ТС 20/0,4 kV, ТС 35/20/10 kV и 110/x kV.

Покривеност простора је обезбеђена, али не и потребна сигурност и квалитет снабдевања електричном енергијом.

У обухвату Просторног плана налази се следећа мрежа преносног система електричне енергије:

- ДВ 400 kV бр.406/1 ТС Нови Сад 3 - РП Младост;
- ДВ 400 kV бр.450 РП Младост - ТС Нови Сад 3;
- ДВ 220 kV бр.217/1 ТС Обреновац - ТС Нови Сад 3;
- ДВ 110 kV бр.104/6 ТС Нови Сад 6 - ТС Инђија;
- ДВ 110 kV бр.104/9 ТС Инђија - ТС Инђија 2;
- ДВ 110 kV бр.104/8 ТС Инђија 2 - ТС Стара Пазова;
- ДВ 110 kV бр.104А/5 ТС Стара Пазова - ТС Нова Пазова;
- ДВ 110 kV бр.104А/4 ТС Нова Пазова - ТС Београд 9;
- ДВ 110 kV бр.104Б ТС Стара Пазова - ТС Београд 9.

Обновљиви извори енергије

На простору обухвата Просторног плана за сада не постоји организовано коришћење овог ресурса већих размера, осим коришћења соларне енергије за производњу топлотне и електричне енергије за сопствене потребе.

Енергетска ефикасност

Ниска енергетска ефикасност је карактеристика целокупног енергетског преносног и дистрибутивног система, као и целокупне секторске потрошње и нерационалне потрошње енергената.

4.1.5.4. Електронска комуникациона инфраструктура

Развој електронског комуникационог система на подручју обухвата Просторног плана се реализује у складу са Генералним плановима електронске комуникационе мреже надлежних предузећа. Изграђени су нови капацитети уз главне и саобраћајне правце нижег ранга, све до општинских. Као главни преносни медиј, поред постојећих спојних кабловских веза коришћен је оптички кабл. У протеклом периоду су обезбеђени савремени дигитални комутациони системи, чиме је постигнуто знатно повећање капацитета мреже, обезбеђење високог квалитета, поузданости и расположивости, као и увођење савремених електронских комуникационих услуга (широкопојасни сервис).

На већем делу простора путем радио преноса, мањим делом оптичким кабловима, уведене су услуге мобилних комуникација, изградњом радио-релејних и базних радио-станица.

Простор је у целости покривен радиодифузним системом путем радио-релејних репетитора и емисионих радио-станица.

У коридору пута изграђена је подземна електронска комуникациона мрежа, коју је потребно ускладити са планираним активностима у путном коридору и планираном бициклистичком стазом.

4.1.5.5. Термоенергетска инфраструктура

У обухвату Просторног плана постоји изграђена гасоводна инфраструктура. Изграђени су гасоводи притиска већег и мањег од 16 бара, као и други објекти у саставу термоенергетске инфраструктуре.

Сва насељена места у обухвату плана Петроварадин, Сремски Карловци, Чортановци, Инђија, Нова и Стара Пазова су гасификована, односно постоји изграђена дистрибутивна гасоводна мрежа притиска мањег од 16 бара у уличним коридорима, која се налази у обухвату Просторног плана и са којом се планирана бициклистичка стаза укршта и паралелно води.

На простору обухвата Просторног плана налазе се дистрибутивни гасоводи притиска 16 бар и транспортни гасоводи притиска већег од 16 бар са којима се планирана бициклистичка стаза укршта и паралелно води и то:

- транспортни гасовод РГ-04-17 од МГ-04 до ГМРС Сремска Митровица, од челичних цеви, пречника DN300 и притиска 50 бар;
- транспортни гасовод МГ-04/II ГРЧ Госпођинци – ГРЧ Батајница, од челичних цеви, пречника DN750 и притиска 50 бар;
- прикључни транспортни гасовод за ГМРС Инђија, од челичних цеви, пречника DN150 и притиска 50 бар;
- прикључни транспортни гасовод за ГМРС Стара Пазова, од челичних цеви, пречника DN250 и притиска 50 бар;
- прикључни транспортни гасовод за ГМРС Бешка, од челичних цеви, пречника DN100 и притиска 50 бар;
- дистрибутивни гасовод МГ-02 за ГМРС Беочин, од челичних цеви, пречника DN200 и притиска 16 бар и;
- дистрибутивни гасовод за ГМРС Циглана Сремски Карловци, од челичних цеви, пречника DN80 и притиска 16 бар.

Изведени магистрални гасовод граница Бугарске – граница Мађарске, деоница 3, који је у функцији се налази ван обухвата границе Просторног плана. У обухвату Просторног плана налази се планирана траса одвојка за Републику Српску која се укршта са планираном трасом бициклистичке стазе.

4.1.6. Стање животне средине

На основу анализе предметног простора и расположиве документације, може се констатовати да је квалитет животне средине у обухвату Просторног плана делимично измењен, пре свега у зонама урбаног и грађевинског земљишта, где су присутни различити облици антропогеног утицаја, укључујући саобраћај и интензивно коришћење простора.

Простор обухвата карактерише изразита разноврсност, с обзиром да обухвата урбане целине, пољопривредне површине и делове простора са израженим природним вредностима. Посебно је значајно да се у обухвату налазе просторне целине од значаја за очување биолошке разноврсности, укључујући заштићена подручја, станишта заштићених врста и еколошке коридоре, што указује на повећану осетљивост појединих делова простора.

Саобраћајна инфраструктура, нарочито државни пут IIa реда бр. 100, представља један од доминантних фактора утицаја на стање животне средине, имајући у виду интензитет саобраћаја и чињеницу да траса пролази кроз насељена места, што условљава повећане притиске на квалитет животне средине и безбедност становништва.

Стање у области управљања отпадним водама оцењује се као неповољно, имајући у виду да у већини насеља у обухвату не постоји развијен систем канализације и пречишћавања отпадних вода, што може утицати на квалитет подземних вода.

Сагледавањем доступних података утврђено је да за предметно подручје не постоје систематизовани и локацијски прецизни подаци о квалитету појединих компоненти животне средине (ваздух, вода, земљиште и бука), те се оцена стања заснива на општим карактеристикама простора и расположивим подацима за шири простор.

Имајући у виду наведене карактеристике, може се закључити да је стање животне средине у обухвату Просторног плана условљено пре свега постојећом наменом простора, развијеношћу инфраструктуре и интензитетом антропогених активности, уз истовремено присуство природних вредности које захтевају адекватан степен заштите и пажљиво планирање будућих интервенција у простору.

Акциденти

На основу података Министарства заштите животне средине, у обухвату предметног Просторног плана и његовом непосредном окружењу идентификована су следећа севесо постројења, која су уцртана у графичком прилогу бр. 3:

1. СКЛАДИШТЕ НАФТНИХ ДЕРИВАТА, Радна зона Просјанице 66, СРЕМСКИ КАРЛОВЦИ, оператора „MOL Serbia” д.о.о. Београд, координате: 45°10'37"N 19°58'35"E;
2. ТЕРМИНАЛ ЗА СКЛАДИШТЕЊЕ И ПРЕТОВАР НАФТНИХ ДЕРИВАТА, Радна зона Просјанице 66, СРЕМСКИ КАРЛОВЦИ, оператора „Naftachem” д.о.о. Сремска Каменица, координате: 45°10'39.02"N 19°58'51.15"E;

За севесо комплекс **Складиште нафтних деривата у Сремским Карловцима, оператора „MOL Serbia” д.о.о. Београд**, оператор је извршио моделирања ефеката хемијских удеса, чији се резултати могу сматрати прихватљивим. Упоредјујући извршена моделирања ефеката хемијских удеса, надлежни орган као најгори могући сценарио на односном комплексу разматра пожар локве услед неконтролисаног испуштања из резервоара бензина приликом оштећења зида на резервоару запремине 2000 м³, при чему као повредиве зоне разматра следеће зоне топлотног зрачења:

- (11,2 kW/m²) потенцијално смртоносни ефекти хемијског удеса у року од 40 секунди (у око 50% случајева) – на раздаљини до 83 метра од места удеса;
- (5,6 kW/m²) потенцијално смртоносни ефекти хемијског удеса у року од 40 секунди (у око 1% случајева) – на раздаљини од 118 метара од места удеса;
- (4,3 kW/m²) опекотине I степена у року од 40 секунди – на раздаљини од 134 метра од места удеса;
- (37,5 kW/m²) преношење пожара на друге објекте (зависно од врсте материјала) – домино ефекат у року од 40 секунди – на раздаљини од 40 метара од места удеса.

За севесо комплекс **Терминал за складиштење и претовар нафтних деривата, у Сремским Карловцима, оператора „Naftachem” д.о.о. Сремска Каменица**, оператор је извршио моделирања ефеката хемијских удеса, чији се резултати могу сматрати прихватљивим. Упоредјујући извршена моделирања ефеката хемијских удеса, надлежни орган као најгори могући сценарио на односном комплексу разматра пожар локве на резервоару R-4 капацитета 2000 м³ бензина, при чему као повредиве зоне разматра следеће зоне топлотног зрачења:

- (11,2 kW/m²) потенцијално смртоносни ефекти хемијског удеса у року од 40 секунди (у око 50% случајева) – на раздаљини до 59 метара од места удеса;

- (5,6 kW/m²) потенцијално смртоносни ефекти хемијског удеса у року од 40 секунди (у око 1% случајева) – на раздаљини од 85 метара од места удеса;
- (4,3 kW/m²) опекотине I степена у року од 40 секунди – на раздаљини од 98 метара од места удеса;
- (37,5 kW/m²) преношење пожара на друге објекте (зависно од врсте материјала) – домино ефекат у року од 40 секунди – на раздаљини од 27 метара од места удеса.

5. КАРАКТЕРИСТИКЕ ПОДРУЧЈА НА КОЈЕМ СЕ МОГУ ОЧЕКИВАТИ ЗНАЧАЈНИ УТИЦАЈИ У ОКВИРУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Подручје обухваћено Просторним планом односи се на линијски инфраструктурни коридор бициклическе стазе у зони државног пута IIa реда бр. 100 на потезу Нови Сад – Стара Пазова, који обухвата делове постојеће путне мреже, каналске мреже, насипа и трасе демонтиране железничке пруге. Простор карактерише разноврсна структура која укључује урбане целине, пољопривредне површине и делове са природним вредностима.

Доминантан постојећи фактор утицаја на животну средину представља саобраћајна инфраструктура, пре свега државни пут, док се значајни нови извори загађења не очекују, имајући у виду карактер планиране намене – бициклическе стазе као немоторног вида саобраћаја.

Потенцијални утицаји могу се јавити углавном у фази извођења радова, као привремени и локалног карактера (бука, прашина, заузеће простора, радови у зони водотокова и инфраструктуре), док се у фази коришћења не очекују значајни негативни утицаји.

Коридор бициклическе стазе на појединим деоницама пролази кроз или у близини водотокова, каналске мреже и постојеће инфраструктуре, што условљава примену одговарајућих мера заштите, нарочито у погледу заштите вода, земљишта и безбедности инфраструктурних система.

У обухвату Просторног плана и његовом непосредном окружењу евидентирани су и објекти и комплекси у којима се рукује опасним материјама (SEVESO постројења), што представља потенцијални фактор ризика у простору. Иако планирана бициклическа стаза не представља извор негативних утицаја, приликом планирања и реализације је неопходно узети у обзир услове заштите и безбедносне појасеве ових објеката, како би се избегли могући конфликти у простору.

У обухвату Просторног плана не постоје мерна места за систематски мониторинг квалитета животне средине, те се оцена стања заснива на расположивим подацима за шири простор и планској документацији. С обзиром на карактер планиране намене, не очекује се значајно повећање нивоа буке нити погоршање квалитета ваздуха.

Планирање и реализација бициклическе стазе морају бити усклађени са условима заштите природе, инфраструктуре и безбедности, како би се обезбедило минимално оптерећење простора и допринело развоју одрживог и еколошки прихватљивог вида саобраћаја.

6. РАЗМАТРАНА ПИТАЊА И ПРОБЛЕМИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ (УКЉУЧУЈУЋИ ЕКОЛОШКУ МРЕЖУ) У ОКВИРУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Заштита животне средине представља једно од кључних полазишта у планирању Просторног плана, који се односи на линијски инфраструктурни коридор бициклистичке стазе на потезу Нови Сад – Стара Пазова. С обзиром на разноврсност простора кроз који коридор пролази (урбане целине, пољопривредне површине, водотоци и делови са природним вредностима), планирање захтева интегрисан приступ у циљу очувања квалитета животне средине.

Планиране интервенције односе се на изградњу и реконструкцију бициклистичке стазе, при чему се у највећој мери користе постојећи инфраструктурни коридори. У том смислу, не долази до значајне промене намене простора, али се могу јавити локални утицаји, пре свега у фази извођења радова (заузеће простора, привремено уклањање вегетације, утицаји на земљиште и воде, бука и прашина).

Посебна пажња у оквиру Стратешке процене усмерена је на:

- укрштање и вођење трасе у близини водотокова и каналске мреже;
- пролазак кроз или у близини насељених подручја;
- контакт са постојећом саобраћајном и техничком инфраструктуром;
- очување елемената еколошке мреже и природних вредности у зони коридора.

У обухвату Просторног плана и његовом непосредном окружењу евидентирани су и објекти и комплекси у којима се рукује опасним материјама (SEVESO постројења), што представља потенцијални фактор ризика у простору. Иако бициклистичка стаза не представља извор ових утицаја, неопходно је приликом планирања и реализације узети у обзир услове заштите и безбедносне појасеве ових објеката, како би се избегли просторни конфликти.

Стратешка процена се заснива на сагледавању утицаја планираних решења у односу на капацитете животне средине и дефинисању мера којима се потенцијални негативни утицаји спречавају или свде на минимум. С обзиром на карактер планиране намене, утицаји су ограниченог обима и углавном привременог карактера.

У оквиру Просторног плана нису разматрана варијантна решења у погледу основне намене, већ се оптимизација врши кроз избор трасе унутар дефинисаног коридора и примену техничких и организационих мера.

Усвојена планска решења интегришу услове и мере заштите животне средине, природе и инфраструктуре, чиме се обезбеђује да се реализација бициклистичке стазе одвија у складу са принципима одрживог развоја.

У случају да се Просторни план не реализује, постоји ризик од наставка неконтролисаног кретања бициклиста у оквиру постојећег саобраћајног система, што може довести до:

- повећаног ризика по безбедност учесника у саобраћају;
- даљег оптерећења постојеће путне инфраструктуре;
- пропуштања могућности за развој одрживог и еколошки прихватљивог вида саобраћаја.

Из наведених разлога, Просторни план представља значајан инструмент за уређење и контролисано усмеравање развоја бициклистичке инфраструктуре, уз очување квалитета животне средине и природних вредности простора.

7. РАЗЛОЗИ ЗА ИЗОСТАВЉАЊЕ ОДРЕЂЕНИХ ПИТАЊА ИЗ ПОСТУПКА ПРОЦЕНЕ У ОКВИРУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Поступак Стратешке процене утицаја спроведен је у складу са карактером и обимом планских решења, која се односе на линијски инфраструктурни коридор бициклистичке стазе на потезу Нови Сад – Стара Пазова. Имајући у виду да се планиране интервенције у највећој мери реализују у оквиру постојећих инфраструктурних коридора и да не подразумевају значајну промену намене простора, обим процене је прилагођен реалном капацитету могућих утицаја.

С обзиром на наведено, поједина питања нису била предмет детаљне анализе, јер није утврђено да планирана решења могу произвести значајне утицаје на те аспекте животне средине, односно, јер су већ обрађена у планским документима вишег реда.

Из поступка процене изостављена су следећа питања:

- Питања регионалног и прекограничног утицаја, јер планирана бициклистичка стаза нема просторни ни функционални капацитет да произведе такве утицаје;
- Питања развоја стратешке инфраструктуре и енергетских система, с обзиром на то да Просторни план не предвиђа изградњу нових магистралних система, већ се ослања на постојећу инфраструктуру;
- Индустријске активности, складиштење опасних материја и SEVESO ризици као директни утицаји планиране намене, јер Просторни план не предвиђа активности које би могле довести до техничко-технолошких удеса (уз напомену да се постојећа постројења третирају као фактор ограничења кроз услове надлежних институција);
- Рударске и енергетски интензивне активности, пошто Просторни план не обухвата експлоатацију природних ресурса нити изградњу енергетских постројења;
- Питања буке и вибрација у ширем смислу, с обзиром на то да су могући утицаји ограничени на фазу извођења радова и локалног су и привременог карактера;
- Климатски утицаји значајног обима, јер планиране активности немају капацитет да произведу мерљиве емисије гасова са ефектом стаклене баште;
- Питања демографских и социјалних промена ширег обима, јер реализација бициклистичке стазе не подразумева формирање нових насеља нити значајне промене у броју становника.

Такође, изостављена су питања која су већ разрађена у оквиру важећих просторних планова вишег реда и секторских докумената, а која се овим Просторним планом не мењају.

На основу наведеног, закључује се да је обим Стратешке процене утицаја усклађен са карактером планиране намене и да су сва релевантна питања заштите животне средине адекватно обухваћена, док је изостављање појединих питања оправдано са становишта принципа сразмерности у поступку процене.

8. ИНФОРМАЦИЈЕ И ПОДАЦИ ИЗ РАНИЈЕ СПРОВЕДЕНИХ СТРАТЕШКИХ ПРОЦЕНА НА ИСТОМ ХИЈЕРАРХИЈСКОМ НИВОУ

У поступку израде Стратешке процене утицаја за Просторни план, коришћени су подаци и анализе из раније спроведених стратешких процена и планске документације на истом хијерархијском нивоу, који се односе на простор обухвата коридора државног пута IIa реда бр. 100 и планиране бициклистичке стазе.

Према расположивим подацима, постојеће стање животне средине на предметном простору карактерише делимична деградација, пре свега у урбаним деловима, односно на грађевинском земљишту где су присутни бројни деградациони пунктови. Овакво стање условљава потребу за применом одговарајућих мера заштите животне средине у даљем планирању и реализацији инфраструктурних решења.

Истовремено, део трасе пролази кроз просторне целине од значаја за заштиту биодиверзитета, што указује на присуство природних вредности и потребу њиховог очувања. У тим зонама наглашена је и амбијентална вредност простора, која представља значајан потенцијал за развој бициклистичког саобраћаја као еколошки прихватљивог вида кретања.

Анализе природних услова указују на изражену геоморфолошку разноврсност простора, која обухвата алувијалну раван Дунава, сремску лесну зараван, ободне делове Фрушке горе и сремску лесну терасу. Ове целине условљавају различите карактеристике терена, као и специфичности у погледу водног режима, стабилности тла и могућности коришћења простора. Посебно је значајно да алувијална раван Дунава има неповољан хидролошки режим, са плитким нивоом подземних вода и повременим угроженошћу високим водама, што представља ограничавајући фактор у планирању.

У погледу земљишта, доминирају черноземи различитих варијанти, који представљају високо продуктивна пољопривредна земљишта. На појединим деоницама, нарочито у зони Фрушке горе, заступљена су и гајњача и смеђа карбонатна земљишта, која се углавном користе у воћарству и виноградарству.

Хидролошке карактеристике простора указују да траса државног пута и планиране бициклистичке стазе пресеца или тангира већи број водотокова и канала, што има значајан утицај на планирање и реализацију инфраструктуре. Генерални правци кретања подземних вода условљени су рељефом и усмерени ка нижим морфолошким целинама, што је такође релевантно за процену утицаја на воде.

Друштвено-економске анализе показују да се у обухвату Просторног плана налазе значајна насељена места (Петроварадин, Сремски Карловци, Инђија, Стара и Нова Пазова), са укупно преко 90.000 становника. Простор карактерише развијена мрежа насеља и постојећа инфраструктура, уз изражену улогу саобраћајних коридора и близину развојних праваца од националног и међународног значаја.

Постојеће стање саобраћајне инфраструктуре указује на значајно оптерећење државног пута IIa реда бр. 100, који пролази кроз центре насеља и представља једну од главних саобраћајних артерија. Интензиван саобраћај, са значајним учешћем теретних возила, условљава повећане притиске на животну средину и безбедност саобраћаја.

У области водне инфраструктуре, уочено је да је стање одвођења и пречишћавања отпадних вода неповољно, с обзиром на то да у већини насеља не постоје развијени канализациони системи и постројења за пречишћавање, што представља ризик за подземне воде.

Тakoђе, простор карактерише развијена електроенергетска, гасна и телекомуникациона инфраструктура, која се у више тачака укршта или води паралелно са планираном трасом, што представља важан фактор ограничења и услов за усклађивање планских решења.

Посебан значај имају природна и културна добра, укључујући еколошке коридоре који повезују Национални парк „Фрушка гора“ са Дунавом, као и заштићене културно-историјске целине. Ови елементи представљају осетљиве сегменте простора који захтевају посебне мере заштите.

На основу свих наведених података, може се закључити да су раније стратешке процене и планска документа идентификовале кључне факторе стања животне средине, ограничења у простору и потенцијалне утицаје, који су у потпуности узети у обзир у поступку израде ове Стратешке процене, чиме је обезбеђен континуитет у планирању и усклађеност са постојећим сазнањима и условима заштите.

9. ПРЕГЛЕД УТВРЂЕНИХ И ПРОЦЕЊЕНИХ ЗНАЧАЈНИХ УТИЦАЈА НА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Спровођење Просторног плана односи се на изградњу и реконструкцију бициклистичке стазе у оквиру линијског инфраструктурног коридора на потезу Нови Сад – Стара Пазова, уз ослањање на постојеће саобраћајне и инфраструктурне коридоре.

У оквиру Стратешке процене утицаја извршена је идентификација и квалитативна процена могућих утицаја на поједине компоненте животне средине, имајући у виду карактер планиране намене и обим интервенција.

Утицаји на земљиште

Утицаји на земљиште су ограничени и углавном се односе на фазу извођења радова (привремено заузеће површина, ископи, могућа локална деградација површинског слоја). С обзиром да се стаза у великој мери води кроз постојеће коридоре, не долази до значајне промене намене земљишта. Утицаји се оцењују као локални и привремени.

Утицаји на воде

Потенцијални утицаји на површинске и подземне воде могу се јавити у зонама укрштања са водотоцима и каналском мрежом, пре свега током извођења радова. Утицаји се односе на могуће замућење вода, неконтролисано одвођење атмосферских вода и ризик од загађења уколико се радови не изводе у складу са прописаним условима. Уз примену мера заштите, ови утицаји су контролисани.

Утицаји на биодиверзитет и еколошку мрежу

Траса бициклистичке стазе на појединим деоницама пролази кроз или у близини простора са природним вредностима и елементима еколошке мреже. Потенцијални утицаји односе се на привремено нарушавање станишта током изградње и локалне поремећаје услед повећаног присуства људи. С обзиром на карактер инфраструктуре и ограничен обим радова, утицаји се оцењују као умерени и локалног карактера.

Утицаји на ваздух и климу

Утицаји на ваздух јављају се углавном у фази изградње (прашина и издувни гасови механизације) и привременог су карактера. У фази коришћења не очекују се негативни утицаји, имајући у виду да се ради о немоторном виду саобраћаја.

Утицаји буке и вибрација

Повећање нивоа буке и вибрација могуће је током извођења радова, док се у фази коришћења не очекују значајни утицаји. Утицаји су локални и временски ограничени.

Техничко-технолошки ризици (SEVESO)

У обухвату предметног Просторног плана и његовом непосредном окружењу коридора евидентирани су објекти и комплекси у којима се рукује опасним материјама. Ови објекти не представљају последицу планиране намене, али могу бити фактор ограничења у простору. Приликом реализације стазе неопходно је поштовати услове надлежних институција и безбедносне појасеве ових система.

Кумулативни утицаји

С обзиром на карактер и обим планиране намене, не очекују се значајни кумулативни утицаји. Планирана бициклистичка стаза има потенцијал позитивног утицаја у смислу развоја одрживог саобраћаја и смањења притисака моторног саобраћаја.

На основу извршене процене, може се закључити да спровођење Просторног плана неће довести до значајних негативних утицаја на животну средину. Потенцијални утицаји су ограничени, локалног и углавном привременог карактера, те се уз примену мера заштите могу свести на прихватљив ниво.

10. РАЗМАТРАНА РАЗУМНА ВАРИЈАНТНА РЕШЕЊА И ПРЕДЛОЖЕНЕ МЕРЕ ЗА СМАЊЕЊЕ УТИЦАЈА У ОКВИРУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

У поступку израде Стратешке процене утицаја разматрана су разумна варијантна решења у складу са карактером и обимом Просторног плана. С обзиром на то да се Просторни план односи на линијски инфраструктурни коридор бициклистичке стазе и да се у највећој мери ослања на постојеће саобраћајне и инфраструктурне коридоре, нису разматрана варијантна решења у погледу намене простора, већ у погледу реализације унутар дефинисаног коридора.

У том смислу, у оквиру Стратешке процене утицаја разматране су следеће разумне варијанте:

Варијанта 1 – Реализација планских решења

Ова варијанта подразумева спровођење Просторног плана кроз изградњу и реконструкцију бициклистичке стазе, у складу са дефинисаним условима, ограничењима и мерама заштите животне средине. Потенцијални утицаји могу се јавити пре свега у фази извођења радова, али су просторно и временски ограничени, умереног интензитета и управљиви применом мера заштите. Реализацијом планских решења обезбеђује се уређено и безбедно одвијање бициклистичког саобраћаја, као и развој одрживог вида транспорта.

Варијанта 2 – Нереализација планских решења (нулта варијанта)

Нулта варијанта подразумева да се Просторни план не реализује и да се задржи постојеће стање без уређене бициклистичке инфраструктуре. У том случају остају присутни постојећи проблеми у погледу безбедности учесника у саобраћају и не постоје услови за развој организованог и одрживог бициклистичког саобраћаја.

Поређење варијанти и избор најповољније

Поређењем разматраних варијанти закључује се да варијанта реализације планских решења представља повољније решење са аспекта заштите животне средине, јер омогућава уређен и контролисан развој инфраструктуре, уз примену мера заштите и уважавање капацитета простора, као и унапређење одрживог саобраћаја.

Табела 6. Поређење разматраних варијантних решења

Елемент поређења	Варијанта 1 – Реализација планских решења	Варијанта 2 – Нереализација планских решења (нулта варијанта)
Плански оквир	Реализација Просторног плана у складу са утврђеним условима и ограничењима	Изостанак примене Просторног плана
Начин развоја простора	Контролисано и планирано уређење бициклистичке инфраструктуре	Задржавање постојећег стања без уређене инфраструктуре
Утицај на земљиште	Локални и управљиви утицаји, уз примену мера заштите	Потенцијално неконтролисани локални утицаји
Утицај на површинске и подземне воде	Контролисани утицаји уз примену мера заштите	Потенцијално неконтролисани утицаји
Утицај на биодиверзитет и еколошку мрежу	Очување уз примену мера заштите	Могући локални притисци
Бука и вибрације	Привремени утицаји у фази изградње	Без значајне промене у односу на постојеће стање
Утицај на ваздух и климу	Без значајних утицаја	Без промене
Управљање отпадом	Организовано управљање током реализације	Постојеће стање
Пејзажне вредности	Усклађено уређење простора	Без значајне промене
Кумулативни утицаји	Ограничени и контролисани	Постојећи утицаји
Укупна оцена	Повољнија варијанта	Мање повољна варијанта

Табела 7. Групе утицаја, мере ублажавања/компензације, фазе примене и процена ризика

Група утицаја	Мере ублажавања / компензације	Фаза примене	Процена ризика
Земљиште и ерозија	Ограничење обима ископа; очување хумусног слоја; санација и рекултивација терена; примена противерозионих мера	Изградња	Умерен
Површинске и подземне воде	Контролисано одвођење атмосферских вода; спречавање загађења током радова; поштовање заштитних појасева уз водотоке	Изградња / Експлоатација	Умерен
Биодиверзитет и еколошка мрежа	Очување постојеће вегетације; избегавање осетљивих зона; ограничење радова у осетљивим периодима	Изградња	Умерен
Пејзажне вредности	Усклађивање трасе са тереном; минимално нарушавање природног амбијента; уређење зелених површина	Планирање / Изградња	Низак
Бука и вибрације	Ограничење радног времена; технички исправна механизација	Изградња	Умерен
Квалитет ваздуха	Контрола прашине; смањење емисија током радова	Изградња	Низак
Климатски утицаји	Подстицање немоторног саобраћаја; очување зелених површина	Експлоатација	Низак
Управљање отпадом	Организовано сакупљање и одвожење отпада; забрана неконтролисаног одлагања	Изградња / Експлоатација	Умерен
Саобраћајни утицаји	Обезбеђење безбедног вођења стазе; раздвајање од моторног саобраћаја где је могуће; сигнализација	Изградња / Експлоатација	Низак
SEVESO и технички ризици	Поштовање заштитних појасева инфраструктуре и објеката са опасним материјама	Планирање / Изградња	Низак
Кумулативни утицаји	Примена планских мера и контрола реализације	Експлоатација	Низак

На основу извршеног процеса стратешке процене утицаја на животну средину за Просторни план, који се односи на изградњу и реконструкцију бициклическе стазе у оквиру линијског инфраструктурног коридора, утврђено је да реализација планских решења може произвести одређене утицаје на поједине компоненте животне средине.

Процењени утицаји односе се пре свега на земљиште, водне ресурсе, биодиверзитет и пејзажне вредности, као и на појаву буке и прашине током фазе изградње. Међутим, ови утицаји су просторно ограничени, временски контролисани и умереног интензитета, и не очекује се да ће довести до значајног нарушавања квалитета животне средине, уз доследну примену мера заштите дефинисаних у оквиру Просторног плана и Стратешке процене.

Упоредна анализа разматраних варијантних решења показала је да је варијанта реализације планских решења повољнија са аспекта заштите животне средине у односу на нулту варијанту, јер омогућава уређено и безбедно одвијање бициклическог саобраћаја, уз примену мера заштите и уважавање капацитета простора.

Закључно, Просторни план је, уз примену предложених мера заштите и поштовање утврђених услова, прихватљив са становишта заштите животне средине и у складу са принципима одрживог развоја. Спровођење планских решења неће имати значајне негативне, кумулативне или прекограничне утицаје, те се препоручује његово усвајање.

11. РЕЗУЛТАТИ ПРЕТХОДНИХ КОНСУЛТАЦИЈА СА ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА ЗА ПРОЦЕНУ МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Због специфичности линијског инфраструктурног коридора бициклическе стазе, као и сложености простора кроз који пролази (урбане целине, пољопривредне површине, водотоци и постојећа инфраструктура), у поступку израде Просторног плана спроведене су консултације са заинтересованим и надлежним институцијама, организацијама и органима, у циљу прибављања релевантних података, услова и мишљења.

Консултације су обухватиле надлежне органе у области заштите животне средине, заштите природе, водопривреде, саобраћаја, енергетике и управљања инфраструктуром. Прикупљени услови и подаци коришћени су као основ за сагледавање могућих утицаја на животну средину и дефинисање мера заштите у оквиру Просторног плана и Стратешке процене.

Услови, мишљења и подаци добијени од надлежних институција вредновани су у поступку израде Стратешке процене и интегрисани у планска решења, чиме је обезбеђено усклађивање Просторног плана са релевантним секторским захтевима и прописима.

У поступку израде Просторног плана и Извештаја о стратешкој процени прибављени су услови и подаци од надлежних органа, организација, институција и предузећа, који су приказани у наредној табели:

Табела 8. Табела органа и институција од значаја за израду Просторног плана

Редни број	Органи, организације, имаоци јавних овлашћења и остале институције које су доставиле услове и податке
1.	А.Д. ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ
2.	ЕМС, АД „ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ“ БЕОГРАД
3.	ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА СРБИЈЕ, БЕОГРАД
4.	НИС, НАФТНА ИНДУСТРИЈА СРБИЈЕ А.Д.
5.	ЈП „СРБИЈАГАС“
6.	„ГАСТРАНС“ д.о.о. Нови Сад
7.	СЕТИН ДОО
8.	„А1 СРБИЈА“ ДОО
9.	Телеком Србија АД, БЕОГРАД
10.	ЈКП ИНФОРМАТИКА, НОВИ САД
11.	СББ - СРПСКЕ КАБЛОВСКЕ МРЕЖЕ д.о.о.
12.	ЕТВ, ЈП „ЕМИСИОНА ТЕХНИКА И ВЕЗЕ“
13.	РАТЕЛ - РЕПУБЛИЧКА АГЕНЦИЈА ЗА ЕЛЕКТРОНСКЕ КОМУНИКАЦИЈЕ И ПОШТАНСКЕ УСЛУГЕ
14.	РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ – БЕОГРАД
15.	ПОКРАЈИНСКИ ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ, СРЕМСКА МИТРОВИЦА
16.	ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ ГРАДА НОВОГ САД
17.	ПОКРАЈИНСКИ ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ
18.	АД „ИНФРАСТРУКТУРА ЖЕЛЕЗНИЦЕ СРБИЈЕ“, БЕОГРАД
19.	Гас-фермонт АД, за пренос и дистрибуцију гаса, Стара Пазова
20.	НОВИ САД – ГАС д.о.о.
21.	ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЕНЕРГЕТИКУ, ГРАЂЕВИНАРСТВО И САОБРАЋАЈ
22.	ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА УРБАНИЗАМ И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
23.	ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА УРБАНИЗАМ И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ Сектор за мониторинг и информациони систем животне средине
24.	РЕПУБЛИЧКИ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКИ ЗАВОД
25.	РЕПУБЛИКА СРБИЈА РЕПУБЛИЧКИ СЕИЗМОЛОШКИ ЗАВОД
26.	ЦЕНТАР ЗА РАЗМИНИРАЊЕ
27.	РЕПУБЛИКА СРБИЈА МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА Сектор за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Новом Саду
28.	РЕПУБЛИКА СРБИЈА МИНИСТАРСТВО ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, БЕОГРАД
29.	ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПОЉОПРИВРЕДУ, ВОДОПРИВРЕДУ И ШУМАРСТВО
30.	ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПОЉОПРИВРЕДУ, ВОДОПРИВРЕДУ И ШУМАРСТВО, ВОДНИ УСЛОВИ
31.	ЈП „УРБАНИЗАМ“ ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ, НОВИ САД
32.	ЈКП „ЧИСТОЋА“, НОВИ САД
33.	ДИРЕКТОРАТ ЦИВИЛНОГ ВАЗДУХОПЛОВСТВА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
34.	ЈКП НОВОСАДСКА ТОПЛАНА
35.	ТРАНСПОРТГАС СРБИЈА
36.	Покрајински завод за заштиту споменика културе, Петроварадин
37.	Општина Сремски Карловци, одељење за урбанизам комунално-стамбене послове и заштиту животне средине

II ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Општи циљеви стратешке процене

Општи циљ Стратешке процене утицаја на животну средину за Просторни план подручја посебне намене изградње и реконструкције бициклистичке стазе у зони ДП IIa реда бр. 100 на деоници Нови Сад – Стара Пазова јесте обезбеђивање да се планирање, изградња, реконструкција и коришћење бициклистичке стазе спроводе у складу са принципима одрживог развоја, рационалног коришћења простора и заштите животне средине, уз очување природних ресурса, биодиверзитета, предеоних и културних вредности простора.

Стратешка процена има за циљ да идентификује, процени и усмери потенцијалне утицаје планских решења на животну средину, омогући благовремено укључивање мера заштите у процес планирања и обезбеди услове за одрживо функционисање планиране бициклистичке инфраструктуре.

Посебни циљеви стратешке процене

Посебни циљеви Стратешке процене утицаја на животну средину односе се на кључне аспекте заштите животне средине и одрживог развоја на подручју Просторног плана и обухватају:

- Ц1** – очување квалитета земљишта и вода и спречавање негативних утицаја током изградње, реконструкције и коришћења бициклистичке стазе;
- Ц2** – очување биодиверзитета, природних вредности и еколошке повезаности простора, уз минимизирање утицаја на природна станишта;
- Ц3** – очување предеоних, амбијенталних и културно-историјских вредности простора кроз усклађивање планских решења са карактеристикама окружења;
- Ц4** – смањење негативних утицаја на квалитет ваздуха, ниво буке и друге чиниоце животне средине и подстицање одрживих видова саобраћаја;
- Ц5** – обезбеђивање одрживог коришћења простора и инфраструктурних коридора уз спречавање кумулативних негативних утицаја на животну средину.

1. ИЗБОР ИНДИКАТОРА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Индикатори представљају један од инструмената за систематско идентификовање, оцењивање и праћење стања, развоја и услова животне средине, као и сагледавање последица спровођења планских решења. Они представљају средство за праћење промена у простору и животној средини током времена и неопходни су као основа за планирање, праћење и оцену ефеката активности у простору.

На основу дефинисаних циљева, извршен је избор одговарајућих индикатора Стратешке процене. Сврха њихове примене је праћење реализације планских решења и усмеравање развоја подручја ка постављеним циљевима заштите животне средине и одрживог развоја.

Табела 9. Преглед посебних циљева и индикатора стратешке процене утицаја Просторног плана на животну средину

Посебни циљ (СПУ)	Одговарајући индикатор(и) из Националне листе индикатора
Ц1 – очување квалитета земљишта и вода и спречавање негативних утицаја током изградње, реконструкције и коришћења бициклистичке стазе	4.27 Промена начина коришћења земљишта; 9.56 Површине деградираног земљишта; 2.12 Квалитет површинских вода – SWQI
Ц2 – очување биодиверзитета, природних вредности и еколошке повезаности простора	3.23 Угрожене и заштићене врсте; 3.24 Заштићена подручја
Ц3 – очување предеоних, амбијенталних и културно-историјских вредности простора	4.27 Промена начина коришћења земљишта
Ц4 – смањење негативних утицаја на квалитет ваздуха, ниво буке и друге чиниоце животне средине и подстицање одрживих видова саобраћаја	1.8 Емисија гасова са ефектом стаклене баште; 6.40 Укупни индикатор буке (Lden); 6.41 Индикатор ноћне буке (Lnight)
Ц5 – обезбеђивање одрживог коришћења простора и инфраструктурних коридора уз спречавање кумулативних негативних утицаја на животну средину	Комбиновано праћење кроз: 4.27 Промена начина коришћења земљишта; 2.12 Квалитет површинских вода – SWQI; 1.8 Емисија гасова са ефектом стаклене баште; 6.40 и 6.41 Индикатори буке

Приликом дефинисања индикатора обрађивачи Стратешке процене утицаја ослонили су се на индикаторе одрживог развоја Уједињених нација, индикаторе дефинисане Правилником о националној листи индикатора заштите животне средине („Службени гласник РС”, број 37/11), као и на индикаторе који су релевантни у односу на карактер Просторног плана, постојеће стање животне средине и очекиване утицаје планираних активности.

2. ПОВЕЗАНОСТ ЦИЉЕВА И ИНДИКАТОРА

Посебни циљеви Стратешке процене утицаја Просторног плана дефинисани су у односу на кључне компоненте животне средине и специфичности предметног подручја, док су индикатори одабрани из Националне листе индикатора заштите животне средине тако да омогуће праћење остваривања постављених циљева на стратешком нивоу.

За циљ Ц1, који се односи на очување квалитета земљишта и вода и спречавање негативних утицаја током изградње, реконструкције и коришћења бициклистичке стазе, одабрани су индикатори који прате промене у начину коришћења земљишта, појаву деградираних површина и квалитет површинских вода. Ови индикатори омогућавају сагледавање могућих утицаја планских решења на земљишне и водне ресурсе и благовремено предузимање мера заштите.

У оквиру циља Ц2, који обухвата очување биодиверзитета, природних вредности и еколошке повезаности простора, примењени су индикатори који се односе на заштићена подручја и статус угрожених и заштићених врста. Ови индикатори омогућавају праћење могућих утицаја планских решења на природна станишта и очуваност биолошке разноврсности.

Циљ Ц3 усмерен је на очување предеоних, амбијенталних и културно-историјских вредности простора. За његово праћење примењен је индикатор промене начина коришћења земљишта, као показатељ просторних трансформација које могу утицати на карактер предела и очуваност вредних просторних целина.

За циљ Ц4, који се односи на смањење негативних утицаја на квалитет ваздуха, ниво буке и друге чиниоце животне средине, као и на подстицање одрживих видова саобраћаја, одабрани су индикатори емисије гасова са ефектом стаклене баште и индикатори буке. Ови индикатори омогућавају праћење утицаја саобраћајних активности на квалитет животне средине и процену доприноса планских решења развоју одрживе мобилности.

Циљ Ц5 обухвата обезбеђивање одрживог коришћења простора и инфраструктурних коридора уз спречавање кумулативних негативних утицаја на животну средину. За његово праћење примењен је скуп индикатора који обухватају промене у начину коришћења земљишта, квалитет површинских вода, емисије гасова са ефектом стаклене баште и индикаторе буке. На овај начин омогућено је интегрално праћење укупних ефеката реализације Просторног плана и благовремено уочавање евентуалних кумулативних утицаја.

Овако дефинисана повезаност посебних циљева и индикатора омогућава да се Стратешка процена утицаја спроводи на транспарентан и систематичан начин, уз јасну везу између планских решења, потенцијалних утицаја и механизма њиховог праћења током реализације и коришћења планиране бициклистичке инфраструктуре.

3. КОМПАТИБИЛНОСТ ЦИЉЕВА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ СА ЦИЉЕВИМА ПЛАНА

Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину, као и многи међународни документи, упућују на важност односа процеса планирања и процеса израде Стратешке процене односно на неопходност интеграције овог инструмента у процес планирања. Избор и дефинисање адекватних планских решења су много ефикаснији уколико је процес вршења стратешке процене делимично или у потпуности интегрисан у планове и програме за које се израђује.

Табела бр. 11 приказује принцип, којим се стручни тим Обрађивача руководио при изради ова два документа, односно приказана је веза између фаза израде Просторног плана и Стратешке процене.

Табела 10. Везе између фаза израде Просторног плана и Стратешке процене

ИЗРАДА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА		ИЗРАДА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА (СПУ)
Одлучивање о изради планског документа по претходно прибављеном мишљењу органа надлежног за стручну контролу, односно комисије за планове	Узајамни утицај ових фаза – пре доношења Одлуке о изради планског документа прибавља се мишљење о предлогу одлуке да се (не)израђује СПУ	Одлучивање о изради СПУ према претходно прибављеном мишљењу надлежног органа и др. заинтересованих органа и организација
Доношење Одлуке о изради Просторног плана	Узајамни утицај ових фаза	Доношење Одлуке о изради Извештаја о СПУ
Израда Нацрта Просторног плана	Узајамни утицај ових фаза	Анализа садржаја и основне документације, консултације са надлежним органима и организацијама и др. – формулисање Извештаја о стратешкој процени

ИЗРАДА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА		ИЗРАДА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА (СПУ)
Стручна контрола Нацрта Просторног плана	Узајамни утицај ових фаза	Мишљење заинтересованих органа и организација
Јавни увид у Нацрт Просторног плана	Узајамни утицај ове две фазе – у пракси се оба документа истовремено излажу на јавни увид	Јавни увид у Извештај о СПУ
Доношење Просторног плана	Орган надлежан за израду планског документа не може исти упутити у процедуру усвајања без Сагласности на Извештај о СПУ	Оцена и сагласност на Извештај од стране надлежног органа
Спровођење Просторног плана	Узајамни утицај ових фаза	Имплементација мера заштите и мониторинг према Извештају о СПУ

III ПРОЦЕНА МОГУЋИХ ЗНАЧАЈНИХ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

1. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ ЗНАЧАЈНИХ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Процена могућих значајних утицаја Просторног плана на животну средину извршена је у складу са карактером и обимом планских решења која се односе на изградњу и реконструкцију бициклистичке стазе у зони државног пута IIa реда бр. 100 на деоници Нови Сад – Стара Пазова. Планирана бициклистичка стаза највећим делом прати постојеће инфраструктурне коридоре, односно коридор државног пута и деонице некадашње железничке пруге, због чега се не очекују значајни негативни утицаји на животну средину.

Процена је спроведена на стратешком нивоу, кроз квалитативну анализу могућих утицаја у односу на дефинисане посебне циљеве Стратешке процене и одабране индикаторе, уз разматрање утицаја у фазама изградње, реконструкције и коришћења бициклистичке стазе, као и могућих кумулативних ефеката.

Утицаји на земљиште и воде

Изградња и реконструкција бициклистичке стазе подразумевају локалне интервенције на земљишту, које се пре свега односе на земљане радове, формирање коловозне конструкције и привремено заузеће простора током извођења радова. Потенцијални негативни утицаји могу се испољити кроз привремену деградацију површинског слоја земљишта, појаву ерозије на појединим деоницама и ризик од загађења земљишта и вода услед неадекватног руковања механизацијом и грађевинским материјалом.

С обзиром на ограничен обим радова и чињеницу да се стаза планира у оквиру постојећих инфраструктурних коридора, ови утицаји су локалног и привременог карактера и могу се успешно ублажити применом одговарајућих мера заштите.

Утицаји на биодиверзитет и природне вредности

Потенцијални утицаји на биодиверзитет могу се јавити током извођења радова услед привременог узнемиравања животињских врста, уклањања мањих површина вегетације и повећаног присуства људи и механизације. С обзиром на то да се планирана стаза највећим делом води кроз већ формиране инфраструктурне коридоре, не очекује се значајна фрагментација станишта нити трајно нарушавање еколошке повезаности простора.

Применом прописаних услова заштите природе и мера заштите животне средине могући негативни утицаји биће сведени на најмању могућу меру.

Утицаји на предеоне и културне вредности простора

Планирана бициклистичка стаза представља инфраструктурни садржај малог просторног захвата и не доводи до значајних промена у карактеру предела. Могуће промене визуелних карактеристика простора ограничене су на поједине деонице током извођења радова и постављања пратеће опреме.

С обзиром на карактер планиране намене и обим интервенција, не очекују се значајни негативни утицаји на предеоне вредности нити на културно-историјско наслеђе.

Утицаји у виду буке и вибрација

Најзначајнији утицаји у погледу буке и вибрација очекују се током извођења радова услед рада грађевинске механизације и транспорта материјала. Ови утицаји су привременог карактера и ограничени на непосредну зону извођења радова.

Током коришћења бициклическе стазе не очекује се повећање нивоа буке, будући да је реч о немоторизованом виду саобраћаја који има позитивне ефекте на квалитет животне средине.

Утицаји на квалитет ваздуха и климатске промене

Током изградње могуће су привремене емисије прашине и издувних гасова од грађевинске механизације и транспортних возила. Ови утицаји су краткотрајни и локалног карактера.

Са аспекта дугорочног коришћења простора, реализација бициклическе стазе има позитиван ефекат на животну средину јер подстиче коришћење одрживих видова саобраћаја, смањује зависност од моторних возила и посредно доприноси смањењу емисија гасова са ефектом стаклене баште.

Утицаји у вези са управљањем отпадом

Током изградње и реконструкције бициклическе стазе настајаће углавном грађевински отпад и мање количине комуналног отпада. Уколико се отпадом управља у складу са прописима, не очекују се значајни негативни утицаји на животну средину.

Кумулативни утицаји

С обзиром на карактер планиране намене, ограничен просторни обухват и чињеницу да се стаза планира у оквиру постојећих инфраструктурних коридора, не очекују се значајни кумулативни негативни утицаји на животну средину. Напротив, реализација Просторног плана може имати позитивне кумулативне ефекте кроз унапређење услова за развој бициклическог саобраћаја, повећање безбедности учесника у саобраћају и подстицање одрживе мобилности на ширем подручју.

1.1. ОПИС, ВРЕДНОВАЊЕ И ПРОЦЕНА ЗНАЧАЈНИХ УТИЦАЈА СПРОВОЂЕЊА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЧИНИОЦЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Процена значајних утицаја спровођења Просторног плана извршена је у односу на кључне чиниоце животне средине, узимајући у обзир карактер и обим планираних активности, просторни обухват Плана, као и фазе изградње, реконструкције и коришћења планиране бициклическе стазе.

Имајући у виду да је траса планиране бициклическе стазе у највећој мери вођена постојећим инфраструктурним коридорима, односно уз државни пут IIa реда бр. 100 и делом по траси некадашње железничке пруге, не очекују се значајни негативни утицаји на животну средину ширег подручја. Потенцијални негативни утицаји углавном су ограничени на фазу изградње и реконструкције и локалног су карактера, док се током експлоатације очекују претежно позитивни ефекти који се огледају у унапређењу услова за бициклически саобраћај, повећању безбедности учесника у саобраћају и подстицању одрживих облика мобилности.

Процена је спроведена на стратешком нивоу и обухвата опис утицаја, њихов просторни обухват, интензитет, трајање, вероватноћу појаве, степен обративости, осетљивост захваћених компоненти, могућност примене мера ублажавања, као и укупну оцену њиховог значаја у односу на циљеве заштите животне средине и принципе одрживог развоја.

Табела 11. Опис, вредновање и процена значајних утицаја

Чинилац животне средине	Опсег утицаја	Трајање утицаја	Степен обротивости	Осетљивост захваћених компоненти	Могућност ублажавања	Оцена значаја
Земљиште	Локални	Краткорочан до средњорочан	Делимично обротив	Умерено осетљиво	Висока	Умерен
Површинске и подземне воде	Локални	Краткорочан до средњорочан	Делимично обротив	Осетљиво	Висока	Умерен
Биодиверзитет и природне вредности	Локални	Средњорочан	Делимично обротив	Осетљиво	Средња до висока	Умерен
Ваздух, бука и вибрације	Локални	Краткорочан	Потпуно обротив	Умерено осетљиво	Висока	Мали до умерен
Пејзаж и амбијенталне вредности	Локални	Дугорочан	Делимично обротив	Умерено до високо осетљиво	Средња	Низак
Управљање отпадом	Локални	Краткорочан до средњорочан	Потпуно обротив	Умерено осетљиво	Висока	Мали
Кумулативни утицаји	Локални	Дугорочан	Делимично обротив	Умерено осетљиво	Средња	Мали до умерен

1.2. ПРИКАЗ ВЕРОВАТНИХ ЗНАЧАЈНИХ УТИЦАЈА РАЗУМНИХ ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА КОЈА ЈЕ РАЗМАТРАО НАДЛЕЖНИ ОРГАН ЗА ПРИПРЕМУ ПЛАНА

У поступку припреме Просторног плана подручја посебне намене изградње и реконструкције бициклистичке стазе у зони државног пута IIa реда бр. 100 на деоници Нови Сад – Стара Пазова, надлежни орган је, у складу са одредбама Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, разматрао потребу израде Стратешке процене утицаја на животну средину.

Приликом доношења одлуке анализирани су карактер и обим планираних активности, просторни обухват Плана, карактеристике подручја кроз које се планира траса бициклистичке стазе, као и могући утицаји на чиниоце животне средине. Посебно је узета у обзир чињеница да се траса у највећем делу води постојећим инфраструктурним коридорима, односно уз државни пут и делом по траси некадашње железничке пруге, али да поједини сегменти пролазе кроз подручја осетљивих природних вредности, водотокова и пољопривредног земљишта.

У поступку израде Просторног плана нису разматрана алтернативна просторна или функционална варијантна решења трасе, већ је планско решење дефинисано на основу саобраћајних, просторних, техничких и еколошких критеријума, са циљем максималног коришћења постојећих инфраструктурних коридора и минимизирања заузимања новог простора и могућих утицаја на животну средину.

У оквиру Стратешке процене као разумне варијанте разматране су реализација планских решења и нереализација планских решења (нулта варијанта). Анализом је утврђено да реализација Просторног плана, уз примену прописаних мера заштите животне средине, неће изазвати значајне негативне утицаје на чиниоце животне средине, док ће истовремено допринети унапређењу безбедности саобраћаја, развоју бициклистичке инфраструктуре, повећању одрживе мобилности и смањењу зависности од моторног саобраћаја.

Сагледавањем обе варијанте закључено је да варијанта реализације Просторног плана представља повољније решење са аспекта одрживог развоја и заштите животне средине, јер обезбеђује дугорочне друштвене, саобраћајне и еколошке користи, уз могућност да се сви потенцијални негативни утицаји ограниче и ублаже применом одговарајућих мера заштите током фазе изградње и коришћења.

1.3. ПОРЕЂЕЊЕ РАЗУМНИХ ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА И ПРИКАЗ РАЗЛОГА ЗА ИЗБОР НАЈПОВОЉНИЈЕГ РЕШЕЊА

У оквиру Стратешке процене утицаја на животну средину извршено је поређење разумних варијантних решења у складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину. С обзиром на карактер Просторног плана и чињеницу да у поступку његове израде нису разматране алтернативне просторне или функционалне варијанте трасе, као разумне варијанте анализирани су варијанта реализације планских решења и нулта варијанта – нереализација планских решења.

Варијанта реализације подразумева изградњу и реконструкцију бициклистичке стазе у складу са планским решењима, уз примену свих прописаних мера заштите животне средине. Траса је у највећој мери вођена постојећим инфраструктурним коридорима, односно уз државни пут IIa реда бр. 100 и делом по траси некадашње железничке пруге, чиме је избегнуто непотребно заузимање нових површина и смањени су потенцијални негативни утицаји на природне ресурсе и животну средину.

Нулта варијанта подразумева нереализацију Просторног плана, односно задржавање постојећег стања без изградње планиране бициклическе инфраструктуре. У том случају не би били остварени циљеви унапређења безбедности бициклическог саобраћаја, развоја одрживе мобилности и повезивања насеља дуж предметне деонице, док би се наставило ослањање на моторни саобраћај и изостали би позитивни ефекти које план предвиђа.

Поређењем разматраних варијанти утврђено је да варијанта реализације Просторног плана, уз примену прописаних мера заштите животне средине, представља повољније решење са аспекта заштите животне средине и одрживог развоја. Потенцијални негативни утицаји ограничени су углавном на фазу изградње, локалног су карактера, временски ограничени и могу се успешно ублажити применом одговарајућих организационих, техничких и заштитних мера.

Разлози за избор варијанте реализације Просторног плана као најповољнијег решења огледају се у рационалном коришћењу постојећих инфраструктурних коридора, минималном заузимању новог простора, ограниченом обиму негативних утицаја, као и значајним позитивним ефектима на развој бициклическог саобраћаја, повећање безбедности учесника у саобраћају и подстицање одрживих видова транспорта.

На основу извршене анализе закључује се да варијанта реализације Просторног плана, уз доследну примену дефинисаних мера заштите животне средине и праћење њихове ефикасности кроз систем мониторинга, представља најповољније решење са становишта заштите животне средине и одрживог развоја.

1.4. НАЧИН НА КОЈИ СУ ЧИНИОЦИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ УЗЕТИ У ОБЗИР

При изради Просторног плана подручја посебне намене изградње и реконструкције бициклическе стазе у зони државног пута IIa реда бр. 100 на деоници Нови Сад – Стара Пазова, чиниоци животне средине разматрани су интегрално током читавог поступка планирања и израде Стратешке процене утицаја на животну средину.

Посебно су анализирани постојеће стање и осетљивост земљишта, површинских и подземних вода, биодиверзитета, природних вредности, квалитета ваздуха, буке, пејзажних карактеристика простора, као и постојећи начин коришћења земљишта и инфраструктурни услови у обухвату Просторног плана.

За сваки од наведених чинилаца процењени су могући утицаји током фазе изградње, реконструкције и коришћења планиране бициклическе стазе. При томе су уважене карактеристике подручја, просторни обухват планираних радова, постојећи инфраструктурни коридори, као и потреба очувања природних ресурса и смањења потенцијалних негативних утицаја на најмању могућу меру.

Чиниоци животне средине уграђени су у планска решења кроз дефинисање услова за изградњу и реконструкцију, мера заштите животне средине, услова заштите природе, као и програма праћења стања животне средине. На тај начин обезбеђено је да заштита животне средине буде саставни део Просторног плана и да се његова реализација спроводи у складу са принципима одрживог развоја и превентивне заштите животне средине.

1.5. НАЧИН НА КОЈИ СУ ПРИ ПРОЦЕНИ УЗЕТЕ У ОБЗИР КАРАКТЕРИСТИКЕ УТИЦАЈА: ВЕРОВАТНОЋА, ИНТЕНЗИТЕТ, СЛОЖЕНОСТ / РЕВЕРЗИБИЛНОСТ, ВРЕМЕНСКА ДИМЕНЗИЈА (ТРАЈАЊЕ, УЧЕСТАЛОСТ, ПОНАВЉАЊЕ), ПРОСТОРНА ДИМЕНЗИЈА (ЛОКАЦИЈА, ГЕОГРАФСКА ОБЛАСТ, БРОЈ ИЗЛОЖЕНИХ СТАНОВНИКА, ПРЕКОГРАНИЧНА ПРИРОДА УТИЦАЈА), КАО И КУМУЛАТИВНА И ЗАЈЕДНИЧКА ПРИРОДА УТИЦАЈА

У поступку Стратешке процене утицаја на животну средину карактеристике утицаја планских решења сагледаване су систематично, у складу са критеријумима прописаним Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину. Процена је извршена на стратешком нивоу, уз уважавање специфичности планског подручја и карактера планиране изградње и реконструкције бициклистичке стазе.

Вероватноћа појаве утицаја процењивана је у односу на врсту и обим планираних радова, фазу реализације (изградња, реконструкција и коришћење), као и на основу искустава са сличним инфраструктурним пројектима. Утврђено је да су најизраженији потенцијални негативни утицаји везани за фазу изградње, док се током коришћења очекују претежно позитивни ефекти.

Интензитет утицаја процењиван је у односу на очекивани степен промена појединих чинилаца животне средине. С обзиром на то да се траса у највећој мери води постојећим инфраструктурним коридорима, већина утицаја оцењена је као мала до умерена, локалног карактера и ограниченог трајања.

Сложеност и реверзибилност утицаја разматране су кроз могућност враћања захваћених компоненти животне средине у претходно стање након завршетка радова. Већина потенцијалних утицаја процењена је као потпуно или делимично реверзибилна, уз примену прописаних мера заштите и санације терена.

Временска димензија утицаја обухватила је трајање, учесталост и могућност понављања утицаја. Разликовани су краткорочни утицаји који су везани за извођење радова, док се током фазе коришћења очекују дугорочни позитивни ефекти који се огледају у развоју бициклистичке инфраструктуре, повећању безбедности саобраћаја и подстицању одрживе мобилности.

Просторна димензија утицаја анализирана је у односу на локацију захвата, географски обухват, број потенцијално изложених корисника простора и могућност прекограничних утицаја. Оцењено је да су потенцијални негативни утицаји локалног карактера и ограничени на непосредни простор извођења радова, без очекиваних прекограничних утицаја.

Кумулативна и заједничка природа утицаја разматране су у односу на постојеће и планиране инфраструктурне системе и активности у ширем окружењу. Оцењено је да, уз примену дефинисаних мера заштите животне средине, неће доћи до значајних кумулативних негативних утицаја, док се очекује кумулативно позитиван ефекат кроз унапређење система одрживог саобраћаја и смањење ослањања на моторни саобраћај.

Овако дефинисан приступ омогућио је свеобухватно сагледавање могућих утицаја Просторног плана и представљао основу за њихово вредновање, као и за дефинисање мера заштите животне средине и програма праћења њихове ефикасности.

Табела 12. Скала за процену вероватноће утицаја

Вероватноћа	Ознака	Опис
100%	И	Утицај извесан
Више од 50%	В	Утицај вероватан
Мање од 50%	М	Утицај могућ

Табела 13. Скала за процену интензитета утицаја

Величина утицаја	Ознака
Јак позитиван	ЈП
Позитиван	П
Мањи позитиван	МП
Мањи негативан	МН
Негативан	Н

Табела 14. Скала за процену реверзибилности

Реверзибилност/обратљивост	Ознака
Потпуно обратљив	ПО
Делимично обратљив	ДО
Необратљив утицај	НО

Табела 15. Критеријуми за оцењивање временских размера утицаја

Размере утицаја	Ознака
Краткорочан	Кр
Средњерочан	Ср
Дугорочан	Др

Табела 16. Критеријуми за оцењивање просторних размера утицаја

Размере утицаја	Ознака	Опис
Прекогранични	П	Могућ прекогранични утицај
Регионални	Р	Могућ утицај у оквиру простора регије
Локални	Л	Могућ утицај у некој зони или делу територије Просторног плана

Табела 17. Критеријуми за вредновање природе утицаја

Природа утицаја	Ознака
Кумулативан	К
Кумулативно-синергијски	КС
Синергијски	С
Појединачан - спорадичан	ПС

Приказана и анализирана планска решења налазе се у Табели бр. 19.

Табела 18. Планска решења обухваћена проценом утицаја

Област	Планско решење
Становништво, здравље људи и безбедност саобраћаја	1. Изградња и реконструкција бициклистичке стазе ради унапређења безбедности учесника у саобраћају, побољшања приступачности и развоја одрживе мобилности.
Природне вредности, еколошка мрежа и биодиверзитет	2. Очување природних вредности, еколошке мреже, станишта и биодиверзитета применом услова и мера заштите природе током изградње и коришћења бициклистичке стазе.
Земљиште, воде, ваздух и бука	3. Заштита земљишта, површинских и подземних вода, квалитета ваздуха и акустичког окружења применом прописаних мера заштите животне средине током изградње и експлоатације.
Пејзаж и културно наслеђе	4. Очување пејзажних карактеристика простора и заштита непокретних културних добара у складу са условима надлежних институција.
Инфраструктура и коришћење простора	5. Рационално коришћење постојећих инфраструктурних коридора и усклађивање бициклистичке стазе са постојећом и планираном инфраструктуром, уз обезбеђивање услова за њено безбедно коришћење и одржавање.

У наредној анализи вреднована су планска решења појединачно.

Табела 19. Процена утицаја планских решења по областима животне средине

Планско решење	Вероватноћа	Интензитет	Реверзибилност	Временска димензија	Просторна димензија	Природа утицаја
1. Изградња и реконструкција бициклическе стазе ради унапређења безбедности саобраћаја и развоја одрживе мобилности	И	П	ПО	Др	Л	С
2. Очување природних вредности, еколошке мреже и биодиверзитета применом мера заштите природе	В	МП	ПО	Др	Л	КС
3. Заштита земљишта, вода, ваздуха и заштита од буке применом мера заштите животне средине	В	МН	ДО	Кр / Ср	Л	К
4. Очување пејзажних карактеристика простора и заштита културног наслеђа	В	МП	ДО	Др	Л	К
5. Рационално коришћење инфраструктурних коридора и усклађивање са постојећом инфраструктуром	И	П	ПО	Др	Л	С

Тумачење резултата процене

- **Вероватноћа утицаја** у највећем броју случајева оцењена је као **вероватна (В)** или **извесна (И)**, што је очекивано за активности које обухватају изградњу, реконструкцију и коришћење бициклистичке стазе.
- **Интензитет утицаја** претежно је оцењен као **мањи негативан (МН)** током фазе изградње, док се у фази коришћења за поједина планска решења очекују позитивни ефекти који се огледају у развоју одрживе мобилности и унапређењу безбедности саобраћаја.
- **Реверзибилност утицаја** је углавном потпуна или делимична, с обзиром на то да су потенцијални негативни утицаји углавном привременог карактера и могу се успешно ублажити применом прописаних мера заштите. Необратљиви утицаји нису идентификовани.
- **Временска димензија** показује да су потенцијални негативни утицаји претежно краткорочни и везани за фазу изградње и реконструкције, док се током коришћења очекују дугорочни позитивни ефекти кроз унапређење бициклистичке инфраструктуре и повећање безбедности саобраћаја.
- **Просторна димензија утицаја** је претежно локалног карактера (Л) и ограничена на коридор Просторног плана и његово непосредно окружење. Не очекују се прекогранични утицаји.
- **Природа утицаја** указује да су потенцијални негативни утицаји углавном појединачни или кумулативни, али ограниченог интензитета и без достизања прага значајности, док се у погледу развоја одрживог саобраћаја очекују синергијски позитивни ефекти.

На основу примене дефинисаних критеријума за процену вероватноће, интензитета, реверзибилности, временске и просторне димензије, као и природе утицаја, може се закључити да су утицаји спровођења Просторног плана у највећој мери локалног карактера, ограниченог трајања и прихватљиви са аспекта заштите животне средине, уз доследну примену мера заштите предвиђених Стратешком проценом.

1.6. ПРИКАЗ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋА, ТЕХНИЧКИХ НЕМОГУЋНОСТИ ИЛИ НЕДОСТАТКА ОДРЕЂЕНИХ ЗНАЊА СА КОЈИМА СЕ ОРГАН НАДЛЕЖАН ЗА ПРИПРЕМУ ПЛАНА И ПРОГРАМА СУСРЕО КАКО БИ СПРОВЕО ПРОЦЕНУ РАЗУМНИХ ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА

Методологија примењена у поступку Стратешке процене утицаја на животну средину заснована је на одредбама Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и важећим принципима стратешког планирања. Процена је спроведена на стратешком нивоу, коришћењем расположивих просторних, планских, техничких и стручних података, уз примену критеријума за вредновање вероватноће, интензитета, реверзибилности, временске и просторне димензије, као и природе утицаја.

С обзиром на то да Просторни план представља плански основ за изградњу и реконструкцију бициклистичке стазе, а не техничку документацију за реализацију појединачних радова, процена је заснована на планским решењима и расположивим подацима о простору. Детаљна техничка решења, технологија извођења радова, организација градилишта и динамика реализације нису предмет Просторног плана, па нису могли бити основ за квантитативну анализу појединих утицаја.

У поступку израде Просторног плана нису разматране алтернативне просторне или функционалне варијанте трасе, јер је она дефинисана у складу са просторним, саобраћајним, техничким и еколошким критеријумима, уз максимално коришћење постојећих инфраструктурних коридора. У складу са Законом, као разумне варијанте анализиране су варијанта реализације Просторног плана и нулта варијанта, односно његова нереализација.

Одређена ограничења у поступку процене произилазе из чињенице да се на нивоу Просторног плана не могу са потпуном прецизношћу предвидети поједини параметри који зависе од будуће пројектно-техничке документације, као што су обим појединих грађевинских радова, избор механизације, организација градилишта и динамика извођења радова. Због тога је део процене заснован на стручним проценама и искуствима са упоредивим инфраструктурним пројектима.

Упркос наведеним ограничењима, примењена методологија омогућила је поуздану идентификацију и вредновање потенцијалних утицаја спровођења Просторног плана, као и дефинисање мера заштите животне средине и програма праћења њихове ефикасности. На основу расположивих података може се закључити да су потенцијални негативни утицаји ограниченог обима, локалног карактера и прихватљиви уз доследну примену прописаних мера заштите.

2. ПРЕДЛОГ МЕРА ПРЕДВИЂЕНИХ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ И/ИЛИ СМАЊЕЊЕ ПРОЦЕЊЕНИХ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Ово поглавље обухвата мере и услове који имају за циљ спречавање, смањење или потпуно отклањање могућих негативних утицаја изградње и коришћења бициклистичке стазе у оквиру линијског инфраструктурног коридора. Посебан акценат ставља се на очување природних вредности, квалитета животне средине и специфичности подручја у обухвату Просторног плана, у складу са начелима одрживог развоја, заштите природе и здравља људи.

У овом поглављу приказане су и мере и услови из основног текста Просторног плана, који се односе на заштиту животне средине, природних ресурса и инфраструктурних система у зони коридора.

Поред тога, где је потребно, дефинисане су и додатне мере које се односе на реализацију бициклистичке стазе као линијске инфраструктуре, уз уважавање постојећих ограничења у простору.

На овај начин обезбеђује се јединствен систем мера који интегрише постојеће обавезе и нове захтеве заштите, чиме се постиже усклађеност са просторним, еколошким и развојним документима вишег реда, као и континуитет у очувању природних и других вредности планског подручја.

Стратешко опредељење просторног развоја подручја обухваћеног Просторним планом усмерено је ка рационалном коришћењу простора, унапређењу услова саобраћаја и очувању животне средине. У том контексту, заштита животне средине представља једну од полазних основа за дефинисање планских решења, заснованих на принципима одрживог развоја.

У циљу реализације Просторног плана, предвиђене су мере заштите које обезбеђују очување постојећег стања животне средине, спречавање могућих негативних утицаја током изградње и коришћења стазе, као и унапређење квалитета простора у целини.

Дефинисање мера заштите има за циљ обезбеђивање услова да се постојеће стање животне средине очува, а у појединим сегментима и побољша, уз спречавање потенцијално негативних утицаја.

2.1. ОПШТЕ МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА И СТОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ

ЗАШТИТА ПРИРОДЕ И ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ

Мере заштите, уређења и унапређења природних добара, биодиверзитета и диверзитета предела спроводити на основу Закона о заштити природе, Закона о заштити животне средине, принципа међународних конвенција и условима из овог Просторног плана.

Према Закону о заштити природе, заштита и очување природе која обухвата биолошки, геолошки и регионални диверзитет је императив. У оквиру заштите природних добара, неопходно је да се поштују мере и услови у складу са важећим Актами о заштити. Очување биодиверзитета захтева вишеструки приступ, са примарним фокусом на очувању станишта у којима се налазе природне реткости и неговању еколошких коридора.

Од стране Министарства заштите животне средине и Покрајинског завода за заштиту природе сходно горе наведеном, прописани су услови заштите природе:

1. Пре почетка радова извођач радова је дужан да обавести ЈП „Национални парк Фрушка гора“ и ЈП „Војводинашуме“, управљаче заштићеним подручјем и омогући неопходне услове овлашћеном представнику управљача за несметано извршење обавеза у домену стручног надзора.
2. Правила изградње ускладити са мерама датим Законом о националним парковима, Уредбом о заштити Специјалног резервата природе „Ковиљско-петроварадински рит“, Просторним планом подручја посебне намене „Фрушка гора“, као и Просторним планом подручја посебне намене СРП „Ковиљско — петроварадински рит“:
 - минимална ширина бициклистичке стазе 1,5 m (2,5 m - двосмерни саобраћај),
 - изградња застора од доступних материјала уз обавезну стабилизацију истог, могућа је и примена савремених материјала (асфалт),
 - застор мора бити раван, без улегнућа и одговарајуће носивости.
3. Планирање стазе и организацију радова на изградњи усагласити са потребама очувања еколошког интегритета и природних вредности ширег подручја:
 - За изградњу стазе користити материјале којима се избегава накупљање течних деривата на површини при високим температурама;
 - Градилиште организовати на минималној површини потребној за његово функционисање, а манипулативне површине просторно ограничити како би се избегле негативне последице на непосредно окружење.
4. Ради потребе очувања заштићених и строго заштићених дивљих врста, осветљење бициклистичке стазе на деловима који пролазе кроз СРП „Ковиљско-петроварадински рит“ и НП „Фрушка гора“ планирати уз примену свих техничких решења која смањују негативно дејство осветљења на живи свет:
 - светлосна тела спољног осветљавања поставити испод нивоа крошње (висина око 2,5-3 m);
 - за изворе ноћног осветљења који се налазе на отвореном, изабрати моделе расвете за директно осветљење са заштитом од расипања светлости, којима се обезбеђује усмереност светлосних снопова према жељеним садржајима и спречава расипање светлости према небу (према ваздушном коридору миграције) и према појасевима високог зеленила;
 - у случају потребе за трајним ноћним осветљењем, користити таласну дужину плаве или зелене светлости.
5. Горива и уља транспортовати у посебним, за ту сврху прилагођеним посудама.

6. У току допуњавања горива и мењања уља око возила и машина поставити одговарајућу заштитну фолију коју након употребе треба одложити на законом прописан начин и локацију. Исто важи за амбалажу горива, уља и мазива, поштујући при том мере заштите прописане законском регулативом која се односи на опасне материје;
7. Ако дође до акцидентног загађења земљишта, површинских и подземних вода:
 - Тренутно обуставити радове, обавестити надлежне институције и предузеће овлашћено за санирање;
 - Извођач радова и инвеститор радова је дужан да у што краћем року уклони просуту материју и изврши санацију контаминираног земљишта;
 - У случају изливања штетних материја у водотоке, потребно је извршити одговарајуће анализе воде и предузети мере санације и заштите живог света;
 - На месту акцидента, након санације нанети нови, незагађени слој земљишта;
8. Применити мере управљања отпадом:
 - Систематски прикупити и депоновати грађевински шут и чврст отпад који се јавља у процесу изградње и боравка радника у зони градилишта и уклонити сав преостали грађевински материјал, отпад и опрему са локације по завршетку грађења;
 - Привремено складиштење евентуално присутног опасног отпада вршити у складу са Законом о управљању отпадом.
9. Ниво буке током извођења радова не сме прећи прописане дозвољене граничне вредности за радну средину посебно у близини насеља.
10. Обавезује се извођач радова да, уколико у току радова пронађе геолошка или палеонтолошка документа (фосили, минерали, кристали и др.) која би могла представљати заштићену природну вредност, иста пријави Министарству заштите животне средине као и да предузме све мере заштите од уништења, оштећења или крађе до доласка овлашћеног лица.

Приликом изградње предметне бициклистичке стазе, забрањује се:

1. Отварање позајмишта, одлагање отпадног материјала, постављање било каквих привремених објеката/материјала за потребе радова, као и паркирање или сервисирање механизације и претакање горива на природним површинама заштићених подручја и еколошког коридора;
2. Емитовање покретних светлосних снопова и светлосних снопова усмерених према небу;
3. Бацање смећа и формирање сметлишта у заштићеним природним добрима.
4. Сеча дрвећа и грмља.

УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ КУЛТУРНИХ ДОБАРА

Архитектура, историјски споменици и ратни меморијали

За културна добра од изузетног значаја и његову заштићену околину услове чувања, одржавања и коришћења и мере заштите утврђује Републички завод за заштиту споменика културе Београд.

За остала културна добра и његову заштићену околину услове чувања, одржавања и коришћења и мере заштите утврђује Завод за заштиту споменика културе Сремска Митровица, изузев за споменик културе „Римокатоличке цркве Марије Снежне на Текијама“ за који услове чувања, одржавања и коришћења и мере заштите утврђује Завод за заштиту споменика културе града Новог Сада.

Завод за заштиту споменика културе Сремска Митровица је прописао услове чувања, одржавања и коришћења и мере заштите:

- Забрањено је уништавање, уклањање или дислокација наведених добара под заштитом и ратних меморијала;
- Није дозвољено постављање предметне инфраструктуре бициклистичке стазе на парцеле наведених непокретних културних добара и добара која уживају претходну заштиту;
- Положај бициклистичких стаза у деловима јавних површина улица одредити тако да се обезбеди минимална ширина тротоара за пешачки саобраћај од 1,5 м, мерено од регулационе линије парцеле добра;
- Није дозвољено статичко угрожавање добара током изградње и коришћења предметних бициклистичких стаза;
- Није дозвољено коришћење машина и алата које изазивају вибрације у делу трасе бициклистичких стаза на парцелама добара њихове заштићене околине;
- У случају настанка оштећења на наведеним добрима током извођења радова на изградњи бициклистичке стазе обавезно је извршити санацију истих по посебним условима заштите;
- забрањено је постављање бициклистичке стазе најмање на 2 м удаљености од следећих добара: Спомен обележје палим борцима и жртвама фашистичког терора 1941-1945. године у Чортановцима; Споменик народном хероју Јанку Чмелнику, у Старој Пазови и његова заштићена околина коју чини парцела 600 КО Стара Пазова, који је у контакту са к.п. бр. 2/1 КО стара Пазова;
- Није дозвољено постављање рекламних ознака, билборда, саобраћајних информативних табли и сличних слободностојећих информативних ознака на јавној површини наспрам парцела добара и њихове заштићене околине;
- За постављање информативних пунктова са таблама и другим информативним садржајима на траси бициклистичких стаза потребно је прибављање посебних услова заштите којима би се обезбедила презентација добара.

Етнологија

Услови заштите објеката народног градитељства-непокретна културна добра на територији општине Стара Пазова

- чување хоризонталне и вертикалне регулације;
- чување постојећих габарита, архитектонских, конструктивних и декоративних елемената заштићених објеката;
- забрана радова који могу угрозити статичку стабилност и споменичка својства објеката и целине;
- дозвољено извођење конзерваторско рестаураторских радова на заштићеним објектима по појединим условима;
- дозвољена је промена намене непокретности по појединачним условима;
- дозвољава се уклањање објеката који нису заштићена добра, а налазе се на парцели културног добра и његовој заштићеној околини;
- дозвољава се изградња нових објеката на парцелама и заштићеној околини културног добра, који својим положајем, изгледом, габаритима и функцијом неће угрозити споменичка својства културног добра.

Услови заштите објеката народног градитељства – добара која уживају претходну заштиту

- очување спратности и габарита објеката, без интервенција типа доградње и надоградње истих;
- очување архитектонских облика и традиционалних грађевинских материјала којим су објекти грађени;

- дозвољава се обнова или реконструкција објеката уз поштовање изворног изгледа, начина градње и уз употребу традиционалних материјала, а према посебним конзерваторским условима;
- дозвољава се промена намене објеката, уколико нова намена неће угрозити специфичан карактер објекта;
- дозвољава се изградња нових објеката на парцелама евидентираних непокретности, који својим положајем, изгледом, габаритима и функцијом неће угрозити специфична својства евидентираних објеката.

Археологија

- посебни услови заштите важе за зоне археолошких локалитета који уживају претходну заштиту. дозвољена је изградња инфраструктуре и извођење грађевинских радова уз претходно прибављање појединачних мера заштите и обезбеђивање претходних заштитних археолошких ископавања, праћење радова у зонама које су истражене и адекватну презентацију налаза;
- приликом извођења припремних земљаних радова на уклањању површинских слојева и хумуса на простору предвиђеном за изградњу планираног инвестиционог објекта са пратећом инфраструктуром, обавезни су археолошки конзерваторски надзор и контрола земљаних радова;
- археолошки надзор приликом извођења грађевинских и других радова у обухвату Плана у врши стручна служба: Завода за заштиту споменика културе у Сремској Митровици за територију општине Инђија, општине Стара Пазова, Покрајински завод за заштиту споменика културе Петроварадин за територију општине Сремски Карловци, Звод за заштиту споменика културе града Новог Сада за КО Петроварадин;
- ако се у току извођења грађевинских радова и других радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете извођач радова је дужан да одмах, без одлагања прекине радове и о томе обавести надлежни Завод, као и да предизмен мере да се налаз не уништи не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен, а све у складу са чланом 109. став 1. закона о културним добрима;
- Инвеститор је у обавези да обустави радове уколико наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете од изузетног значаја, ради истраживања локације;
- Инвеститор је дужан да обезбеди средства за праћење, истраживање, заштиту и чување пронађених остатака који уживају претходну заштиту;
- Инвеститор је дужан да благовремено пријави надлежном Заводу за заштиту споменика културе извођење земљаних радова.

Завод за заштиту споменика културе Града Новог Сада је прописао услове чувања, одржавања и коришћења и мере заштите:

- Забрана радова који могу трајно угрозити статичку стабилност објеката у непосредној близине бициклистичке стазе.
- Заштита и очување културног добра – споменик културе „Римокатоличке цркве Марије Снежне на Текијама“ у складу са мерама заштите утврђеним Одлуком о утврђивању споменика културе број 633-2854/2010, „Службени гласник Републике Србије“, број 29/10.

Утврђују се следеће мере заштите споменика културе:

- Очување изворног изгледа спољне архитектуре и ентеријера, хоризонталног и вертикалног габарита, облика и нагиба крова, свих конструктивних и декоративних елемената, оригиналних материјала и функционалних карактеристика;
- праћење стања и одржавање конструктивно-статичког система, кровног покривача, свих фасада, ентеријера и инсталација;

- забрана радова који могу угрозити његову статичку безбедност;
- постављање и одржавање адекватне расвете;
- заштита од крађе.

Утврђују се следеће мере заштите заштићене околине споменика културе:

- урбанистичко и комунално одржавање и коришћење простора око споменика културе као јавног простора, озелењавање простора између стазе и културног добра.

Мере заштите простора:

- Приликом извођења припремних земљаних радова на уклањању површинских слојева и хумуса на простору предвиђеном за изградњу планираног инвестиционог објекта са пратећом инфраструктуром, обавезни су археолошки конзерваторски надзор и контрола земљаних радова.
- Уколико се у току земљаних радова пронађу археолошки налази, на основу члана 109. Закона о културним добрима, Инвеститор и Извођач радова дужни су да одмах стану, оставе налазе на месту и у положају у којем су нађени и о томе обавесте надлежни Завод за заштиту споменика културе Града Новог Сада.

Покрајински завод за заштиту споменика културе Петроварадин који је територијално надлежан за општину Сремски Карловци, прописао је услове чувања, одржавања и коришћења и мере заштите:

- Уколико се за потребе изградње бициклистичке стазе изводе земљани ископи, неопходна је мера заштите је извођење археолошког надзора, односно неопходно је присуство стручњака из Покрајинског завода за заштиту споменика културе који ће надгледати земљани ископ.
- Обавеза инвеститора и извођача је да благовремено писмено или путем e-maila пре почетка радова, обавести надлежан завод о датуму почетка истих, да би исти спровео наведене мере заштите, односно археолошки надзор земљаног ископа.
- У случају да се приликом археолошког надзора земљаних ископа открију непокретни и покретни археолошки налази, инвеститор и извођачи радова су у обавези да привремено зауставе радове и предизму мере заштите према посебним условима које ће издати Покрајински завод за заштиту споменика културе и омогуће стручној служби да обави археолошка истраживања и документовање на површини са откривеним непокретним и покретним културним добрима.

2.2. ПОСЕБНЕ МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА

2.2.1. Мере заштите ваздуха

а) током изградње

Најзначајнији извор потенцијалног загађења ваздуха током изградње представља емисија издувних гасова из грађевинске механизације и возила ангажованих на радовима на изградњи бициклистичке стазе. Имајући у виду да се ради о привременим, локалним и ограниченим утицајима, не предвиђају се посебне мере заштите, осим примене општих мера добре грађевинске праксе (технички исправна механизација, рационална организација радова), као и у складу са евентуалним условима надлежних институција.

б) током експлоатације

Током коришћења бициклистичке стазе не очекују се значајни утицаји на квалитет ваздуха, с обзиром на то да се ради о немоторизованом виду саобраћаја. Посебан мониторинг емисија није потребан, већ се може ослонити на постојећи систем праћења квалитета ваздуха у ширем подручју.

2.2.2. Мере заштите вода

Траса бициклистичке стазе углавном је позиционирана изван зона високих подземних вода и зона санитарне заштите водоизворишта, те се не очекују значајни утицаји на квалитет и режим подземних вода.

На местима укрштања трасе са водотоцима (потоци, каналска мрежа), предвиђа се изградња одговарајућих објеката у функцији безбедног преласка, уз поштовање водних услова надлежних институција.

Током извођења радова потребно је:

- спречити неконтролисано одвођење замућених вода са градилишта;
- забранити испуштање отпадних материја у водотоке;
- обезбедити да се радови изводе тако да не дође до деградације обала и корита.

С обзиром на карактер захвата, посебне мере заштите током експлоатације нису потребне.

2.2.3. Мере заштите земљишта

а) током изградње

- радове изводити у оквиру дефинисаног коридора;
- максимално користити постојеће саобраћајнице, насипе и већ нарушене површине;
- привремене локације за складиштење материјала и отпада организовати у складу са условима надлежних служби;
- обезбедити редовно сакупљање и одвожење отпада;
- у случају акцидентног изливања горива и уља, извршити санацију (уклањање контаминираног слоја земљишта и његово адекватно збрињавање);
- након завршетка радова, извршити санацију и уређење терена, уз усклађивање са постојећом конфигурацијом терена.

б) током експлоатације

- забрањено је неуређено одлагање отпада дуж трасе;
- одржавање стазе вршити на начин који не доводи до деградације околног земљишта.

2.2.4. Мере заштите од буке

Током изградње могуће је привремено повећање нивоа буке услед рада грађевинске механизације, али су ови утицаји краткотрајни и локалног карактера.

У циљу смањења утицаја:

- радове изводити у дневним терминима;
- користити технички исправну механизацију;
- организацију радова прилагодити условима окружења.

Током експлоатације бициклистичке стазе не очекује се повећање нивоа буке, с обзиром на карактер немоторизованог саобраћаја, те није потребно увођење посебних мера или мониторинга.

Мере заштите од буке спроводе се у складу са Законом о заштити од буке у животној средини и пратећим подзаконским актима, уколико се за тим укаже потреба.

2.6. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И АКЦИДЕНАТА

Услови и мере заштите од елементарних непогода

Заштита од елементарних непогода подразумева планирање простора у односу на могуће природне и друге појаве које могу да угрозе здравље и животе људи или да проузрокују штету већег обима на простору за који се Просторни план ради, као и прописивање мера заштите за спречавање елементарних непогода или ублажавање њиховог дејства. Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама утврђују се конкретне мере и активности у циљу спречавања и ублажавања последица од катастрофа, кроз План смањења ризика катастрофа и План заштите и спасавања.

Подручје обухваћено Просторним планом може бити угрожено од земљотреса, пожара, метеоролошких појава: атмосферско пражњење и атмосферске падавине (киша, град), ветар.

На основу сеизмичке рејонизације Републике Србије за повратни период од 475 година, на подручју обухвата Плана могућ је *земљотрес* од VII-VIII степени макросеизмичког интензитета према MCS скали. У односу на структуру и тип објекта, дефинисане су класе повредивости, односно очекиване деформације објеката. На основу интензитета и очекиваних последица земљотреса, сматра се да ће се за VII степен манифестовати „силан земљотрес“, а за VIII степен „штетан земљотрес“. Мере заштите од земљотреса подразумевају правилан избор локације за градњу објеката, примену одговарајућег грађевинског материјала, начин изградње, спратност објеката и др., као и строго поштовање и примена важећих грађевинско техничких прописа за изградњу објеката на сеизмичком подручју (на посматраном подручју за земљотрес јачине VII-VIII степени MCS). Применом принципа асеизмичког пројектовања објеката, односно применом сигурносних стандарда и техничких прописа о градњи на сеизмичким подручјима, обезбеђује се одговарајући степен заштите људи, минимална оштећења грађевинских конструкција и континуитет у раду објеката од виталног значаја у периоду након земљотреса.

Настајање *пожара*, који могу попримити карактер елементарне непогоде, не може се искључити, без обзира на све мере безбедности које се предузимају на плану заштите. Могућност настанка пожара је већа у насељеним местима која имају развијенију привреду, већу густину насељености, производне објекте и складишта робе и материјала са веома високим пожарним оптерећењем и сл. Појава пожара је могућа и на пољопривредном земљишту, због држања запаљивих пољопривредних усева у летњим месецима, који је најчешће проузрокован људском непажњом.

У погледу мера заштите од пожара, у фази пројектовања и изградње објеката са свим припадајућим инсталацијама, опремом и уређајима, потребно је применити мере заштите од пожара утврђене важећим законима, техничким прописима, стандардима и другим актима којима је уређена област заштите од пожара. Такође, неопходно је да надлежни орган у процедури издавања локацијских услова, за објекте који су обухваћени Планом, прибави посебне услове у погледу мера заштите од пожара и експлозија од Министарства унутрашњих послова (Одељења у саставу Сектора за ванредне ситуације).

Заштита објеката од *атмосферског пражњења* обезбедиће се извођењем громобранске инсталације, у складу са одговарајућом законском регулативом.

Појава *града* је чешћа и интензивнија у летњем периоду, а штете се највише одражавају на пољопривредне културе које су у том периоду и најосетљивије. Заштита од града се обезбеђује противградним (лансирним) станицама, са којих се током сезоне одбране од града испаљују противградне ракете. Према условима Републичког хидрометеоролошког завода Србије (РХМЗ) у обухвату Просторног плана је изграђена лансирне (противградна) станице у сврху заштите од града (Чортановци). Изградња нових и реконструкција старих објеката на одстојању мањем од 500 m од лансирних станица Центра за одбрану од града могућа је само по обезбеђењу посебне сагласности и мишљења РХМЗ.

Преовлађујући *ветрови* на овом простору дувају из различитих праваца, односно из источног-југоисточног правца са једне стране и западног правца са друге стране. Основне мере заштите од ветра су дендролошке мере. Смањење ризика и штете од јаких ветрова остварује се подизањем ветрозаштитног зеленила одговарајућих ширина, густина и врста дрвећа, попречно на правац дувања ветра, уз саобраћајнице, канале и као заштита пољопривредног земљишта.

Услови и мере заштите од великих удеса

Одрживо просторно планирање подразумева, између осталог и заштиту, уређење и унапређење животне средине која подразумева примену мера и активности чијом реализацијом ће се зауставити и спречити негативни утицаји на животну средину које могу имати поједини оператери и активности.

За постројења и активности која могу имати негативне утицаје на здравље људи, животну средину или материјална добра, врсте активности и постројења, надзор и друга питања од значаја за спречавање и контролу загађивања животне средине, уређују се услови и поступак издавања интегрисане дозволе, која је дефинисана Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине.

Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине, прописано је да ће, за постојећа постројења и активности оператер прибавити дозволу најкасније до 2015. године у складу са Програмом усклађивања појединих привредних грана са одредбама овог Закона. На основу Уредбе о утврђивању Програма динамике подношења захтева за издавање интегрисане дозволе („Службени гласник РС“, бр. 108/08), утврђују се рокови у оквиру којих се подносе захтеви за издавање интегрисане дозволе, по врстама активности и постројења.

Према чл. 34 став 1 тачка 26) Закона о заштити животне средине, надлежни орган даје следеће услове, ради утврђивања подручја у којима ће се дугорочно сачувати одговарајуће удаљености између објеката у којима је присутна или може бити присутна једна или више опасних материја у количинама које су веће од прописаних и стамбених подручја, јавних простора, као и подручја од посебног значаја, ради заштите живота и здравља људи и животне средине:

- Као повредиве зоне са аспекта хемијског удеса, за потребе планирања, разматрају се зоне утицаја идентификованих Seveso комплекса, и то: зона од 134 m за комплекс Складиште нафтних деривата у Сремским Карловцима (оператер „MOL Serbia“), зона од 98 m за комплекс Терминал за складиштење и претовар нафтних деривата у Сремским Карловцима (оператер „Naftachem“);
- Забрањена је изградња нових објеката јавне намене, објеката становања и пословних објеката у зонама непосредног утицаја хемијског удеса, и то: у појасу до 83 m од означене локације најгорег могућег сценарија комплекса „MOL Serbia“ у Сремским Карловцима, до 59 m за комплекс „Naftachem“ у Сремским Карловцима;

- Приликом израде просторних планова и/или разматрања изградње нових објеката у близини наведених Seveso комплекса, под повредивом зоном са аспекта хемијског удеса обавезно је разматрати зоне из тачке 1, уз анализу најгорег могућег сценарија удеса и врсте опасних материја присутних у комплексу;
- Потребно је у планској документацији јасно означити све идентификоване Seveso комплексе, као и њихове повредиве зоне, у складу са доступним подацима надлежног органа;
- Приликом издавања локацијских услова и грађевинских дозвола за изградњу објеката у близини наведених комплекса, обавезно је упознати потенцијалне инвеститоре са ризицима од хемијских удеса и ограничењима у коришћењу простора;
- Потребно је, у оквиру планиране бициклистичке стазе и пратеће инфраструктуре у зони утицаја наведених комплекса, планирати техничка средства за информисање корисника о настанку удеса и омогућити благовремену обуставу саобраћаја на планској траси;
- Приликом планирања нових садржаја и развоја простора у близини Seveso комплекса, потребно је водити рачуна о смањењу ризика од настанка и ширења последица хемијских удеса, укључујући избегавање концентрације осетљивих намена у зонама утицаја;
- У поступку планирања и реализације пројеката у обухвату плана, потребно је поступати у складу са Законом о контроли опасности од великих удеса који укључују опасне супстанце и важећим подзаконским актима који уређују ову област.

Уређење простора од интереса за одбрану земље

Добијени услови и захтеви од Министарства одбране, а који се односе на просторна решења (утврђене зоне просторне заштите) у обухвату Просторног плана, уграђени су у сам Просторни план. Подаци поверљивог карактера детаљно су обрађени у Посебном прилогу који је саставни део Просторног плана, а који не подлеже стручној контроли, ни јавном увиду.

У случају непосредне ратне опасности и у рату, све мере цивилне заштите (заштита људи и материјалних добара, померање становништва, збрињавање становништва и др.) спроводиће се у складу са Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, број 87/18) и прописима који регулишу ову област.

Центар за разминирање у границама Просторног плана не искључује могућност присуства експлозивних остатака рата (ЕОР), услед чињенице да база података није потпуна, те да се континуираним процесом допуњује сазнањем нових чињеница о постојању ЕОР, и услед непотпуних података о прецизним локацијама на којима је дејствовало током НАТО бомбардовања 1999.године.

У атару места Буковац, у близини границе Просторног плана, налазе се две локације за које се сумња да су загађене неексплодираним авио-бомбама, на координатама (у формату Гаус-Кригер зона 7):

- X – 7.414.130, Y – 5.006.548 Буковац
- X – 7.414.382, Y – 5.006.674 Буковац

Скреће се пажња на опрезност приликом извођења земљаних радова, полазећи од чињенице да су се на територији РС током два Светска рата одвијали оружани сукоби различитих интензитета. Према Правилнику о заштити на раду при извођењу грађевинских радова („Сл. гласник РС“, број 53/97), када се земљани радови изводе на старим ратним поприштима, пре почетка радова проверава се постојање неексплодираних пројектила и других опасних предмета и материја.

Центар за разминурање израђује пројекте за разминурање и издаје уверења да је одређена површина очишћена и безбедна за даљу употребу у складу са Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљањем ванредним ситуацијама, Уредбом о заштити од неексплодираних убојних средстава и Међународним стандардима за противминско деловање. Након реализације пројекта за разминурање, Центар издаје Уверење о очишћености и предаје очишћену површину кориснику на даљу употребу.

Члановима 113. и 114. Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Службени гласник РС”, број 87/18) дефинисан је појам прекршаја за физичко и правно лице, као и прекршајне казне, односно предвиђена је обавеза да се казни лице које о откривеном ЕОР не обавести најближу полицијску станицу или оперативни центар 112, не обележи видљивим знаком или не обезбеди место где се налазе ЕОР док не дођу овлашћена лица.

2.10. МЕРЕ ЗА УВЕЋАЊЕ ПОЗИТИВНИХ ЕФЕКТА У ОКВИРУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Поред мера за спречавање, смањење и ублажавање негативних утицаја на животну средину, Просторним планом предвиђене су и мере усмерене на увећање позитивних ефеката планираних решења. Ове мере имају за циљ да, поред заштите животне средине, допринесу унапређењу квалитета простора, развоју одрживог саобраћаја, очувању природних и предеоних вредности и побољшању услова за рекреацију и туризам.

Унапређење природних и еколошких вредности

Изградњом и реконструкцијом бициклическе стазе уз минимално заузимање нових површина и коришћењем постојећих инфраструктурних коридора доприноси се очувању природних станишта и смањењу притисака на животну средину. Озелењавање простора уз трасу стазе, очување постојеће вегетације и примена аутохтоних биљних врста приликом санације терена након радова доприносе побољшању биодиверзитета и еколошке повезаности простора.

Побољшање квалитета земљишта и вода

Планирањем одговарајућег одвођења атмосферских вода са површина бициклическе стазе и применом мера заштите током извођења радова обезбеђује се очување квалитета земљишта и вода. Санација привремено деградираних површина након завршетка радова и спречавање неконтролисаног одлагања отпада доприносе дугорочном очувању природних ресурса.

Смањење емисија и климатски позитивни ефекти

Развој бициклическе инфраструктуре представља једну од мера одрживе мобилности која подстиче коришћење немоторизованих видова саобраћаја. На тај начин доприноси се смањењу емисија гасова са ефектом стаклене баште, побољшању квалитета ваздуха и укупном смањењу негативних утицаја саобраћаја на животну средину. Истовремено се јача отпорност простора на климатске промене кроз промоцију одрживих транспортних решења.

Унапређење предеоних и амбијенталних вредности

Уређењем трасе бициклическе стазе и пратећих садржаја доприноси се побољшању визуелног квалитета простора и приступачности природним и културним вредностима подручја. Посебан значај има уређење деоница које пролазе кроз атрактивне пределе, уз очување постојећих амбијенталних вредности и минимално нарушавање карактеристика простора.

Развој рекреације, туризма и друштвених користи

Изградња и реконструкција бициклистичке стазе ствара услове за развој рекреативног, спортског и циклотуристичког коришћења простора. Повезивањем насеља, природних и културних вредности у јединствену бициклистичку мрежу доприноси се повећању туристичке атрактивности подручја, развоју локалне привреде и унапређењу квалитета живота становништва. Истовремено се подстичу здрави стилови живота и већа употреба еколошки прихватљивих видова кретања.

Унапређење управљања простором

Применом јасно дефинисаних планских правила и континуираним праћењем стања животне средине кроз систем индикатора обезбеђује се дугорочно унапређење управљања простором и спречавање неусклађених интервенција у коридору бициклистичке стазе. На тај начин Просторни план остварује трајне позитивне ефекте на очување природних ресурса, унапређење саобраћајне инфраструктуре и одрживи развој подручја.

2.11. НАЧИН СПРОВОЂЕЊА МЕРА ЗА УВЕЋАЊЕ ПОЗИТИВНИХ ЕФЕКТА У ОКВИРУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Спровођење мера за увећање позитивних ефеката предвиђених Просторним планом обезбеђује се кроз њихову интеграцију у све фазе планирања, пројектовања, изградње, реконструкције и коришћења бициклистичке стазе. Оваквим приступом обезбеђује се да позитивни ефекти планских решења буду дугорочни, одрживи и усклађени са карактеристикама простора и принципима заштите животне средине.

Мере за увећање позитивних ефеката уграђују се у планска правила, услове уређења и правила грађења, који представљају основ за израду техничке документације и реализацију планираних активности. На овај начин се обезбеђује доследна примена принципа одрживог развоја, очувања природних вредности, рационалног коришћења простора и унапређења услова за немоторизоване видове саобраћаја.

У фази израде пројектно-техничке документације спровођење мера обезбеђује се кроз примену важећих прописа, техничких стандарда и услова надлежних институција из области заштите природе, заштите животне средине, водопривреде, саобраћаја и заштите културних добара. Посебна пажња посвећује се очувању постојеће вегетације, санацији деградираних површина и обезбеђивању адекватног одвођења атмосферских вода.

Током фазе изградње и реконструкције, спровођење мера обезбеђује се кроз контролу извођења радова, примену добре грађевинске праксе и доследно поштовање мера заштите дефинисаних Просторним планом и Стратешком проценом. Посебан значај има санација и уређење површина привремено заузетих током радова, као и очување природних и предеоних вредности у непосредном окружењу трасе.

У фази коришћења бициклистичке стазе мере се спроводе кроз редовно одржавање инфраструктуре, зелених површина и пратећих садржаја, као и кроз унапређење услова за безбедно и ефикасно одвијање бициклистичког саобраћаја. На овај начин обезбеђује се дугорочно остваривање позитивних ефеката у погледу смањења негативних утицаја моторног саобраћаја, унапређења квалитета ваздуха, подстицања здравих стилова живота и развоја рекреативних и туристичких активности.

Надзор над спровођењем мера за увећање позитивних ефеката обезбеђује се кроз рад надлежних институција у оквиру њихових законских овлашћења, као и кроз систем праћења стања животне средине дефинисан овом Стратешком проценом. Резултати праћења представљају основу за евентуално прилагођавање и унапређење мера, у складу са утврђеним стањем и потребама простора.

Овако дефинисан начин спровођења мера обезбеђује да Просторни план, поред унапређења саобраћајне инфраструктуре и развојних потенцијала подручја, оствари и трајне позитивне ефекте на очување и унапређење животне средине, природних вредности и квалитета живота становништва.

2.12. ПРОЦЕНА ЕФИКАСНОСТИ МЕРА ЗА УВЕЋАЊЕ ПОЗИТИВНИХ ЕФЕКТА У ОКВИРУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Процена ефикасности мера за увећање позитивних ефеката спроведена је у оквиру Стратешке процене утицаја на животну средину са циљем да се утврди у којој мери предложене мере доприносе унапређењу стања животне средине, очувању природних и предеоних вредности и одрживом развоју подручја обухваћеног Просторним планом.

Ефикасност мера процењивана је на стратешком нивоу, у односу на дефинисане циљеве Стратешке процене и одабране индикаторе, уз разматрање свих фаза реализације планских решења: од планирања и пројектовања, преко изградње и реконструкције, до коришћења бициклистичке стазе.

Мере усмерене на очување и унапређење природних и еколошких вредности оцењују се као ефикасне, с обзиром на то да њихова примена доприноси очувању постојеће вегетације, смањењу деградације станишта и очувању еколошке повезаности простора. Ефекти ових мера могу се пратити кроз индикаторе који се односе на стање природних вредности, заштићених подручја и биодиверзитета.

Мере за очување квалитета земљишта и вода показују висок степен ефикасности, јер омогућавају смањење ризика од загађења током извођења радова, очување природних функција земљишта и спречавање негативних утицаја на површинске и подземне воде. Њихова ефикасност зависи од доследне примене техничких и организационих мера заштите, а резултати се могу пратити кроз индикаторе квалитета вода и стања земљишта.

Мере усмерене на подстицање одрживих видова саобраћаја и смањење емисија загађујућих материја оцењују се као дугорочно ефикасне. Развој бициклистичке инфраструктуре доприноси повећању учешћа немоторизованог саобраћаја, смањењу зависности од моторних возила и посредно смањењу емисија гасова са ефектом заклоне баште. Иако се њихови ефекти постепено испољавају, њихов значај је изражен у контексту одрживе мобилности и климатских циљева.

Мере за очување предеоних и амбијенталних вредности простора показују висок степен ефикасности, јер је планирана траса у највећој мери усаглашена са постојећим инфраструктурним коридорима и карактеристикама простора. Уз доследно спровођење планских решења, очекује се да визуелни и просторни идентитет подручја буде очуван, а поједини делови простора додатно уређени и унапређени.

Ефикасност мера усмерених на развој рекреативних, туристичких и друштвених функција простора огледа се у повећању приступачности природним и културним вредностима, подстицању активног начина живота и унапређењу услова за развој циклотуризма. Ови ефекти имају посредан, али дугорочно значајан позитиван утицај на локални развој и квалитет живота становништва.

Укупна процена показује да су мере за увећање позитивних ефеката адекватно дефинисане и да, уз њихово доследно спровођење и редовно праћење стања животне средине, могу остварити планиране резултате. Систем индикатора и програм праћења представљају основу за континуирано вредновање ефикасности мера и њихово прилагођавање у складу са стварним стањем и потребама простора.

2.13. РАНА ИДЕНТИФИКАЦИЈА И ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ НЕОЧЕКИВАНИХ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА У ОКВИРУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Рана идентификација и благовремено поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја представљају важан елемент Стратешке процене утицаја и обезбеђују флексибилност и прилагодљивост у спровођењу Просторног плана. Овај приступ омогућава да се потенцијални проблеми уоче у раној фази и да се спречи њихово даље ширење и продубљивање.

Рана идентификација неочекиваних негативних утицаја обезбеђује се кроз систем праћења стања животне средине заснован на одабраним индикаторима, који омогућавају континуирано праћење кључних компоненти животне средине током фаза изградње и коришћења бициклистичке стазе. Посебна пажња посвећује се индикаторима који се односе на земљиште, воде, биодиверзитет, пејзажне вредности, буку и управљање отпадом.

Уколико се током праћења утврди одступање од очекиваних вредности индикатора или појава утицаја који нису били предвиђени Стратешком проценом, надлежни органи и носиоци реализације планских решења дужни су да без одлагања анализирају узроке таквих појава. Анализа обухвата процену обима, интензитета и могућих последица уоченог утицаја, као и утврђивање да ли се ради о привременој или трајној појави.

Поступање у случају неочекиваних негативних утицаја подразумева примену корективних мера, које могу укључивати измену начина извођења радова, појачање постојећих мера заштите, увођење додатних техничких или организационих решења, као и привремено обустављање појединих активности уколико је то неопходно ради заштите животне средине. Уколико уочени утицаји превазилазе оквире Стратешке процене, могу се покренути додатни поступци процене утицаја на нивоу пројекта, у складу са важећим прописима.

Резултати праћења и спроведених корективних мера документују се и користе као основ за даље унапређење управљања простором и прилагођавање планских решења, уколико се за то укаже потреба.

Овако дефинисан систем ране идентификације и поступања у случају неочекиваних негативних утицаја доприноси смањењу ризика по животну средину, јачању контроле над реализацијом планских решења и обезбеђује да се развој бициклистичке инфраструктуре одвија у границама прихватљивости са становишта заштите животне средине.

3. СМЕРНИЦЕ ЗА НИЖЕ ХИЈЕРАРХИЈСКЕ НИВОЕ

3.1 СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА

Смернице за спровођење Просторног плана односе се на обухват Просторног плана.

Просторни план се спроводи, у складу са одредбама Закона о планирању и изградњи, на следећи начин:

- 1) директно, за површине под режимом посебне намене, (Реферална карта број 3: „Карта спровођења“);
- 2) индиректно, применом планских решења:
 - у другим планским документима која се налазе у коридору или се укрштају са бициклистичком стазом;
 - применом и разрадом планских решења Просторног плана у планским документима јединица локалне самоуправе.

Овим Просторним планом дефинисани су уређење, коришћење и заштита подручја посебне намене, које је обавезно уградити приликом израде просторно-планске и урбанистичке документације у обухвату Просторног плана.

Правила уређења, грађења и коришћења подручја посебне намене обавезујућа су за израду просторних и урбанистичких планова нижег хијерархијског нивоа.

У случају да се посебна намена овог Просторног плана преклапа са посебном наменом другог просторног плана, чија посебна намена је развој инфраструктурних система, важиће правила и мере заштите који се односе на посебну намену инфраструктурног система.

У случају неподударности текстуалног и графичког дела Просторног плана примењује се графички део Просторног плана.

3.1.1. Директно спровођење просторног плана

Директно спровођење Просторног плана се примењује на трасу бициклистичке стазе и места укрштања бициклистичке стазе са осталом саобраћајном инфраструктуром (пут и пруга), енергетском инфраструктуром (далековод, гасовод), електронском комуникационом инфраструктуром, водопривредном инфраструктуром и водотоковима.

Просторни план представља плански основ за издавање информације о локацији и локацијских услова у зони његове директне примене, на основу детаљне разраде и правила уређења, грађења и заштите за бициклистичку стазу. Детаљан опис граница обухвата Просторног плана, посебне намене - регулационе ширине бициклистичке стазе, са пописом парцела је дат у тачки I/1. У случају неслагања бројева парцела из пописа са катастром непокретности, приликом спровођења, меродавна је ажурна копија плана оверена и издата од стране надлежне Службе за катастар непокретности.

Уколико у фази израде пројектне документације дође до потребе за изменом планиране трасе бициклистичке стазе измена се може извести унутар границе обухвата посебне намене, а уз придржавање правила за уређење, грађење и заштиту.

Просторни план представља основ за утврђивање јавног интереса за експропријацију, односно административни пренос непокретности. Потпуном експропријацијом, односно административним преносом непокретности, обезбеђује се простор за формирање грађевинских парцела објеката који су саставни делови бициклистичке стазе и грађевинских парцела пратећих садржаја. Потпуном експропријацијом се трајно мења постојећа намена и власништво над обухваћеним непокретностима.

Решењем о утврђивању јавног интереса, одређује се корисник експропријације, односно административног преноса непокретности. Корисник експропријације преузима сва права, обавезе и одговорности предвиђене Законом о експропријацији.

У делу Просторног плана са разрадом на нивоу детаљне регулације, површине које су предмет утврђивања јавног интереса одређене су графички са елементима за геодетско обележавање и пописом обухваћених катастарских парцела.

При дефинисању обухвата експропријације коришћене су постојеће геодетске тачке из евиденције РГЗ на свим деловима на којим граница експропријације иде по граници постојећих катастарских парцела а планом дефинисане новоформиране тачке заједно са постојећим формирају обухват експропријације.

Осим грађевинског земљишта које представља посебну намену, парцела других инфраструктурних система (пруга) и парцела водотока, у обухвату Просторног плана су и делови грађевинских подручја насеља: Петроварадин, Сремски Карловци, Инђија, Стара Пазова и Нова Пазова, као и коридори остале инфраструктуре, чија реализација није предмет овог Просторног плана. За ово грађевинско земљиште се примењују правила уређења и изградње из важећих просторних и урбанистичких планова, уз примену мера заштите која произилазе из законске регулативе, дефинисаних овим Просторним планом.

3.1.2. Смернице за спровођење у другим планским документима

Овим Просторним планом дефинисани су уређење, коришћење и заштита подручја посебне намене за потребе реконструкције и изградње бициклистичке стазе/формирање бициклистичке траке са детаљном разрадом, које је обавезно уградити приликом израде просторних и урбанистичких планова у обухвату овог Просторног плана.

Просторни план подручја посебне намене државног пута IIa реда број 100 за потребе реконструкције и модернизације пута и изградње бициклистичке стазе на деоници Нови Сад - Стара Пазова (до границе са административним подручјем града Београда) са детаљном разрадом („Сл. лист АПВ“, број 54/19), ставља се ван снаге у подручју које се преклапа са овим Просторним планом у делу његове посебне намене (бициклистичка стаза). У делу који се односи на ДП IIa реда број 100 (парцеле и попречни профил државног пута ван обухвата овог Плана) остаје и даље на снази.

У подручју обухвата овог Просторног плана, примењују се важећи плански документи (просторни планови подручја посебне намене, просторни планови јединица локалне самоуправе и урбанистички планови) у деловима који нису у супротности са режимима коришћења, уређења и заштите бициклистичке стазе, дефинисаним овим Просторним планом и уколико овим Просторним планом нису стављени ван снаге.

У случајевима укрштања по вертикали са линијским инфраструктурним коридорима (објекти: надвожњаци, натпутњаци, подвожњаци, пропусти и сл.) задржавају се правила из плана за инфраструктурни коридор по питању изградње објекта дефинисаног у том плану, док се за стазу примењују правила из овог плана.

Важећи планови, као и израда нових планских докумената нижег хијерархијског нивоа ускладиће се са овим Просторним планом.

Други линијски инфраструктурни објекти/комунална инфраструктура у регулацији бициклистичке стазе, реализују се на основу планске документације јединица локалне самоуправе.

3.2. ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОЈЕКТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Чланом 1. Закона о процени утицаја на животну средину уређује се поступак процене утицаја за пројекте који могу да имају значајне утицаје на животну средину, садржај студије о процени утицаја на животну средину, учешће заинтересованих органа и организација и јавности, прекограничне консултације за пројекте који могу да имају значајне утицаје на животну средину друге државе, надзор и друга питања од значаја за процену утицаја на животну средину.

Одредбе овог закона не примењују се на пројекте чија је искључива сврха сузбијање и спречавање непосредне опасности по живот и здравље људи или имовину, спашавање људи и имовине и то само док трају наведене околности које се утврђују посебним актом надлежног органа, као и на пројекте или делове пројекта чија је сврха одбрана земље.

Чланом 4. Закона о процени утицаја на животну средину дефинисано је који су све пројекти предмет процене утицаја, и између осталог, ту се налазе и „пројекти који сами или заједно са другим пројектима, радовима или активностима, могу да имају значајан утицај на очување и целовитост подручја еколошке мреже у складу са овим законом и прописима којима се уређује заштита природе“.

У складу са наведеним Законом и одредбама Уредбе о Листи пројекта за које је обавезна процена утицаја на животну средину, Листи пројекта за које постоји обавеза подношења захтева за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину и критеријумима за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 106/2025) инвеститори су дужни да се обрате, пре подношења захтева за издавање одобрења за изградњу надлежном органу.

Надлежни орган ће одлучити о потреби израде студије о Процени утицаја на животну средину, односно донети Решење о потреби изради или ослобађању од израде студије.

Поступак процене утицаја спроводи се по фазама у поступку процене утицаја, како је то прописано поменутиим Законом. Начелни садржај студије о Процени утицаја на животну средину прописан је чланом 22. поменутог Закона, а егзактан обим и садржај студије се одређује одговарајућим решењем од стране надлежног органа.

4. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Програм праћења стања животне средине дефинисан је са циљем да се обезбеди континуирано и систематично праћење утицаја спровођења Просторног плана на животну средину, као и благовремено уочавање евентуалних одступања од планираних и очекиваних ефеката. Програм представља основу за рану идентификацију негативних утицаја, процену ефикасности примењених мера и, по потреби, прилагођавање начина реализације планских решења.

Праћење је засновано на одабраним индикаторима из Националне листе индикатора заштите животне средине и прилагођено је карактеру и обиму Просторног плана, који се односи на изградњу и коришћење бициклистичке стазе у оквиру линијског инфраструктурног коридора.

Основни принципи програма праћења

Програм праћења заснива се на следећим принципима:

- усмереност на кључне компоненте животне средине које могу бити погођене реализацијом стазе;
- пропорционалност обиму и интензитету очекиваних утицаја;
- коришћење постојећих система мониторинга и доступних података, где год је то могуће;
- јасно дефинисање надлежности и учесталости праћења;
- повезаност резултата праћења са системом корективних мера.

4.1. ОПИС ЦИЉЕВА ПЛАНА

Основни циљ израде Просторног плана је дефинисање планског основа и обезбеђење просторних услова за утврђивање трасе бициклистичке стазе чиме ће се омогућити спровођење предметног планског документа и реализација планираних садржаја. Циљ доношења Просторног плана је дефинисање оптималног решења трасе бициклистичке стазе.

Оперативни циљеви планирања, коришћења, уређења и заштите подручја посебне намене бициклистичке стазе за потребе изградње и реконструкције исте:

- утврђивање планских решења којима се резервише простор за проширење и дефинисање регулације, изградњу бициклистичке стазе, утврђивање режима заштите пута, бициклистичке стазе и контактних подручја, као и обезбеђење услова за укрштање и паралелно вођење са осталом инфраструктуром;
- обезбеђење веће интегрисаности подручја и повећање мобилности становништва рационалним инфраструктурним повезивањем, реконструкцијом постојећих инфраструктурних система, побољшањем њиховог функционисања и изградњом нових делова мреже и објеката;
- дефинисање односа са осталим наменама и инфраструктурним системима у непосредном контакту;
- усаглашавање и решавање потенцијалних конфликта везаних за пролазак бициклистичке стазе кроз грађевинско и пољопривредно земљиште;
- омогућавање остварења принципа одрживог развоја и очувања пољопривредног земљишта;
- контрола утицаја планираних активности на окружење;
- заштита и одрживо коришћење природних ресурса у складу са мерама заштите животне средине;
- минимизација негативних утицаја и решавање просторних конфликта у складу са основним принципима одрживог развоја;
- дефинисање непокретних културних добара и детаљних услова заштите као развојног потенцијала подручја посебне намене, а не као ограничавајућег фактора.

4.2. ИНДИКАТОРИ ЗА ПРАЋЕЊЕ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Индикатори представљају један од инструмената за систематско идентификовање, оцењивање и праћење стања, развоја и услова животне средине, као и сагледавање последица спровођења планских решења. Они представљају средство за праћење промена у простору и животној средини током времена и неопходни су као основа за планирање, праћење и оцену ефеката активности у простору.

На основу дефинисаних циљева Стратешке процене извршен је избор одговарајућих индикатора. Сврха њихове примене је праћење реализације планских решења и усмеравање развоја подручја ка постављеним циљевима заштите животне средине и одрживог развоја.

Табела 20. Преглед посебних циљева и индикатора стратешке процене утицаја Просторног плана на животну средину

Посебни циљ (СПУ)	Одговарајући индикатор(и) из Националне листе индикатора
Ц1 – очување квалитета земљишта и вода и спречавање негативних утицаја током изградње, реконструкције и коришћења бициклистичке стазе	4.27 Промена начина коришћења земљишта; 9.56 Површине деградираног земљишта; 2.12 Квалитет површинских вода – SWQI
Ц2 – очување биодиверзитета, природних вредности и еколошке повезаности простора	3.23 Угрожене и заштићене врсте; 3.24 Заштићена подручја
Ц3 – очување предеоних, амбијенталних и културно-историјских вредности простора	4.27 Промена начина коришћења земљишта
Ц4 – смањење негативних утицаја на квалитет ваздуха, ниво буке и друге чиниоце животне средине и подстицање одрживих видова саобраћаја	1.8 Емисија гасова са ефектом стаклене баште; 6.40 Укупни индикатор буке (Lden); 6.41 Индикатор ноћне буке (Lnight)
Ц5 – обезбеђивање одрживог коришћења простора и инфраструктурних коридора уз спречавање кумулативних негативних утицаја на животну средину	Комбиновано праћење кроз: 4.27 Промена начина коришћења земљишта; 2.12 Квалитет површинских вода – SWQI; 1.8 Емисија гасова са ефектом стаклене баште; 6.40 и 6.41 Индикатори буке

Приликом дефинисања индикатора обрађивачи Стратешке процене утицаја ослонили су се на индикаторе одрживог развоја Уједињених нација, индикаторе дефинисане Правилником о националној листи индикатора заштите животне средине („Службени гласник РС”, бр. 37/11), као и на индикаторе који су релевантни у односу на карактер Просторног плана, постојеће стање животне средине и очекиване утицаје планираних активности. Изабрани индикатори омогућавају праћење стања животне средине и оцену ефеката спровођења Просторног плана током изградње, реконструкције и коришћења бициклистичке стазе.

4.3. МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА

Законом о заштити ваздуха утврђен је законски оквир за проучавање и праћење квалитета ваздуха, чији је циљ контрола и утврђивање степена загађености ваздуха, као и праћење трендова загађења, ради правовременог предузимања мера за смањење концентрација штетних супстанци до нивоа који неће битно утицати на квалитет животне средине и здравље становништва.

У складу са чланом 8. Закона о заштити ваздуха, оцењивање квалитета ваздуха врши се за следеће полутанте: сумпор-диоксид, азот-диоксид и оксиде азота, суспендоване честице, олово, бензен, угљен-моноксид, приземни озон, арсен, кадмијум, никл и бензо(а)пирен.

Захтеви квалитета ваздуха за полутанте који имају потврђен штетан утицај на здравље популације (граничне вредности, толерантне вредности, границе оцењивања, циљне вредности и дугорочни циљеви) ближе су дефинисани Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха.

Поред тога, истом уредбом прописани су и критични нивои и циљне вредности за поједине полутанте ради заштите вегетације, пре свега за сумпор-диоксид, азотне оксиде и приземни озон, као и прагови обавештавања и прагови упозорења у случају повишених концентрација загађујућих материја у ваздуху.

За наменска мерења појединих полутаната у зонама и агломерацијама у којима постоје различити извори емисија који могу утицати на ниво загађености ваздуха, прописане су максимално дозвољене концентрације за гасовите неорганске, органске и канцерогене материје, као и за укупне суспендоване честице, укупне таложне материје и чађ.

Оцењивање квалитета ваздуха врши се на основу измерених концентрација загађујућих материја, применом критеријума утврђених наведеном уредбом, док се мониторинг спроводи и на основним руралним локацијама ван непосредног утицаја значајних извора загађења, ради утврђивања позадинских концентрација.

С обзиром на карактер планираног захвата, који се односи на изградњу и реконструкцију бициклистичке стазе као инфраструктуре са ограниченим утицајем и без значајних стационарних извора емисија, не очекује се значајно погоршање квалитета ваздуха у обухвату планиране трасе. Током фазе изградње могући су краткотрајни и локализовани утицаји у виду повећане емисије прашине и издувних гасова механизације, који се могу контролисати применом одговарајућих мера (квашење површина, одржавање механизације, организација радова).

Имајући у виду наведено, није неопходно успостављање посебног система мониторинга квалитета ваздуха у оквиру предметног планског документа, већ је довољно ослањање на постојећи систем мониторинга, уз индикативно праћење стања у току реализације пројекта.

У случају појаве неочекиваних утицаја или повећаних концентрација загађујућих материја, препоручује се спровођење додатних наменских мерења, у складу са важећим прописима.

4.4. МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ВОДЕ

Законом о заштити животне средине утврђене су основне смернице заштите вода, при чему је чланом 23. овог закона дефинисано да се заштита и коришћење вода остварују интегралним управљањем водама, као и предузимањем мера за њихово очување и заштиту у складу са посебним прописима.

У циљу ограничавања даљег загађивања и, где је могуће, побољшања квалитета вода, од посебног значаја је стално и систематско праћење параметара квалитета површинских и подземних вода. За природна површинска водна тела, као што су реке и језера, утврђује се еколошки статус, док се за вештачка и знатно измењена водна тела одређује еколошки потенцијал.

Физичко-хемијска и бактериолошка анализа воде за пиће врши се у складу са Законом о водама и Правилником о хигијенској исправности воде за пиће, као и анализа квалитета подземних вода које се користе или могу користити за потребе водоснабдевања.

Лица, правна или физичка, која испуштају приоритетне и приоритетне хазардне супстанце у површинске воде, дужна су да своје емисије ускладе са стандардима квалитета животне средине за површинске воде које нису под утицајем прекограничног загађења, у складу са Уредбом о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање.

Предузећа и друге овлашћене организације које врше испитивање квалитета подземних и отпадних вода обавезне су да резултате испитивања достављају Републичком хидрометеоролошком заводу и надлежном јавном водопривредном предузећу у месечним интервалима, а у случају хаваријског загађења воде – без одлагања, односно у току истог дана.

Посебна испитивања квалитета вода спроводе се у случајевима хаваријског загађења, ради утврђивања обима и могућих последица загађења, као и ради провере и дефинисања одговарајућих техничких и организационих мера заштите, у складу са посебно утврђеним програмима.

С обзиром на карактер планираног захвата, који се односи на изградњу и реконструкцију бициклическе стазе и који не подразумева значајне изворе загађења нити директне испусте у површинске воде, не очекују се значајни негативни утицаји на квалитет вода. Током фазе изградње могући су краткотрајни и локализовани утицаји (замућење, ерозија, неадекватно управљање отпадним водама), који се могу контролисати применом одговарајућих мера.

Имајући у виду наведено, у обухвату планског документа није неопходно успостављање посебног мониторинга квалитета вода, већ је довољно ослањање на постојеће системе мониторинга и индикативно праћење стања, уз обавезу реаговања у случају ванредних ситуација.

4.5. МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ЗЕМЉИШТА

Контрола и праћење квалитета земљишта спроводе се у складу са Законом о заштити животне средине, Законом о заштити земљишта, Уредбом о систематском праћењу стања и квалитета земљишта и Правилником о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање, као и методама њиховог испитивања.

Заштита земљишта остварује се спровођењем мера и активности у поступцима планирања, управљања, коришћења и мониторинга, као и применом мера заштите од загађења и деградације, са циљем очувања природних особина, продуктивности и еколошких функција земљишта.

Република, аутономна покрајина и јединице локалне самоуправе, у оквиру својих законом утврђених надлежности, обезбеђују систематско праћење стања и квалитета земљишта и одржавање базе података о земљишту, у складу са програмима мониторинга земљишта. У ту сврху успоставља се државна и локална мрежа мониторинга земљишта.

Мониторинг земљишта на нивоу локалне мреже спроводи се ради праћења квалитета земљишта на територији аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, при чему обухвата мерна места која нису укључена у програм државног мониторинга. Избор локалитета за мониторинг условљен је специфичним карактеристикама простора и присуством доминантних притисака који могу довести до деградације земљишта, као што су ерозија, загађење, сабијеност, нарушавање физичких својстава, губитак органског угљеника и биодиверзитета, салинизација, алкализација, ацидификација, клизишта, поплаве и прекривање земљишта.

Власник или корисник земљишта, односно постројења чија делатност може бити или јесте узрок загађења или деградације земљишта, дужан је да, у складу са Законом о заштити земљишта, обезбеди спровођење мониторинга и предузме мере заштите и санације у случају утврђених негативних утицаја.

С обзиром на карактер планираног захвата, који се односи на изградњу и реконструкцију бициклистичке стазе и који не подразумева активности високог ризика по земљиште, не очекују се значајни негативни утицаји на квалитет земљишта. Током фазе изградње могући су локални утицаји, као што су сабијање земљишта, ерозија или привремено нарушавање површинског слоја, који се могу ублажити применом одговарајућих мера.

Имајући у виду наведено, у оквиру планског документа није неопходно успостављање посебног мониторинга квалитета земљишта, већ је довољно ослањање на постојећи систем мониторинга и индикативно праћење стања, уз примену мера заштите у фази изградње и коришћења.

5. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА

Када су питању права и обавезе надлежних органа у вези праћења стања животне средине иста произилазе из Закона о заштити животне средине.

Обезбеђење мониторинга

Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе у оквиру своје надлежности утврђене законом обезбеђују континуалну контролу и праћење стања животне средине (у даљем тексту: мониторинг), у складу са овим и посебним законима.

Мониторинг је саставни део јединственог информационог система животне средине. Влада доноси програме мониторинга на основу посебних закона.

Аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе доноси програм мониторинга на својој територији који мора бити у складу са програмима вишег реда.

Садржина и начин вршења мониторинга

Мониторинг се врши систематским праћењем вредности индикатора, односно праћењем негативних утицаја на животну средину, стања животне средине, мера и активности које се предузимају у циљу смањења негативних утицаја и подизања нивоа квалитета животне средине.

Влада утврђује критеријуме за одређивање броја и распореда мерних места, мрежу мерних места, обим и учесталост мерења, класификацију појава које се прате, методологију рада и индикаторе загађења животне средине и њиховог праћења, рокове и начин достављања података, на основу посебних закона.

Овлашћена организација

Мониторинг може да обавља и овлашћена организација, ако испуњава услове у погледу кадрова, опреме, простора, акредитације за мерење датог параметра и СРПС стандарда у области узорковања, мерења, анализа и поузданости података, у складу са Законом.

Обавезе загађивача

У контексту мониторинга загађивача, Законом су прописане обавезе оператера постројења, односно комплекса који представља извор емисије и загађивања животне средине, да преко надлежног органа, овлашћене организације или самостално, уколико испуњава услове прописане законом, обавља мониторинг, односно да:

- 1) прати индикаторе емисија, односно индикаторе утицаја својих активности на животну средину, индикаторе ефикасности примењених мера превенције настанка или смањења нивоа загађења;
- 2) обезбеђује метеоролошка мерења за велике индустријске комплексе или објекте од посебног интереса за Републику Србију, аутономну покрајину или јединицу локалне самоуправе.

Загађивач планира и обезбеђује финансијска средства за обављање мониторинга, као и за друга мерења и праћење утицаја своје активности на животну средину.

Влада утврђује врсте активности и друге појаве које су предмет мониторинга, методологију рада, индикаторе, начин евидентирања, рокове достављања и чувања података, на основу посебних закона.

Достављање података

Државни органи, односно организације, органи аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, овлашћене организације и загађивачи дужни су да податке добијене мониторингом достављају Агенцији за заштиту животне средине на прописан начин.

Санација и ремедијација

Правно и физичко лице које деградира животну средину дужно је да изврши ремедијацију или на други начин санира деградирану животну средину, у складу са пројектима санације и ремедијације, на које сагласност даје надлежно министарство.

Законски оквир

Законски оквир за мониторинг квалитета параметара животне средине су следећи правни акти:

- Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС”, бр. 135/04, 36/09, и 36/09-др. закон, 72/09 - др. закон, 43/11-УС, 14/16, 76/18, 95/18-др. закон и 94/24-др. закон);
- Закон о заштити ваздуха („Службени гласник РС”, број 51/25);
- Закон о заштити земљишта („Службени гласник РС”, број 112/15);
- Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС”, број 96/21);
- Закон о водама („Службени гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18-др. закон);
- Уредба о одређивању зона и агломерација („Службени гласник РС”, бр. 58/11 и 98/12);
- Уредба о утврђивању програма контроле квалитета ваздуха у државној мрежи („Службени гласник РС”, број 14/26);
- Уредба о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Службени гласник РС”, бр. 11/10, 75/10 и 63/13);
- Уредба о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање („Службени гласник РС”, број 6/16 и 67/21);
- Уредба о класификацији вода („Службени гласник РС”, број 5/68);

- Уредба о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, број 24/14);
- Уредба о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, број 50/12);
- Уредба о граничним вредностима емисија загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 67/11 и 48/12, 1/16);
- Уредба о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Службени гласник РС“, број 75/10);
- Уредба о систематском праћењу стања и квалитета земљишта („Службени гласник РС“, број 88/20);
- Уредба о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту („Службени гласник РС“, број 30/18 и 64/19);
- Правилник о хигијенској исправности воде за пиће („Службени лист СРЈ“, бр. 42/98 и 44/99, „Службени гласник РС“, број 28/19);
- Правилник о опасним материјама у водама („Службени гласник СРС“, број 31/82);
- Правилник о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке („Службени гласник РС“, број 139/22);
- Правилник о утврђивању водних тела површинских и подземних вода („Службени гласник РС“, број 72/23);
- Правилник о референтним условима за типове површинских вода („Службени гласник РС“, број 67/11);
- Правилник о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода („Службени гласник РС“, број 74/11);
- Правилник о начину размене информација о мерним местима у државној и локалној мрежи, техникама мерења, као и о начину размене података добијених праћењем квалитета ваздуха у државној и локалним мрежама („Службени гласник РС“, број 84/10);
- Правилник о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама њиховог испитивања („Службени гласник РС“, број 23/94) и др.

5.1. МЕРЕ РАНЕ ИДЕНТИФИКАЦИЈЕ И ПОСТУПАЊА У СЛУЧАЈУ ПОЈАВЕ НЕОЧЕКИВАНИХ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА СПРОВОЂЕЊА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА У ЦИЉУ ОТКЛАЊАЊА ТАКВИХ УТИЦАЈА

Мере ране идентификације и поступања у случају појаве неочекиваних негативних утицаја представљају саставни део система управљања утицајима на животну средину током реализације планског документа за бициклистичку стазу. Њихов циљ је благовремено уочавање одступања од очекиваних утицаја, спречавање њиховог даљег ширења и ублажавање или отклањање последица по животну средину.

Рана идентификација неочекиваних негативних утицаја обезбеђује се кроз систематично праћење стања животне средине, засновано на програму мониторинга и дефинисаним индикаторима. Посебна пажња посвећује се чиниоцима животне средине који су најосетљивији на промене у оквиру трасе и њеног непосредног окружења, као што су земљиште, површинске и подземне воде, биодиверзитет, пејзажне вредности, ниво буке и управљање отпадом.

Уколико се у току праћења утврди појава утицаја који нису били предвиђени Стратешком проценом, или ако се уоче утицаји већег интензитета од очекиваних, надлежни органи и носиоци реализације дужни су да без одлагања приступе анализи узрока таквих појава. Анализа обухвата процену просторног обухвата, трајања, интензитета и могућих кумулативних ефеката уочених утицаја.

Поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја подразумева примену корективних мера, које могу обухватити:

- измену или прилагођавање начина извођења радова и организације градилишта;
- појачање или допуну постојећих мера заштите животне средине;
- увођење додатних техничких, технолошких или организационих решења;
- привремено ограничавање или обустављање појединих активности, уколико је то неопходно ради спречавања даљег погоршања стања животне средине.

У случајевима када се утврди да неочекивани утицаји могу имати значајне последице или да превазилазе оквири разматране Стратешком проценом, може се захтевати спровођење додатних анализа или покретање поступка процене утицаја на животну средину на нивоу пројекта, у складу са важећим прописима.

Све активности у вези са идентификацијом и поступањем у случају неочекиваних негативних утицаја документују се и користе као основ за унапређење система управљања простором и даље прилагођавање реализације планског документа. На овај начин обезбеђује се примена принципа превенције и предострожности и очување прихватљивог нивоа утицаја на животну средину у дугорочном периоду.

6. МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ ИЗВЕШТАЈА О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА И ТЕХНИЧКЕ ТЕШКОЋЕ

Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину дефинисани су основни методолошки приступ, услови и садржај Извештаја о стратешкој процени.

Стратешка процена представља процес који се спроводи над планским документом којим се дефинише траса и услови изградње бициклистичке стазе, уз свеобухватну анализу расположивих података: статистичких извора, резултата претходних истраживања, као и података прикупљених у оквиру израде планског документа и саме Стратешке процене. Процес је употпуњен валоризацијом стања на терену, са циљем обезбеђивања реалне слике о природним, друштвеним и просторним карактеристикама предметног подручја.

У оквиру Стратешке процене анализирана су сва предложена планска решења у вези са трасом бициклистичке стазе, као и мере заштите животне средине, њихови потенцијални утицаји и међусобне интеракције са факторима из окружења, на природне ресурсе, живи свет и укупно стање животне средине. На основу расположивих и релевантних параметара извршена је синтеза резултата, као и дефинисање адекватних превентивних, корективних и санационих мера, у складу са принципима одрживог развоја.

Примењени метод рада заснива се на интеграцији процеса планирања и процеса процене утицаја, односно на повезивању фаза анализе, дефинисања планских решења и вредновања њихових утицаја. Оваквим приступом омогућено је благовремено препознавање потенцијалних негативних утицаја, као и дефинисање мера за њихово спречавање, ублажавање или свођење у оквири прихватљивости.

Методолошки приступ заснован је на поштовању одредаба Закона о заштити животне средине и Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, којима су утврђени услови, начин и поступак процене утицаја планских решења на животну средину.

С обзиром на карактер предметног пројекта, посебно је узето у обзир да бициклическа стаза представља инфраструктуру са релативно малим укупним утицајем на животну средину, али са могућим локалним утицајима, пре свега током фазе изградње и у зонама осетљивих природних и просторних вредности.

У процесу израде Стратешке процене утицаја на животну средину уочена су значајна ограничења која се односе на недостатак доступних, ажурираних и квантификованих података о стању појединих чинилаца животне средине у оквиру обухвата планиране бициклическе стазе.

Недостатак систематских мерења и локално релевантних података (квалитет ваздуха, бука, стање земљишта и биодиверзитет) условио је ограничену примену квантитативних метода, те је процена утицаја заснована пре свега на квалитативним методама, стручној процени, подацима ширег подручја и упоредивим примерима из праксе.

Приликом вредновања утицаја примењен је принцип предострожности, имајући у виду карактер планираног захвата и његов ограничен просторни обухват.

Упркос наведеним ограничењима, примењени методолошки приступ омогућио је поуздану идентификацију потенцијалних утицаја и дефинисање одговарајућих мера заштите животне средине.

6.1. КОРИШЋЕНЕ МЕТОДЕ У ПРОЦЕСУ ВРШЕЊА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Методолошки поступак израде Стратешке процене утицаја на животну средину за планирану бициклическу стазу спроведен је кроз више међусобно повезаних фаза, у складу са важећим законским и планским оквиром, као и принципима одрживог развоја.

У првој фази дефинисане су полазне основе Стратешке процене, које обухватају одређивање предмета и просторног обухвата процене (траса бициклическе стазе и њено непосредно окружење), утврђивање циљева Стратешке процене, избор методологије, као и анализу релевантног правног, планског и стратешког оквира.

Друга фаза обухватила је анализу постојећег стања и квалитета чинилаца животне средине на подручју трасе. У том смислу разматрани су природни услови и карактеристике простора, као и стање квалитета ваздуха, вода и земљишта, ниво буке, као и други релевантни аспекти животне средине, у мери у којој су постојали расположиви подаци.

У трећој фази извршена је процена потенцијалних утицаја реализације бициклическе стазе на животну средину. Процена је заснована на доступним подацима, релевантним научним и стручним изворима, резултатима претходних анализа, као и искуствима из упоредне праксе. Разматрани су директни и индиректни утицаји, краткорочни и дугорочни ефекти, као и могући кумулативни утицаји.

Посебна пажња посвећена је специфичностима овог типа пројекта, имајући у виду да бицикличка стаза представља инфраструктуру са генерално ниским нивоом негативних утицаја, али са потенцијалним локалним ефектима током фазе изградње и коришћења, нарочито у зонама осетљивих природних вредности.

У наредној фази дефинисане су мере заштите и унапређења животне средине, које обухватају мере за спречавање, смањење и ублажавање потенцијалних негативних утицаја током изградње и експлоатације стазе, као и мере за праћење стања животне средине кроз дефинисање индикатора и, по потреби, успостављање додатних мерних тачака.

Ограничења у примени методологије, нарочито у делу анализе постојећег стања, односе се на недовољну доступност квантификованих података за поједине параметре животне средине у оквиру предметног подручја. Ова ограничења превазиђена су применом квалитативних и стручних процена, заснованих на расположивим подацима ширег подручја и упоредивим примерима.

Стратешка процена је интегрисана у све фазе израде планског документа, чиме је омогућено благовремено укључивање принципа заштите животне средине и одрживог развоја – од дефинисања концепта трасе, преко разматрања варијантних решења, до формулисања коначних планских решења.

Полазни критеријуми за идентификацију и вредновање утицаја обухватили су постојеће стање и осетљивост подручја, као и потенцијалне утицаје на квалитет ваздуха, вода, земљишта, биодиверзитет, природна и културна добра, као и здравље становништва.

На основу спроведене анализе идентификовани су најзначајнији утицаји који могу настати реализацијом бицикличке стазе, као и мере којима се ти утицаји могу спречити, ублажити или свести у границе прихватљивости.

Методолошки основ Стратешке процене заснива се на примени научних и стручних метода, укључујући анализу притисака и утицаја, процену стања чинилаца животне средине, као и дефинисање одговарајућих мера управљања и заштите.

У оквиру овог извештаја извршена је синтетизована процена утицаја планиране бицикличке стазе на животну средину, природне ресурсе и створене вредности, као и дефинисан сет превентивних и корективних мера, у складу са принципима одрживог развоја.

6.2. ОГРАНИЧЕЊА И НЕДОСТАТАК ПОДАТАКА У ТОКИ ИЗРАДЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

У поступку израде планског документа за бицикличку стазу и пратеће Стратешке процене утицаја на животну средину уочена су одређена ограничења и недостатак појединих података, који су условљени карактером планског документа, нивоом разраде планских решења и доступношћу релевантних информација у тренутку израде.

Основно ограничење односи се на чињеницу да се плански документ односи на просторно ограничен обухват, без детаљно разрађених техничких и технолошких решења, што је карактеристично за овај ниво планирања. Због тога нису били доступни прецизни подаци о конкретним техничким решењима, динамици изградње и начину коришћења простора, што је ограничило могућност квантитативне процене појединих утицаја.

Недостатак квантификованих података уочен је и у погледу појединих параметара постојећег стања животне средине унутар обухвата планиране трасе, посебно када је реч о локалним мерењима квалитета ваздуха, буке, вибрација и стања земљишта. У тим случајевима процена је заснована на доступним подацима ширег подручја, резултатима постојећих мониторинга и стручним проценама.

Ограничења су постојала и у погледу процене кумулативних и дугорочних утицаја, будући да реализација бициклистичке стазе и пратећих садржаја зависи од будућих одлука, темпа изградње и начина коришћења, који у фази израде планског документа нису у потпуности дефинисани.

Упркос наведеним ограничењима, примењена методологија Стратешке процене утицаја омогућила је идентификацију и квалитативну процену потенцијално значајних утицаја на животну средину, као и дефинисање мера заштите, мера за унапређење стања и програма праћења животне средине, који представљају основу за управљање утицајима у наредним фазама.

Ова ограничења не умањују валидност Стратешке процене, већ указују на потребу да се у каснијим фазама – кроз израду урбанистичке и пројектно-техничке документације, као и кроз евентуалне поступке процене утицаја на нивоу пројекта – обезбеди детаљнија анализа и прецизније дефинисање мера заштите, у складу са важећим прописима.

7. НЕТЕХНИЧКИ РЕЗИМЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Основне информације о Просторном плану

Просторни план подручја посебне намене изградње и реконструкције бициклистичке стазе у зони државног пута IIa реда бр. 100 на деоници Нови Сад – Стара Пазова представља плански основ за развој бициклистичке инфраструктуре, унапређење безбедности саобраћаја и подстицање одрживих видова транспорта.

Приликом израде Просторног плана, питања заштите животне средине разматрана су од самог почетка процеса планирања. Посебна пажња посвећена је очувању природних вредности, биодиверзитета, земљишта, вода и пејзажних карактеристика простора, као и рационалном коришћењу постојећих инфраструктурних коридора. На тај начин обезбеђено је да заштита животне средине буде интегрални део планских решења.

Интеграција заштите животне средине у планска решења

Циљеви заштите животне средине уграђени су у Просторни план кроз дефинисање услова за изградњу и реконструкцију бициклистичке стазе, примену мера заштите природних ресурса, очување еколошке мреже и биодиверзитета, заштиту вода, земљишта, ваздуха и пејзажа, као и кроз програм праћења стања животне средине. Планска решења заснована су на максималном коришћењу постојећих инфраструктурних коридора, чиме су потенцијални негативни утицаји сведени на најмању могућу меру.

Утврђени значајни утицаји спровођења Просторног плана

Стратешком проценом утврђено је да су потенцијални негативни утицаји углавном ограничени на фазу изградње и реконструкције бициклистичке стазе. Они се пре свега односе на привремено повећање буке, емисију прашине, привремено заузимање земљишта и могуће локалне утицаје на природне вредности. Процењено је да су ови утицаји локалног карактера, ограниченог трајања и прихватљиви уз примену прописаних мера заштите.

Током коришћења бициклистичке стазе очекују се претежно позитивни ефекти који се огледају у унапређењу безбедности саобраћаја, развоју бициклистичке инфраструктуре, подстицању одрживе мобилности и смањењу зависности од моторног саобраћаја.

Предложене мере и начин њиховог спровођења

Предложене су мере заштите које обухватају заштиту земљишта, вода, ваздуха, биодиверзитета, природних вредности и пејзажа, контролисано управљање отпадом, смањење буке током извођења радова и санацију привремено нарушених површина. Мере ће се спроводити кроз планске услове, израду техничке документације, организацију градилишта, надзор над извођењем радова и праћење стања животне средине.

Разматране разумне варијанте и разлози избора

У поступку израде Просторног плана нису разматране алтернативне просторне варијанте трасе, јер је она дефинисана у складу са просторним, саобраћајним, техничким и еколошким критеријумима, уз максимално коришћење постојећих инфраструктурних коридора.

Као разумне варијанте анализирани су варијанта реализације Просторног плана и нулта варијанта, односно његова нереализација. Оцењено је да варијанта реализације, уз примену прописаних мера заштите, представља повољније решење јер омогућава развој одрживог саобраћаја, повећање безбедности учесника у саобраћају и минимизирање негативних утицаја на животну средину.

Мере предвиђене програмом праћења стања животне средине

Програмом праћења предвиђено је праћење стања квалитета ваздуха, вода, земљишта, буке, биодиверзитета и управљања отпадом током реализације Просторног плана. Праћење ће се ослањати на постојеће системе мониторинга надлежних институција, уз могућност предузимања додатних мера у случају појаве неочекиваних негативних утицаја.

Начин на који су мишљења и примедбе надлежних органа узете у обзир

Током израде Просторног плана и Стратешке процене прибављени су услови и мишљења надлежних органа, организација и имаоца јавних овлашћења. Сви релевантни услови размотрени су и уграђени у планска решења и мере заштите животне средине, у складу са њиховим надлежностима.

Начин на који су мишљења и примедбе јавности узете у обзир

У складу са законом, Просторни план и Стратешка процена били су предмет јавног увида. Све примедбе, предлози и сугестије заинтересоване јавности размотрени су током израде коначне верзије документа, а прихваћене су оне које су биле основане и у складу са циљевима Просторног плана и заштите животне средине.

Начин на који су мишљења и примедбе прикупљене у оквиру прекограничних консултација узете у обзир

С обзиром на карактер, обим и просторни положај планираних активности, није утврђена потреба за спровођењем прекограничних консултација, јер се не очекују значајни прекогранични утицаји на животну средину.

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

